

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV ARCHITEKTURY

INSTITUTE OF ARCHITECTURE

**KOMPLEXNÍ URBANISTICKÁ ANALÝZA
VYBRANÉHO VEŘEJNÉHO PROSTORU
SE ZAMĚŘENÍM NA WORKOUTOVÁ HŘIŠTĚ**

COMPREHENSIVE URBAN ANALYSIS OF SELECTED PUBLIC SPACE WITH A FOCUS
ON WORKOUT COURSES

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

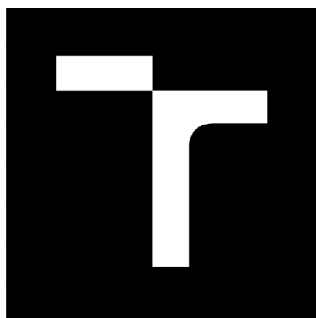
Eva Dlabajová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. JAN MÁJEK, Ph.D.

BRNO 2020

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV ARCHITEKTURY

INSTITUTE OF ARCHITECTURE

**KOMPLEXNÍ URBANISTICKÁ ANALÝZA
VYBRANÉHO VEŘEJNÉHO PROSTORU
SE ZAMĚŘENÍM NA WORKOUTOVÁ HŘIŠTĚ**

COMPREHENSIVE URBAN ANALYSIS OF SELECTED PUBLIC SPACE WITH A FOCUS
ON WORKOUT COURSES

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Eva Dlabajová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. JAN MÁJEK, Ph.D.

BRNO 2020

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	B3656 Městské inženýrství
Typ studijního programu	Bakalářský studijní program
Studijní obor	3647R025 Městské inženýrství
Pracoviště	Ústav architektury

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student	Eva Dlabajová
Název	Komplexní urbanistická analýza vybraného veřejného prostoru se zaměřením na workoutová hřiště
Vedoucí práce	Ing. arch. Jan Májek, Ph.D.
Datum zadání	30. 11. 2019
Datum odevzdání	22. 5. 2020

V Brně dne 30. 11. 2019

doc. Ing. arch. Antonín Odvárka, Ph.D.
Vedoucí ústavu

prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

CARRERA, Judit, Magda ANGLE`S a Rosa PUIG TORRES. In favour of public space: ten years of the European Prize for Urban Public Space. Barcelona: ACTAR, c2010. ISBN 849286138X.

GEHL, Jan. MĚSTA PRO LIDI. Nakladatel: Partnerství. ISBN 9788026020806.

GEHL, Jan. ŽIVOT MEZI BUDOVAMI: Užívání veřejných prostranství. 1. vyd. Brno: Nadace Partnerství, 2000. ISBN 80-85834-79-0.

HRŮŽA, Jiří. STAVITELÉ MĚST. Nakladatel: Agora. ISBN 9788086820088.

JEHLÍK, Jan. RUKOVĚŤ URBANISMU. Nakladatel: Ausdruck Books, 2016. ISBN: 9788026095583.

KRATOCHVÍL, Petr. MĚSTSKÝ VEŘEJNÝ PROSTOR. Vydal: 1. vyd. Zlatý řez o.s., Praha, 2015. ISBN 978-80-88033-00-4.

KRIER, Léon. Architektura - volba nebo osud. Praha: Academia, 2001. ISBN 80-200-0012-7.

LYNCH, Kevin. OBRAZ MĚSTA / THE IMAGE OF THE CITY. Vyd. Polygon. 1. vyd. Praha, 2004. ISBN 80-7273-094-0.

PARTNERSTVÍ, Kolektiv autorů Nadace. PROSTORY - Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství. 1.vyd. Brno 2003. ISBN 978-80-904918-6-1.

SITTE, Camillo. STAVBA MĚST PODLE UMĚLECKÝCH ZÁSAD. Vydal: ÚÚR, Brno, 2012.

ŠÉPKA, Jan A TŮMOVÁ, Mirka. JAK SE DĚLÁ MĚSTO. 1. vyd. Praha, 2016. ISBN 970-80-87064-15-3.

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Při zpracování bakalářské práce je třeba řídit se směrnicí děkana č. 04/2019 Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na Fakultě stavební Vysokého učení technického v Brně vč. všech dodatku a příloh.

ZADÁNÍ, CÍLE PRÁCE, POŽADOVANÉ VÝSTUPY

Úvod:

Identifikace a vymezení řešeného území ve struktuře osídlení. Analýza širších územních vztahů a související literatury, ÚPP a ÚPD. Zvolení vhodné analytické metody. Stručný úvod do řešené problematiky.

Teoretická část:

V teoretické části provést kritickou analýzu řešeného místa, případně míst s důrazem na funkční složky veřejných prostranství. Cílem práce bude zevrubná analýza vybraných aspektů vybraných veřejných prostor města se zaměřením na jejich funkci, a využitý resp. nevyužitý potenciál v různých oblastech hodnocení. Popis možného dalšího vývoje prostoru s uvažovanými úpravami, případně jiný městský zásah apod.

Závěr:

V závěru popsat shrnutí výsledků práce s nastíněním vize možného dalšího vývoje.

Zhodnocení výsledků práce.

STRUKTURA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část závěrečné práce zpracovaná podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (povinná součást závěrečné práce).

2. Přílohy textové části závěrečné práce zpracované podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání, a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (nepovinná součást závěrečné práce v případě, že přílohy nejsou součástí textové části závěrečné práce, ale textovou část doplňují).

Ing. arch. Jan Májek, Ph.D.
Vedoucí bakalářské práce

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá problematikou tvorby kvalitního sportovního veřejného prostoru, první část pojednává obecně o sportovním veřejném prostoru, vymezuje ho na základě platné české legislativy, rozlišuje typy a určuje nároky uživatelů a hlavní kritéria pro kvalitní sportovní veřejný prostor. Tato teoretická část je provázána s anketou. Druhá část se zaměřuje na kvalitativní posouzení brownfieldového prostoru sportovního areálu Ponava v Brně vycházející zejména z průzkumu založeném na místním šetření. Na základě získaných poznatků a zhodnocení řešeného území, tedy definováním silných a slabých stránek, je vypracován návrh pro zlepšení a pro uspokojení tázaných.

KLÍČOVÁ SLOVA

Územní plánování, urbanismus, urbanistická analýza, urbanistické zásady, město, sportovní veřejný prostor, Brno, Ponava, sportovní areál Ponava, terénní průzkum, místní šetření, brownfield, revitalizace

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with the problematics of a high – quality public sport space. The first part deals in general with public sport areals. It defines it according to the valid legislation, distinguishes the types and determines the demands of the user and the main criteria for high- quality public sport space. This theoretical part is combined with a survey. The second part is focused on assessment of the Brownfield place sport area Ponava in Brno based in particular on a survey based on a local investigation. Based on the gained knowledge and the evaluation of the solved area, mainly defining of the strenghts and weaknesses, is developed a suggestion for improvement and the satisfaction of the respondents.

KEYWORDS

Down and country planning, urbanism, urbanistic analysis, urbanistic principles, city, sport public space, Brno, Ponava, sport space Ponava, field research, field study, brownfield, revitalization

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Eva Dlabajová *Komplexní urbanistická analýza vybraného veřejného prostoru se zaměřením na workoutová hřiště*. Brno, 2020. 87 s., bez příloh. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav architektury. Vedoucí práce Ing. arch. Jan Májek, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané bakalářské práce s názvem *Komplexní urbanistická analýza vybraného veřejného prostoru se zaměřením na workoutová hřiště* je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 30. 5. 2020

Eva Dlabajová
autor práce

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem *Komplexní urbanistická analýza vybraného veřejného prostoru se zaměřením na workoutová hřiště* zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 30. 5. 2020

Eva Dlabajová
autor práce

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří Ing. arch. Janu Májkovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, připomínky, ochotu a čas, který mi při tvorbě bakalářské práce věnoval. Dále bych ráda poděkovala své rodině za podporu, kterou mi poskytovala po celou dobu studií.

Obsah

1. ÚVOD.....	2
2. VEŘEJNÉ SPORTOVNÍ PROSTORY V ČESKÉ LEGISLATIVĚ.....	3
3. DEFINICE PŘÍVLASTKU VEŘEJNÝ, POLOVEŘEJNÝ, POLOSOUKROMÝ A SOUKROMÝ	3
4. HISTORIE SPORTU V BRNĚ A JEHO VÝVOJ OD 19. STOLETÍ PO SOUČASNOST	4
5. SPORT V BRNĚ V SOUČASNOSTI	6
5.1 ZÁKLADNÍ DĚLENÍ LIDÍ POHYBUJÍCÍCH SE NA ÚZEMÍ MĚSTA BRNA	6
5.2 ROZDĚLENÍ ČASOVÉ, DOBOVÉ A URČENÍ MÍSTA	9
5.3 PODROBNÉ ZAMĚŘENÍ NA VEŘEJNÉ VENKOVNÍ PROSTORY URČENÉ PRO SPORT.....	12
6. VYUŽITÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU PRO SPORTOVNÍ AKTIVITU V BRNĚ.....	15
6.1 WORKOUTOVÁ HŘIŠTĚ.....	17
6.2 CYKLISTIKA	18
6.3 VODNÍ SPORTY	21
6.4 TURISTIKA A REKREACE.....	21
7. VEŘEJNÝ PROSTOR V INTERAKCI SE SVÝM OKOLÍM	23
7.1 VZHLED A POHODLÍ	24
7.2 AKTIVITY	24
7.3 DOSTUPNOST	27
8. PREVENCE KRIMINALITY	28
9. DISPOZIČNÍ, PROVOZNÍ A TECHNICKÉ ZÁSADY SPORTOVIŠŤ	33
9.1 HŘIŠTĚ.....	35
9.1.1. KONSTRUKCE	35
9.1.2 SPORTOVNÍ PLOCHY	36
9.1.3. POVRCHY A KONSTRUKCE SPORTOVNÍCH	38
9. 2. CYKLOSTEZKY	43
9.2.1. TECHNICKÉ PARAMETRY	43
10. DŮLEŽITOST ZELENĚ V OKOLÍ MÍSTA URČENÉHO PRO SPORT A REKREACI	45
11. VLIV SPOROTVNÍCH ÚZEMÍ NA MĚSTO JAKO CELEK A KROKY PRO JEHO ÚSPĚŠNÉ PLÁNOVÁNÍ.....	45
11.1 ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	48
12. ANALÝZA ZVOLENÉHO ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	49
12.1 VYMEZENÍ ZVOLENÉHO ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	49
12.2 SOUČASNÉ VYUŽITÍ ÚZEMÍ	54

12.2.1 ŘEŠENÉ ÚZEMÍ.....	56
12.2.2 DOPRAVA	56
12.2.3 PŘÍRODNÍ HODNOTY A ZELEŇ.....	60
12.2.4 POCITOVÁ MAPA.....	63
12.2.5 HLUKOVÁ MAPA.....	64
12.2.6 VYHODNOCENÍ ANALÝZ	66
12.3 NÁVR NA REVITALIZACI ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	67
12.3.1 MOBILIÁŘ	75
12.3.2 PŘÍRODNÍ HODNOTY A ZELEŇ.....	76
12.3.3 ÚDRŽBA.....	77
12.3.4 TRENÉRSTVÍ.....	77
12.4 VYHODNOCENÍ REVITALIZOVANÉHO ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	77
13. ZÁVĚR.....	78

1. ÚVOD

Sport neodmyslitelně patří ke zdravému duševnímu i fyzickému vývoji každého jedince, kromě toho má vliv na utváření vztahů mezi lidmi a sociálními skupinami až po vztahy mezi národy a státy. Veřejný prostor lze chápat jako místo, kde dochází ke styku lidí, tedy individuálních jedinců se specifickými potřebami, odlišnými názory a činnostmi. Spojení těchto dvou pojmů v celek vznikne slovní spojení „veřejný sportovní prostor“, kterým se zabývá tato práce.

Cílem práce je zachytit a zhodnotit souvislosti mezi venkovním sportovním vyžitím a urbanistickou složkou města a v závěru najít řešení pro problémové aspekty týkajících se sportu v Brně.

Bakalářská práce se zaměřuje na vývoj a vliv sportu na město a jeho občany, hodnocení vybraných sportovních aktivit a urbanistické oblasti, které jsou pro ně specifické, a využití těchto oblastí. Zároveň je práce provázána v teoretické rovině s anketou, která teorii potvrzuje, vyvrací nebo doplňuje podle názoru tázaných.

2. VEŘEJNÉ SPORTOVNÍ PROSTORY V ČESKÉ LEGISLATIVĚ

Veřejný sportovní prostor jako takový se v českém právním a legislativním prostředí nevyskytuje. Vyskytuje se zde pouze nadřazená skupina, do které veřejný sportovní prostor patří, a to veřejné prostranství.^[1]

Definice pojmu veřejné prostranství je zakotvena v § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecních zřízeních). Veřejné prostranství definuje jako (...) všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Z definice je patrné, že se jedná o všechny nezastavěné prostory mezi budovami v obcích, náměstí, ulice atd., které slouží různým účelům a jsou přístupny každému, přičemž není podstatné, jakou funkci pozemek plní a kdo je jeho vlastníkem.^[2]

Další legislativou, ve které se objevuje pojem veřejné prostranství – konkrétně plochy veřejného prostranství, je v § 7 odst. 1,2 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území. Plochy veřejných prostranství se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro přiměřené umístění, rozsah a dostupnost pozemků veřejných prostranství a k zajištění podmínek pro jejich užívání v souladu s jejich významem a účelem. Plochy veřejných prostranství zahrnují zpravidla stávající a navrhované pozemky jednotlivých druhů veřejných prostranství a další pozemky související dopravní a technické infrastruktury a občanského vybavení, slučitelné s účelem veřejných prostranství. Pro každé dva hektary zastavitelné plochy bydlení, rekreace, občanského vybavení anebo smíšené obytné se vymezuje s touto zastavitelnou plochou související plocha veřejného prostranství o výměře nejméně 1000 m²; do této výměry se nezapočítávají pozemní komunikace. Z definice vyplývá, že veřejné prostranství je samostatný druh plochy s rozdílným způsobem využití, kde jsou vymezeny podmínky pro jejich užívání.^[3]

3. DEFINICE PŘÍVLASTKU VEŘEJNÝ, POLOVEŘEJNÝ, POLOSOUKROMÝ A SOUKROMÝ

Pojem veřejný značí přístupnost bez omezení a zdarma. Veřejný prostor je obvykle ve veřejném majetku nebo správě, avšak majetkové poměry nemusejí být vždy určující. Soukromí majitelé a investoři mají v zájmu vytvářet ve svých projektech také veřejné prostory, neboť je chápou jako ekonomický a společenský přínos. Přístupnost do některých prostorů

může být omezena vzhledem k většímu bezpečí či zamezení vandalismu. Příkladem mohou být dětská hřiště, cyklostezky nebo parky.

Na druhé straně k veřejným prostorům stojí prostory soukromé, které jsou přístupné pouze omezeným uživatelům.

Na pomezí veřejných a soukromých prostor stojí prostory poloveřejné a polosoukromé. Poloveřejné prostory jsou přístupné bez omezení, avšak okolními obyvateli jsou považovány za jejich vlastní. Jsou snadno sledovány z oken, tudíž je nad nimi kontrola, často jsou do nich umísťovány soukromé květiny či lavičky. Může se jednat například o průchozí vnitrobloky. Naopak polosoukromé prostory jsou prostory spadající do soukromého majetku, ale za určitých okolností slouží veřejnosti, která je může využívat. Příkladem těchto prostor jsou galerie, kavárny a nákupní centra. ^[1]

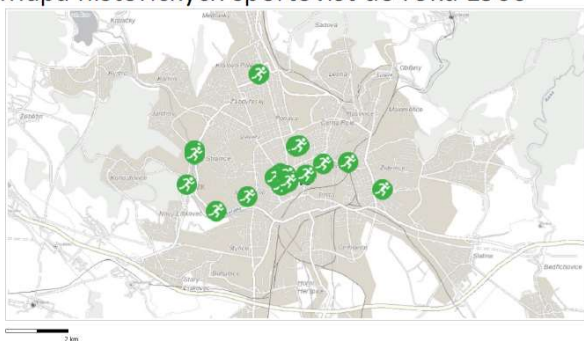
4. HISTORIE SPORTU V BRNĚ A JEHO VÝVOJ OD 19. STOLETÍ PO SOUČASNOST

Koncem 19. století, po průmyslové revoluci při kapitalistické společnosti, se změnilo sociální rozvrstvení obyvatelstva. Obyvatelé venkova se stěhovali za prací do měst.

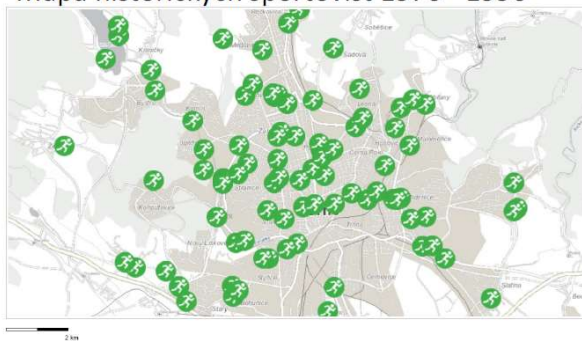
Významná role začala připadat na školství, kde výuky začaly obsahovat tělovýchovu se zaměřením na celkový rozvoj tělesné zdatnosti. S růstem měst se měnily i životní podmínky. S rozvojem průmyslu došlo ke zkrácení pracovní doby, to vedlo ke vzniku volného času. Trávení volného času vyvolávalo potřebu společenského života a zábavy. Vznikaly různé sportovní hry a soutěže. Jednotlivé druhy sportovních a zábavných činností se začaly sdružovat do různých spolků, klubů a organizací. ^[4]

Dle mapového portálu, který čerpal z podkladů Muzea města Brna, podkladů Archivu města Brna a Internetové encyklopedie, je zaznamenán postupný historický vývoj sportovišť (obrázek 1) a jejich nárůst na území města Brna v sedmi časových úsecích. První mapa pojednává o stavu sportovišť před rokem 1900, dále je zde rozhraní od roku 1900 až po rok 1918, 1918 až 1945, 1945 až 1970, 1970 až 1990, 1990 až 2010 a poslední mapa poukazuje na současný stav sportovišť v Brně. ^[5]

Mapa historických sportovišť do roku 1900

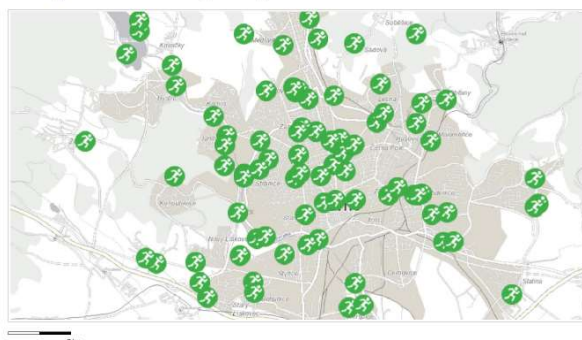
Mapa historických sportovišť 1970 - 1990

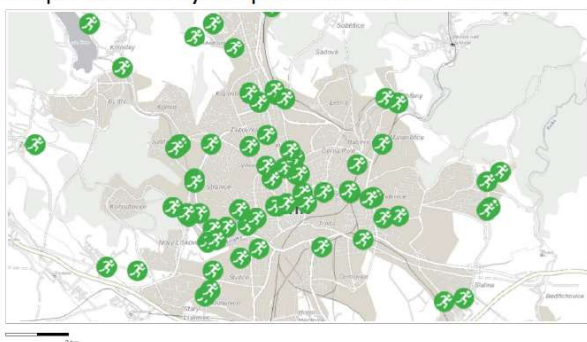
Mapa historických sportovišť 1900 - 1918

Mapa historických sportovišť 1990 - 2010

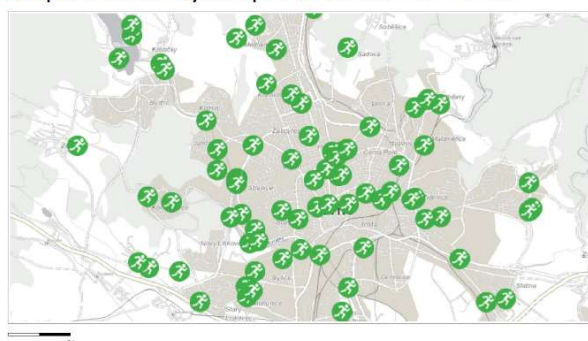
Mapa historických sportovišť 1918 - 1945

Mapa historických sportovišť v dnešní době

Mapa historických sportovišť 1945 - 1970

LEGENDA

● Jednotlivá sportoviště výkonostního, vrcholového i rekreačního sportu

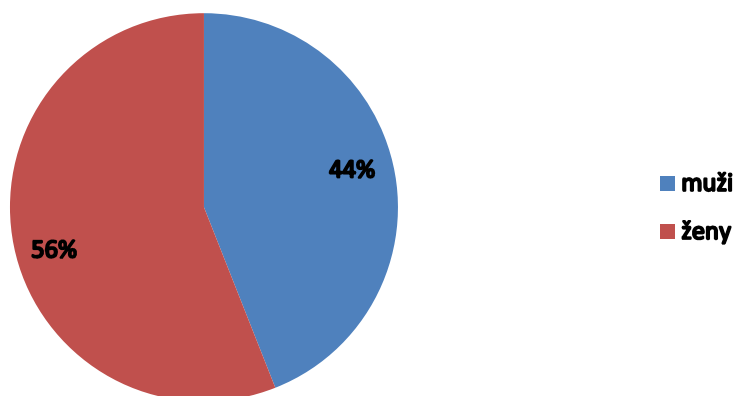
Obrázek 1 : Mapa historických sportovišť od roku 1900 až po současnost

Zdroj: ^[5], úpravy autor práce

5. SPORT V BRNĚ V SOUČASTNOSTI

5.1 ZÁKLADNÍ DĚLENÍ LIDÍ POHYBUJÍCÍCH SE NA ÚZEMÍ MĚSTA BRNA

Součástí této práce je i anonymní anketa skládající se z 31 otázek týkajících se veřejného sportování v městě, které budou provázet teoretické části práce, potvrzovat jejich tvrzení, vyvracet je nebo doplňovat. Anketu zodpovědělo 100 občanů města Brna. Tuto anketu zastupuje 56% žen a 44% mužů.

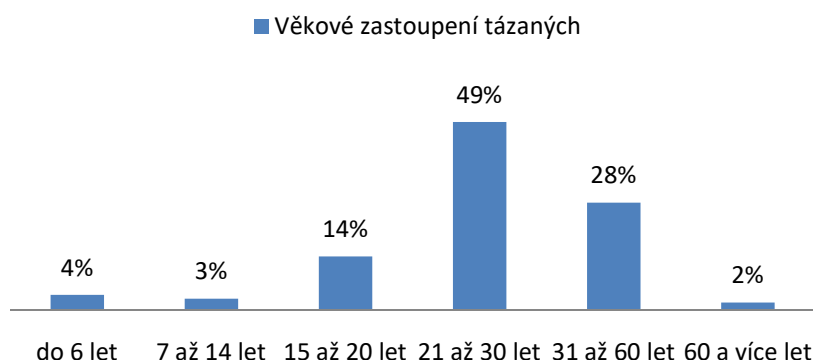

Graf 1 : Vyhodnocení ankety, procentuální zastoupení tázaných žen a mužů

Zdroj: autor práce

Věková hranice tázaných je rozdělena do 6 sektorů tak, aby mohla být porovnatelná s tvrzením textu práce *Markéty Čáblové Prostory: průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství*, kde autorka rozděluje věkovou skupinu nejdříve *malých dětí*, která v anketě zastupuje věkovou hranici do 6 let, *děti školního věku* jsou anketou ohraničeni věkem 7 až 14 let, *mládež* definuje anketa jako věk 15 až 20 let, *pracující* jsou rozděleny do dvou věkových skupin a to 21 až 30 let a 31 až 60 let, poslední skupinou jsou dle Markéty Čáblové *senioři*, kterou v anketě zastupuje věková hranice nad 60 let. Vyhodnocení je důkazem, že se v Brně sportuje v libovolném věku, protože každý věkový sektor má své zastoupení.

Věkové zastoupení tázaných

Graf 2 : Vyhodnocení ankety, procentuální zastoupení věkových hranic tázaných

Zdroj: autor práce

Veřejné sportovní prostory by měly být navrhovány a stavěny tak, aby se zde cítili lidé libovolného věku bezpečně.

Čím je tento prostor kvalitnější a bezpečnější, tím více lidí různých skupin ho bude využívat pro uspokojení svých požadavků. Prostor musí být uzpůsoben k využívání různých aktivit.

Malé děti nebudou veřejný prostor využívat nikdy samy, ale pod dohledem někoho staršího, a proto by měly být funkčně přizpůsobeny všem uživatelům, tzn. dětem i dohledu. V prostorech využívanými touto skupinou je na prvním místě bezpečnost, jelikož děti nedokážou předvídat následky jejich jednání. Pokud jsou ještě v kočárku, klade se důraz také na bezbariérovost.

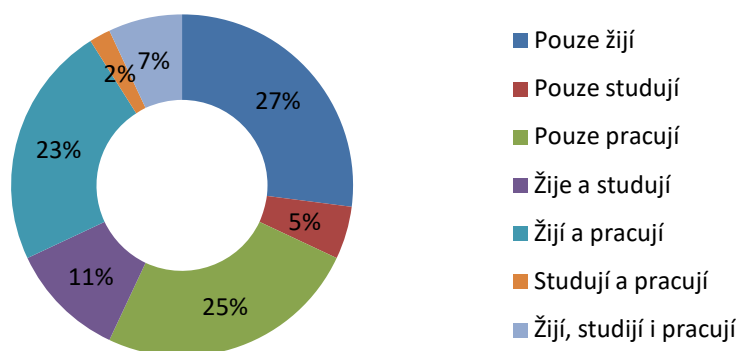
Děti školního věku je zapotřebí nadchnout přizpůsobením k jejich mentálním i motorickým schopnostem a podpořit jejich hravost a obrazotvornost.

Mládež má specifické požadavky na veřejné prostory, které závisí na jejich zájmech, aby byly využívány.

Pracujícími jsou vítány prostory v blízkosti jejich pracovišť, neboť i při krátkodobém pohybu venku je zvyšována efektivita práce. Dle ankety se jedná o nejvíce vyskytovanou skupinu, a to až v 77%.

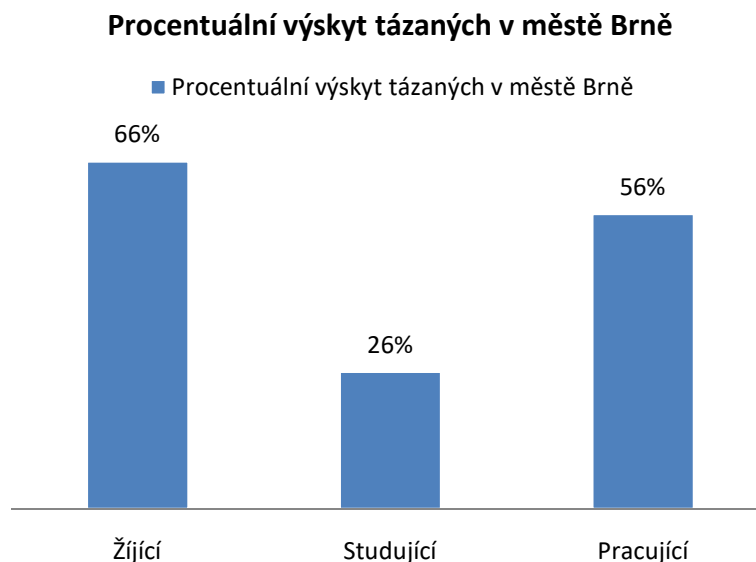
Seniory jsou vyhledávány prostory v blízkosti jejich bydlišť, které jsou jednoduše dostupné bez překážek. Vyhledávány jsou jimi prostory s klidem a lidmi zároveň, aby mohlo dojít k jejich socializaci a docházelo k navazování nových kontaktů.^[1]

Pro objektivní vyhodnocení získaných odpovědí z ankety cílené na území města Brna bylo podmínkou, aby se tázaní vyskytovali na území města Brna alespoň pracovně, studijně nebo zde bydleli. Tyto možnosti lze také kombinovat viz graf.

Graf 3a : Vyhodnocení ankety, procentuální zastoupení vyskytujících se účelových skupin tázaných na území města Brna
Zdroj: autor práce

Pokud je tento graf rozdělen pouze do tří částí, a to na část žijících, poté na část studujících a část pracujících, vyplývá z něj toto zastoupení:

Graf 3b : Vyhodnocení ankety, procentuální zastoupení vyskytujících se konkrétních účelových skupin tázaných na území města Brna
Zdroj: autor práce

Z tohoto grafu lze vyhodnotit poměr a účel výskytu v Brně dotazovaných. Graf poukazuje na četnost žijících v Brně, a to až 66% tázaných. Následuje sektor pracujících, kteří jsou zastoupeni v 56%, a 26% tázaných zde studuje.

Porovnání obou grafů Procentuálního výskytu tázaných v městě Brně dokazuje, že tázaní splňují téměř polovinou (43%) více zastoupení, mezi které patří *žijící a zároveň pracující* jako nejpočetnější sektor.

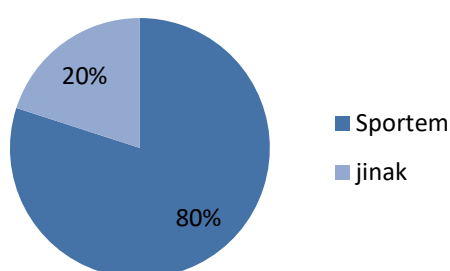
Místní obyvatelé tvoří hlavní uživatele veřejného prostoru v blízkosti jejich domovů. Tato skupina zahrnuje osoby různého věku a sociálního postavení. Prostor je jimi vnímán velmi osobně, mnohdy je jimi také dotvářen vzhledem k jejich požadavkům.

Návštěvníci jsou nejvíce nároční na kvalitu a atraktivitu veřejného prostoru, neboť jsou pro ně při cestách cílové. Je vhodné, aby byly čitelně označeny a probíhala v nich snadná orientace. Podle kvality veřejných prostor přisuzují kvalitu celému městu. ^[1]

5.2 ROZDĚLENÍ ČASOVÉ, DOBOVÉ A URČENÍ MÍSTA

Na otázku, *zda-li dotazovaný tráví svůj volný čas převážně sportem*, odpovědělo 80% kladně. Zároveň v další otázce, *jak často dotazovaný sportuje*, odpovědělo 83% pravidelně (alespoň 1x do týdne), 14% příležitostně (nárazově) a pouze 3% tázaných nesportují vůbec.

Jak využívají dotazovaní svůj volný čas:

Graf 4: Vyhodnocení ankety, jak tázaný využívá svůj volný čas
Zdroj: autor práce

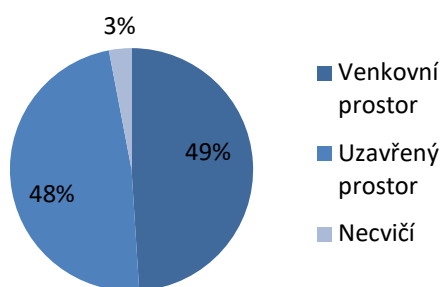
Jak často dotazovaní sportují:

Graf 5 : Vyhodnocení ankety, jak často dotazovaný sportuje
Zdroj: autor práce

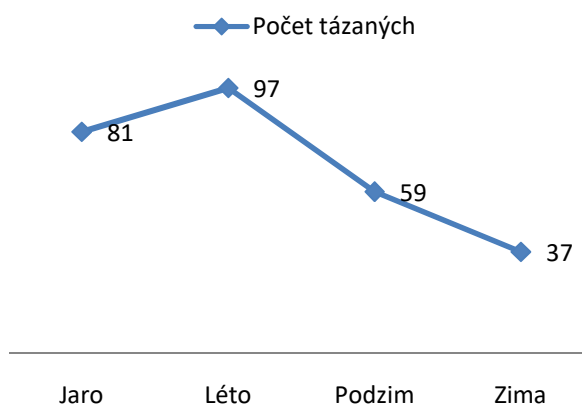
Dále dle výsledků ankety 49% tázaných využívá nejčastěji sport ve venkovním prostředí, kde volí sport cyklistiku, běh, bruslení, cvičení na workoutovém hřišti, dále třeba turistiku apod. 48% tázaných upřednostňuje uzavřené prostory fitness center, tělocvičen nebo například domácí prostředí. Zbývá 3% nesportuje vůbec. Tento nerozhodný výsledek ankety lze vysvětlit ročním obdobím, které je ovlivněno počasím. Tázaní volili roční období, kdy sportují venku nejčastěji léto, a to až v 97 případech. Na jaře venkovní sport využívá 81 dotazovaných, následuje podzim s 59 sportovci a nejméně využívané období pro venkovní sport je zima, kde se na základě ankety vyskytuje pouze 37 sportovců. Nutné podotknout, že tři dotazovaní nesportují vůbec.

Kde tázaní nejčastěji sportují:

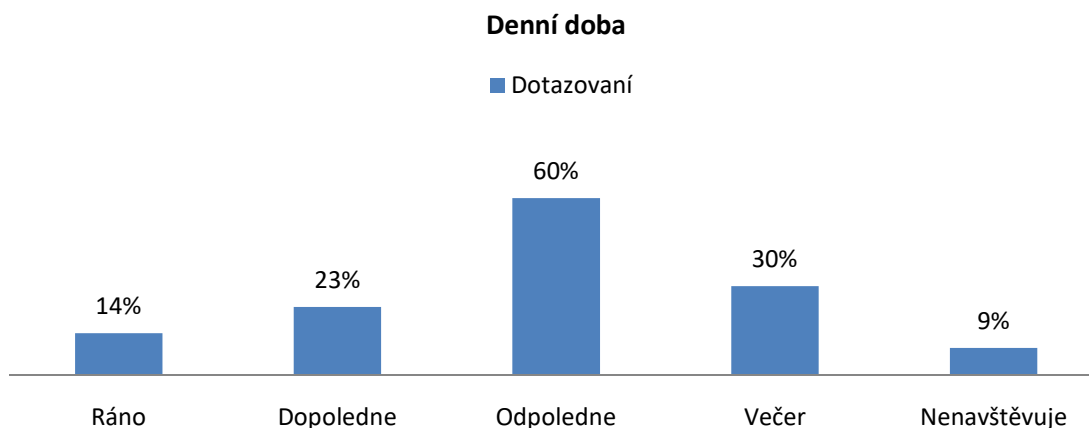
Graf 6: Vyhodnocení ankety, kde tázaní nejčastěji sportují
Zdroj: autor práce

Ve kterém období dotazovaní sportují ve venkovních prostorech:

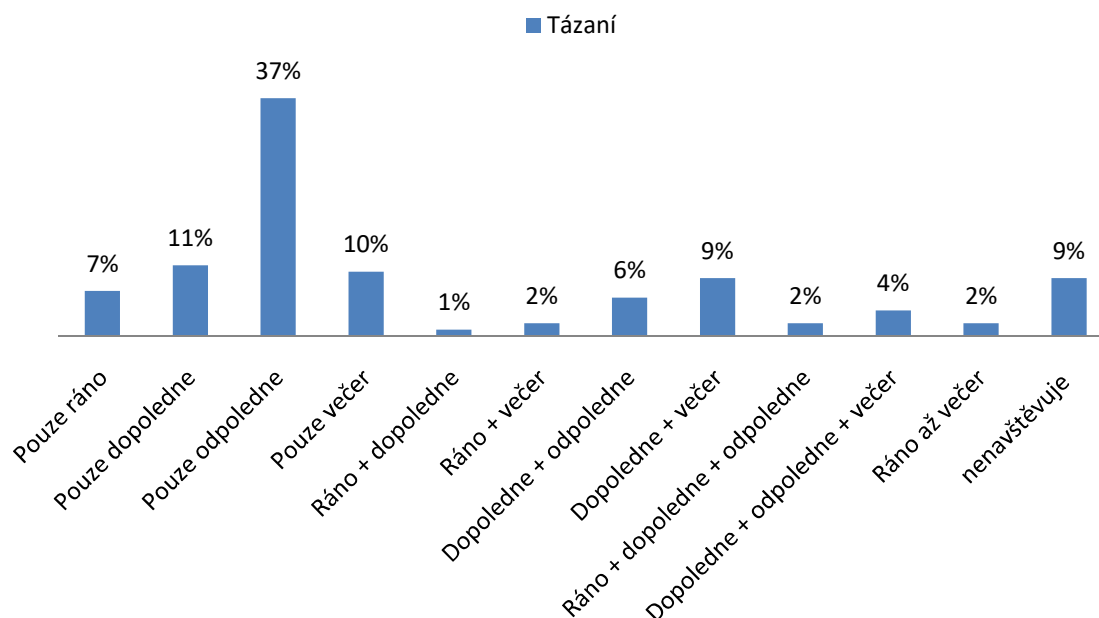
Graf 7: Vyhodnocení ankety, které roční období volí tázaný pro sport ve venkovních prostorech
Zdroj: autor práce

Pracující jsou ovlivněni svou pracovní dobou, tedy je zřejmé, že nejpočetnější věková skupina (21 – 60 let), která je brána i jako pracující, popř. pracující při studiu VŠ, bude udávat denní dobu k zaplnění veřejných sportovišť. Tázaní měli u otázky „*Jakou denní dobu využíváte pro návštěvu veřejných venkovních prostor určené pro sport nejčastěji?*“ na výběr z těchto možností: *ráno, dopoledne, odpoledne, večer* nebo *nenavštěvuji*. Po vyhodnocení lze z grafu vidět, že sportovci je nejobsazenější denní doba odpoledne.

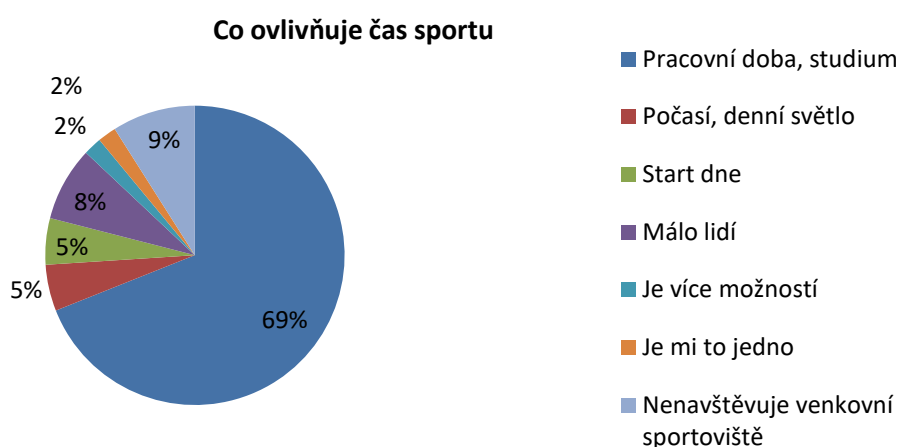
Graf 8a : Vyhodnocení ankety, jakou denní dobu tázání využívají nejčastěji k návštěvě veřejných venkovních prostor určené pro sport.
Zdroj: autor práce

Protože ale dotazovaní mohli volit více odpovědí, po vyhodnocení všech variant vzniká podrobnější graf, který zahrnuje všechny zastoupené možnosti. I mezi 12 variantami se s velkým náskokem, téměř až o $\frac{3}{4}$ za druhou nejvíce zmiňovanou možností, objevovala možnost „*odpoledne*“ se svými 37%. Proč tomu tak je se bude věnovat nadcházející otázka, „*Proč tázání volí tuto pracovní dobu?*“, kde se dotazovaní sami mohli vyjádřit.

Graf 8b : Vyhodnocení ankety, jakou denní dobu tázání využívají nejčastěji k návštěvě veřejných venkovních prostor určené pro sport.
Zdroj: autor práce

Otevřená otázka „Proč volíte tuto denní dobu?“ vysvětluje, že ve většině (69%) jsou tázaní ovlivněni dobou zaměstnání, tedy tázaný sportuje až po pracovní době, nejčastěji pak odpoledne, večer nebo kombinací těchto dvou variant. Tento výsledek ankety i potvrzuje tvrzení, že je sport volnočasová aktivita. Ve zbylé části jsou tázaní sportovci v 5% ovlivněni počasím a vyhledávají přiměřeně teplé denní hodiny stejně jako denní světlo. Nebo si volí čas tak, aby na sportovišti bylo co nejméně lidí (8%). V 5% jsou sportovci přesvědčeni, že sport je nejlepší start dne. 2% jsou zastoupeny dvě kategorie volných odpovědí, a to „je mi to jedno“ a „v tuto dobu je více možností“. Zbylých 9% tázaných nesportuje na venkovních veřejných sportovištích.

Graf 9 : Vyhodnocení ankety, co ovlivňuje dobu sportování ve veřejných venkovních prostor určené pro sport.

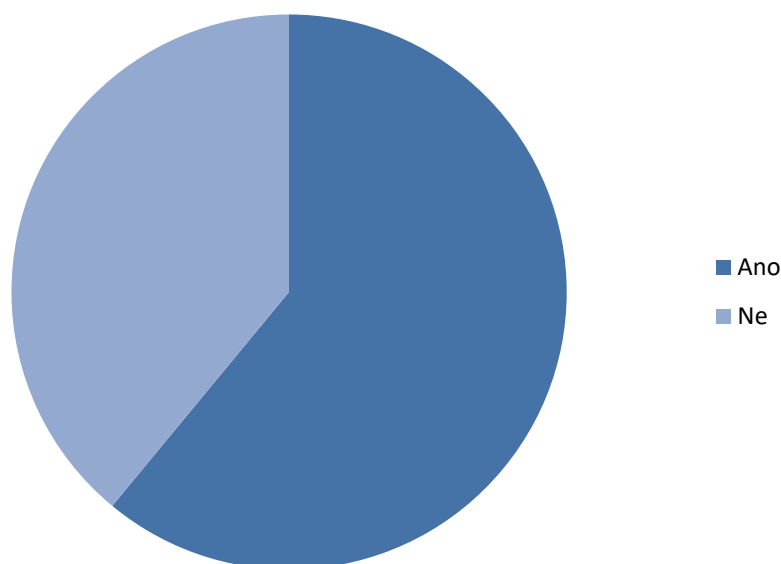
Zdroj: autor práce

5.3 PODROBNÉ ZAMĚŘENÍ NA VEŘEJNÉ VENKOVNÍ PROSTORY URČENÉ PRO SPORT

Dle Územně analytických podkladů, Podkladů pro rozbor udržitelného rozvoje území statutárního města Brna má město četnou a rozvinutou sportovní síť. Mezi pozitiva patří dobrá dostupnost na sportoviště. Nabízí se příležitost pro vymezení nových rekreačních oblastí s návazností na přírodní zázemí města.⁶ Naopak absence významných městských sportovních a volnočasových zařízení snižujících prestiž města, nedostatek veřejných sportovních aktivit, nedostatek zařízení pro vodní sporty, chybějící wellness centra, neúplná síť cyklostezek, absence přírodních areálů pro adrenalinové aktivity především pro mladší generaci obyvatel (např. nové cyklistické disciplíny pro mládež, „zorbing“, „skating“, atd.).^[6]

Sice toto tvrzení částečně vyvrací odpověď na otázku z ankety, zdali *Jsou možnosti venkovního sportování dostačující*, kde 61% občanů města Brna hodnotí zařízení za dostačující, oproti 39% občanům, kteří souhlasí s Územně analytickými podklady a tuto situaci hodnotí jako nedostačující.

Jsou možnosti venkovního sportování v Brně dostačující

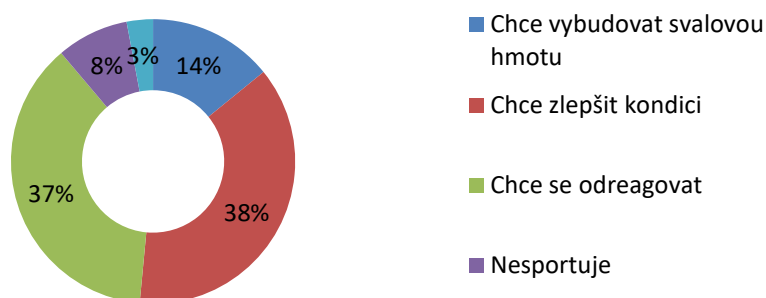
Graf 10 : Vyhodnocení ankety, jsou možnosti venkovního sportování v Brně dostačující

Zdroj: autor práce

Ale na otázku, *Jaká forma venkovního sportování občanům v městě Brně chybí*, odpovědělo až 52% občanů (zbylých 48% uvedlo, že jim v městě Brně nechybí žádná forma venkovního sportování). Mezi nejčastější formy venkovního sportování, které podle tázaných občanů v městě Brně chybí, patří venkovní posilovny, běžecké dráhy, kvalitní cyklotrasy a bruslařské stezky, rozdělné do kategorií například pro začátečníky, pro rodiče s dětmi, pro maminky s kočárky atd. Dále se mezi odpověďmi vyskytly i skateboardové hřiště, hřiště určené pro hru petanque, trasy pro běžkaře, lekce venkovní jógy nebo sjezd divoké vody. Dále z ankety vyplývá, že občané nejsou dostatečně informováni o možnosti využití venkovního sportování.

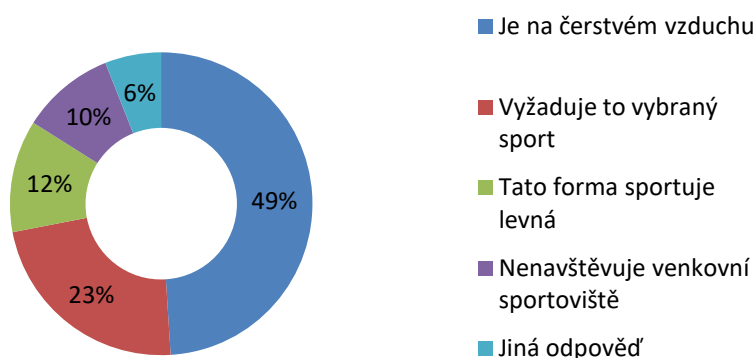
Otázka, *proč dotazovaný sportuje na venkovním sportovišti*, může být chápána minimálně dvěma způsoby, proto byla tato problematika rozdělena do dvou podobných otázek s odlišnými variantami odpovědí. První z nich se týkala sportovce, zejména toho, co očekává fyzicky či psychicky od této volby. Na výběr zde byly odpovědi: *tázaný chce vybudovat svalovou hmotu, chce zlepšit kondici, chce*

se odreagovat psychicky, nesportuje nebo *má jiný důvod*. Tázaní mohli volit více odpovědí a vyhodnocení první varianty vyplývá v grafu:

Graf 11a : Vyhodnocení ankety, za jakým účelem tázaný sportuje ve veřejných venkovních sportovištích
Zdroj: autor práce

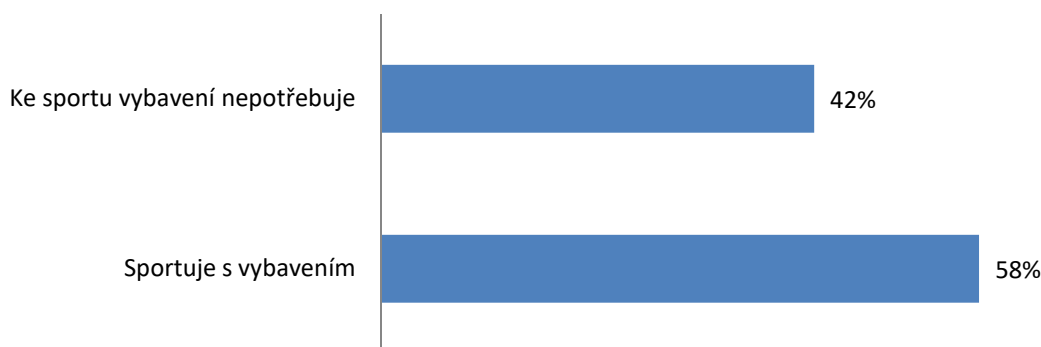
Druhá varianta, jak lze tuto otázku chápat se zdá být přínosnější pro vyhodnocování a stanovení objektivnějších faktorů rozhodujících pro volbu mezi sportem venku nebo v uzavřeném prostoru. Tato otázka je směřována na interakci sportovce s prostředím, ve kterém sportuje. Proto odpovědi byly stanoveny následovně: *tázaný je na čerstvém vzduchu, vyžaduje to tázaným zvolený sport, tato forma sportu je levná*, a opět i zde se vyskytují varianta pro *nesportovce* nebo *možnost jiné varianty*. Tentokrát tázaný mohl volit pouze jednu odpověď. Tato varianta byla vyhodnocena následovně:

Graf 11b : Vyhodnocení ankety, za jakým účelem tázaný sportuje ve veřejných venkovních sportovištích
Zdroj: autor práce

Z grafu lze vyčíst, že nejčastější důvod, a to až v 49%, proč sportovci volí venkovní prostředí pro sport, je pobyt na čerstvém vzduchu. Tato volba nese také další klady, zejména načerpání vitamínu D ze slunečního záření a pobyt na

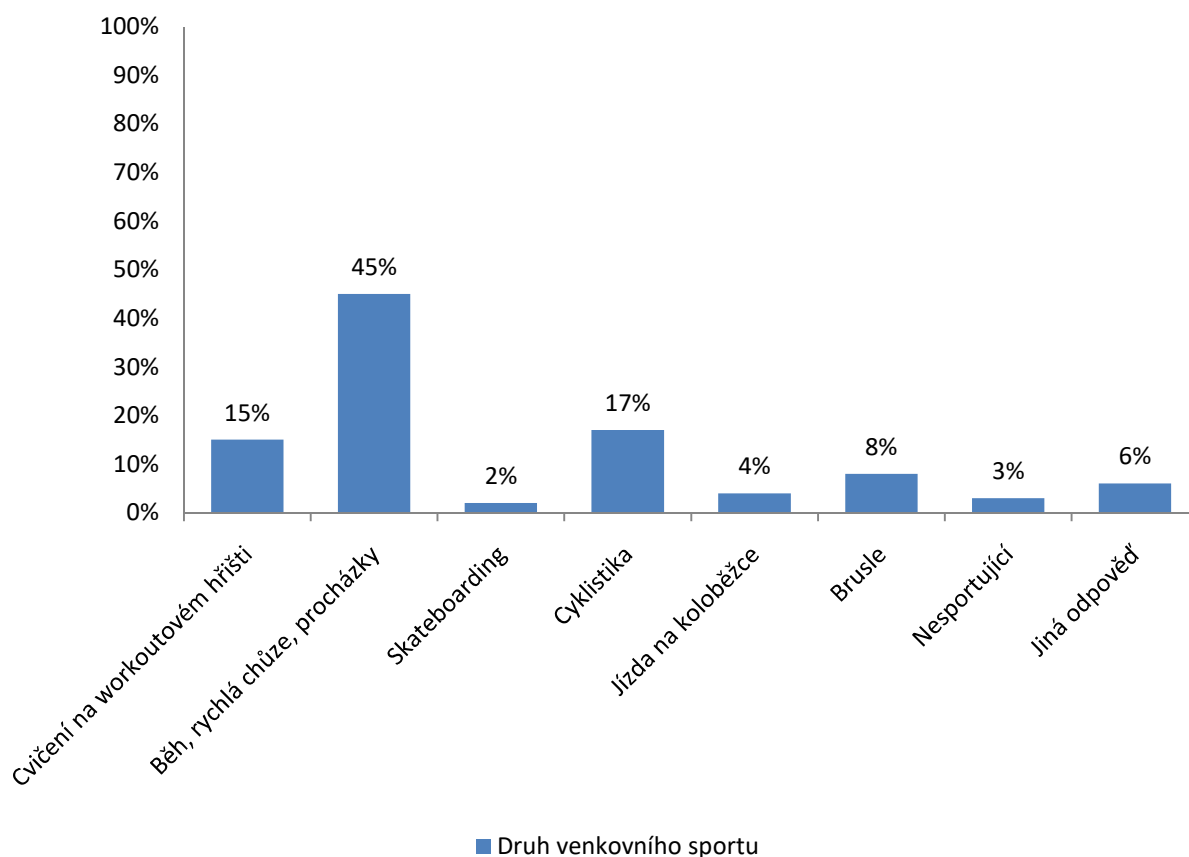
čerstvém vzduchu má celkově pozitivní dopad na kvalitu života. Dále přední roli ve volbě ve výběru venkovního sportování hraje volba sportu a finance. Některé sporty lze provozovat zcela zdarma, bez použití pomůcek. Jiné sporty vybavení potřebují. Tímto tématem se zabývá další otázka, *jestli tázaný sportovec potřebuje k provozování daného sportu vybavení*, pokud ano, tak *jaké*. 58% tázaných ke svému vybranému sportu nepotřebuje a nevyužívá pomůcky. Předpoklad tedy je, že tázaný sportuje na veřejných prostorách workoutových a jiných hřišť, cyklostezek, v přírodě apod., kde neplatí žádné poplatky. Pak tedy více jak polovina tázaných sportuje zcela zdarma, proto by finance neměly být odpovědí na otázku, zda jedinec bude sportovat, ale jestli bude využívat venkovní veřejné nebo uzavřené, často zpoplatněné, prostory. Mezi zbylými 42% tázaných, kteří využívají ke sportu venku vybavení, nejčastěji patří větší vybavení pro cyklistiku a bruslení, tedy kolo a in-line brusle, chrániče, helma. Dále se často vyskytovaly drobné pomůcky jako expandéry, odporové gumy, zátěže, a jiné.

Graf 12 : Vyhodnocení ankety, tázaný používá ke sportu vybavení
Zdroj: autor práce

6. VYUŽITÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU PRO SPORTOVNÍ AKTIVITU V BRNĚ

Veřejný prostor pro sportovní aktivitu lze využít dle dostupnosti či vzdálenosti sportovního místa od sportovce, sportovních schopností a preferencí jedince pro daný sportovní výkon zvažující i finanční náročnost spojenou s vybavením pro uskutečnění sportovní aktivity (cyklistické kolo, in-line brusle, speciální obuv) nebo vybavení sportovního prostoru.

Graf 13: Vyhodnocení ankety, nejčastěji volený venkovní sport tázaných
Zdroj: autor práce

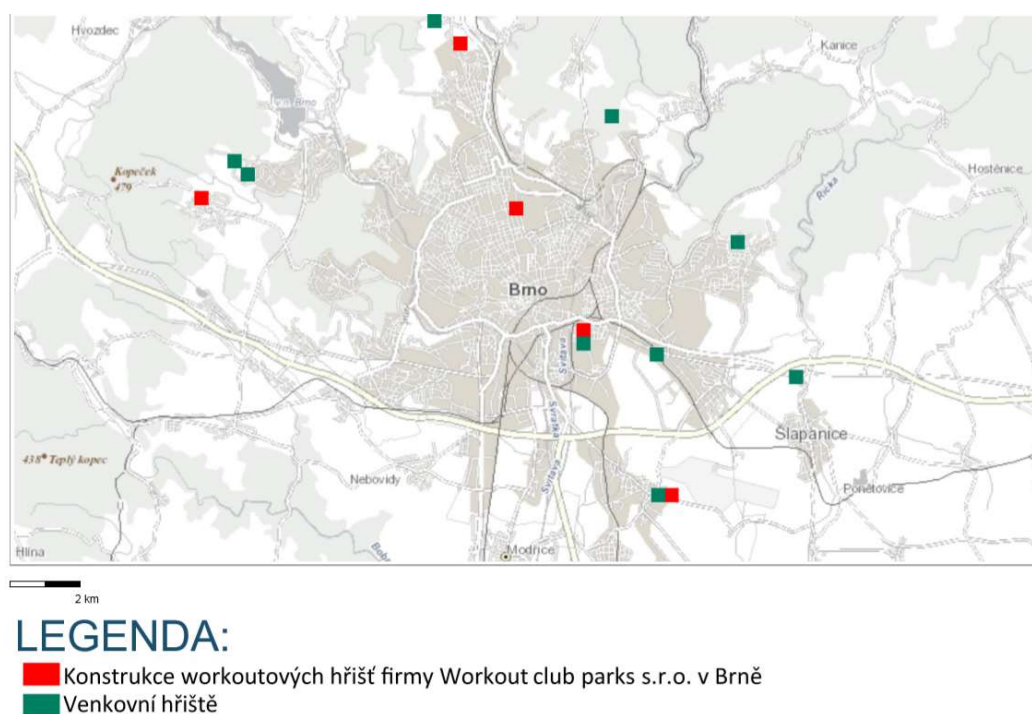
Z další otázky v anketě, *který venkovní sport dotazovaný upřednostňuje (využívá ho nejčastěji)*, vyplývá bohaté zastoupení využívání venkovního sportu. Nejčastěji dotazovaní volí přirozený pohyb jako běh, procházky a rychlou chůzi v 45%. Následuje cyklistika v 17% a cvičení s vlastní vahou na workoutovém hřišti, které bylo zastoupeno v 15%. Těmto druhům sportů se bude tato práce dále věnovat podrobně. Dotazovaní ale v 6% odpovídali i jinou variantou, dvakrát se objevila odpověď dračí loď, jedno zastoupení mělo golfové hřiště, jízda na koni, fotbal a multifunkční hřiště pro míčové hry.

Pozn. dračí loď, neboli dragonboating, vychází z více než dva tisíce let staré legendy pocházející ze staré Číny. V moderní historii se datuje od roku 1976, kdy se uskutečnil první festival dračích lodí v Hong – Kongu. Tento sport je nyní známý v mnoha zemích od Kanady po střední Evropu a své zastoupení má i v Brně a to v Dragonclub Brno, který sjíždí řeku Svatku.^[7]

Tato práce se dále bude zabývat konkrétními typy venkovních sportovišť, a to workoutovými hřišti, cyklistikou, vodními sporty, turistikou a rekreací.

6.1 WORKOUTOVÁ HŘIŠTĚ

Veřejná workoutová hřiště jsou využívána pro sport zvaný street workout, kde se ve všech cvicích využívá pouze váha vlastního těla, posilovací stroje se zátěží nejsou tedy vůbec potřebné, ty jsou nahrazeny jednoduchou konstrukcí (viz kapitola 9.1.1. Konstrukce). Cviky jsou prováděny na ocelových konstrukcích a většina z nich vychází ze základních prvků, například hrazdy, bradla, žebřiny a lavičky. Momentálně se trend street workout těší obrovské popularitě a to především u mládeže. [8]

Obrázek 2 : Výskyt workoutových hřišť v Brně
Zdroj: [8], úpravy autor práce

Přestože workoutové hřiště není prostorově náročné, má po městě velmi malé zastoupení. Ideální stav by byl, kdyby tato hřiště našla zastoupení v každé městské části, tak aby každý obyvatel města, který má zájem navštěvovat tento veřejný prostor, trávil minimální čas dopravou, který může následně využít pro seberozvoj na hřišti. Mezi standardní vybavení workoutových hřišť patří:

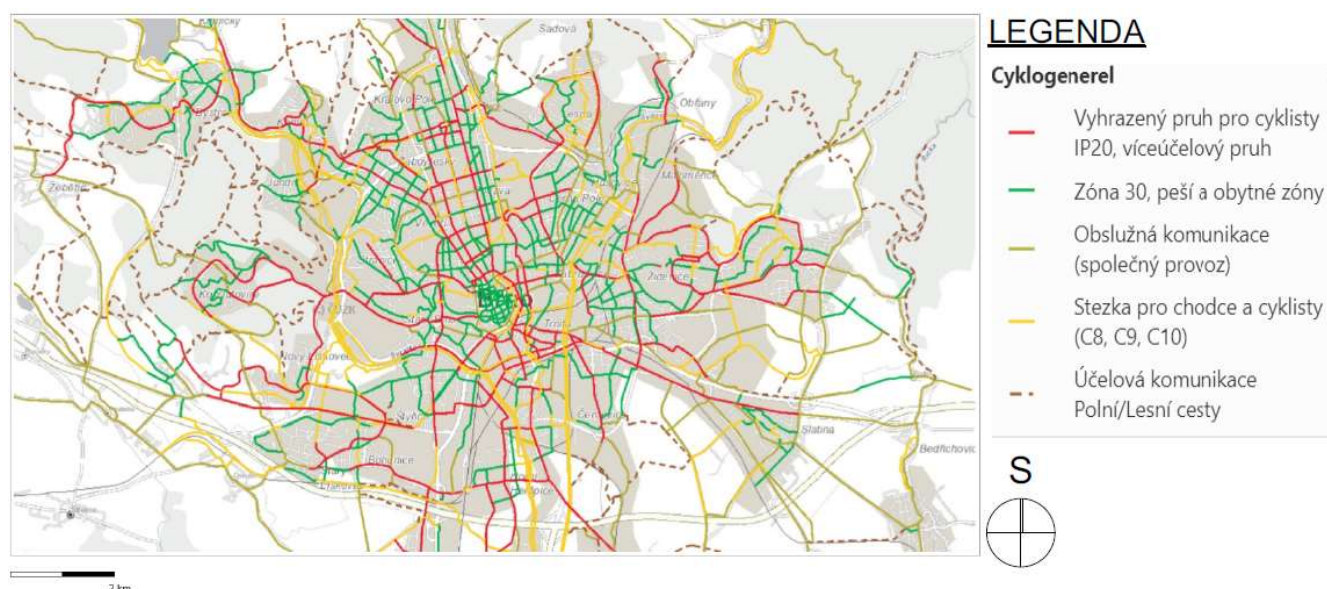
- prolézačky (kruhové, ohýbané, kulaté);
- hrazda (klasická, vysoká, nízká, kaskáda);
- žebřiny
- bradla (úzká, široká)
- lavice na bench press

Také dle WO klubu původně pochází street workout z USA a zemí východní Evropy, kde se stal jedním z nosných pilířů v prevenci proti kriminalitě. [8]

6.2 CYKLISTIKA

Cyklostezka je stezka pro cyklisty, celým názvem cyklistická stezka. Tato stezka je samostatná komunikace. Jedná se o pozemní komunikaci nebo její jízdní pás (nikoliv jen jízdní pruh), který je vyhrazený dopravní značkou pro jízdu na jízdním kole. Jízda motorových vozidel je na této stezce zakázána. Povrchový materiál je buď asphalt, či dlažba. Běžnou praxí je však cyklostezka spojována společně se stezkou pro chodce a cyklisty, kde je nutné, aby se tyto dvě skupiny navzájem tolerovaly. Cyklostezky často kopírují silniční dopravu

Cyklotrasa je definována jako trasa vedoucí po zpevněném povrchu ve smíšeném provozu. Může vést po lesní nebo polní cestě, či po silnici II. a III. třídy, ale také po již zmíněné cyklostezce. Bývá značená 3 druhy značek. Všechny značky pro cyklotrasy obsahují společný symbol kola a číslo konkrétní cyklotrasy. Všechny značky jsou bez výjimky značeny černou barvou na žlutém podkladu a umístěny na sloupech. Cyklotrasa by měla účelně spojovat místa, mezi nimiž lze předpokládat cyklistickou dopravu. [9]

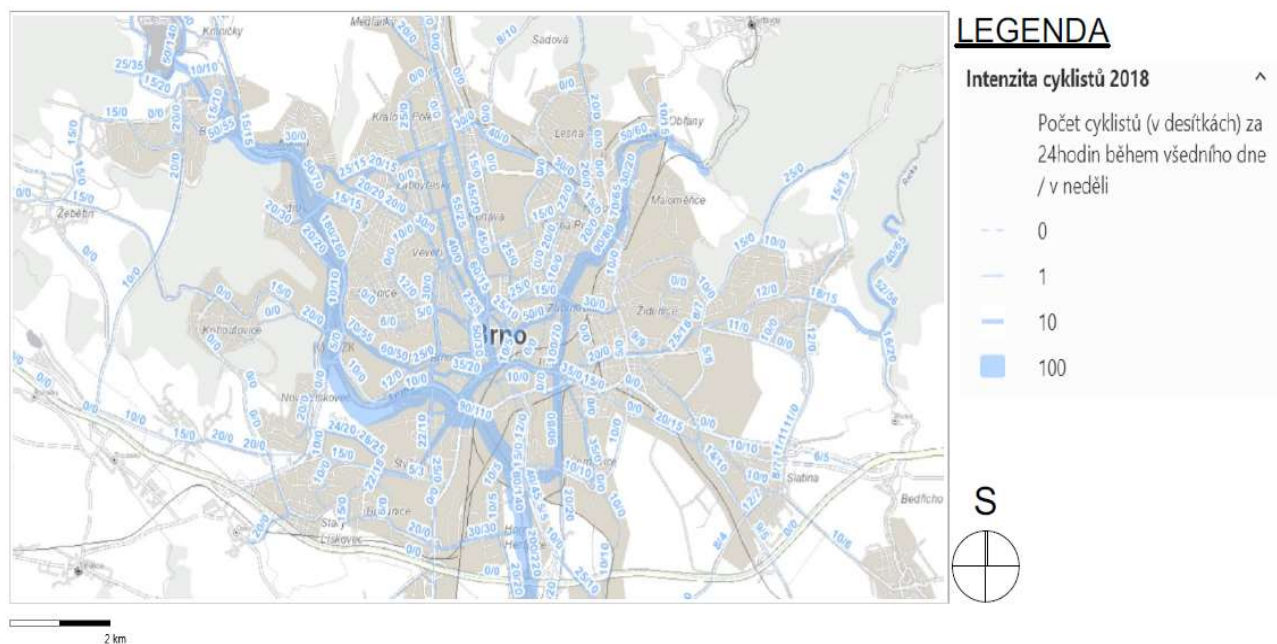
Obrázek 3 : Cyklotrasy v Brně

Zdroj : [11], úpravy autor práce

Dle odboru dopravy by podpora cyklistické dopravy společně se zvýšením bezpečnosti cyklistů v městském provozu pomáhá zlepšovat životní prostředí

ve městech a následně přispívá k jejich oživení a vytváření lepších podmínek pro bydlení.^[10]

Mapový podklad geoportálu města Brna znázorňuje rozsáhlou síť cyklistické dopravy v podobě červeně uvedených vyhrazených pruhů pro cyklisty nebo například stezky pro cyklisty znázorněny barvou žlutou.^[11]

Obrázek 4 : intenzita cyklistu v roce 2018

Zdroj: ^[11], úpravy autor práce

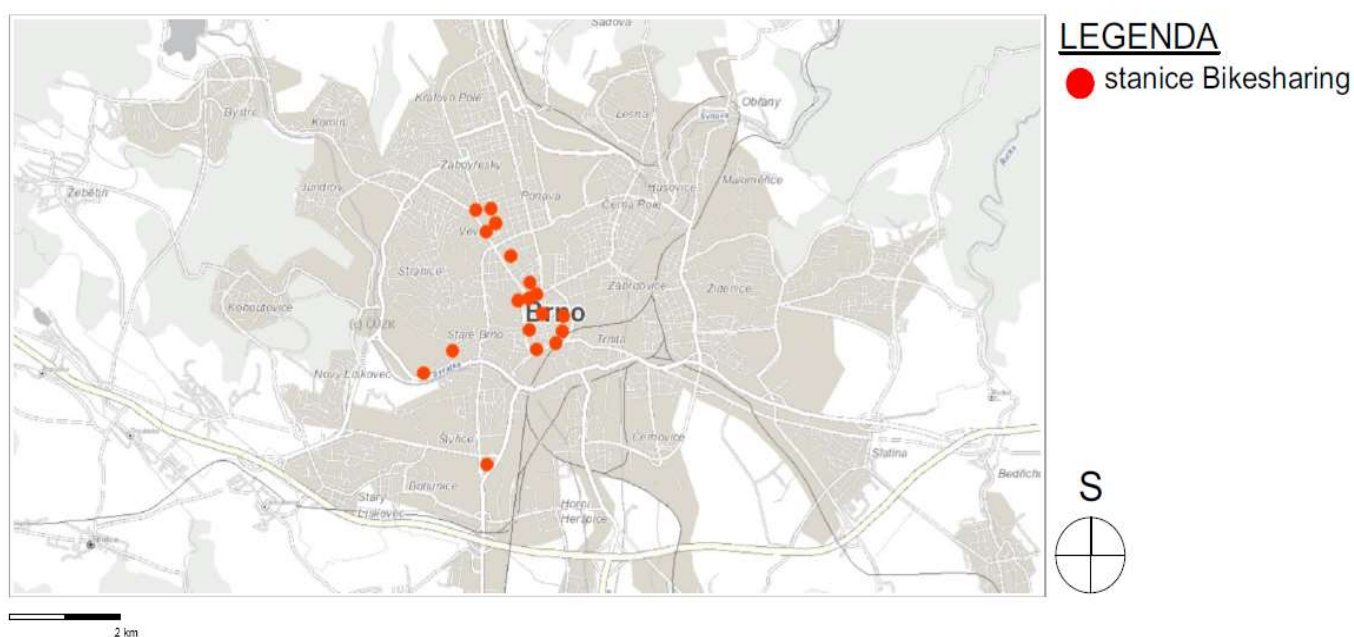
Z mapy intenzity cyklistů z roku 2018 vyplývá, že nejvíce intenzivní trasy jsou dálkové cyklotrasy Eurovelo přesněji Eurovelo 4, která vede střední Evropou. Její 9. Etapa prochází přímo Brnem. Tyto trasy vedou přes centrum Brna a míří od jihu na sever.^[12]

Obrázek 5: Cyklotrasa Eurovelo 4 přes Brno

Zdroj: ^[12], úpravy autor práce

BIKESHARING

Obrázek 6: Výskyt bikeshearing v centru Brna

Zdroj: ^[13], úpravy autor práce

Vypůjčení kola v Brně je možné pod společností Velonet, která provozuje tuto aktivitu po centru města Brna. Jejich stojany s dostupnými koly k zapůjčení jsou znázorněny na mapě. Zapůjčení funguje tarifově, vrácení kola je možné opět do stojanu na předem určeném místě. ^[13]

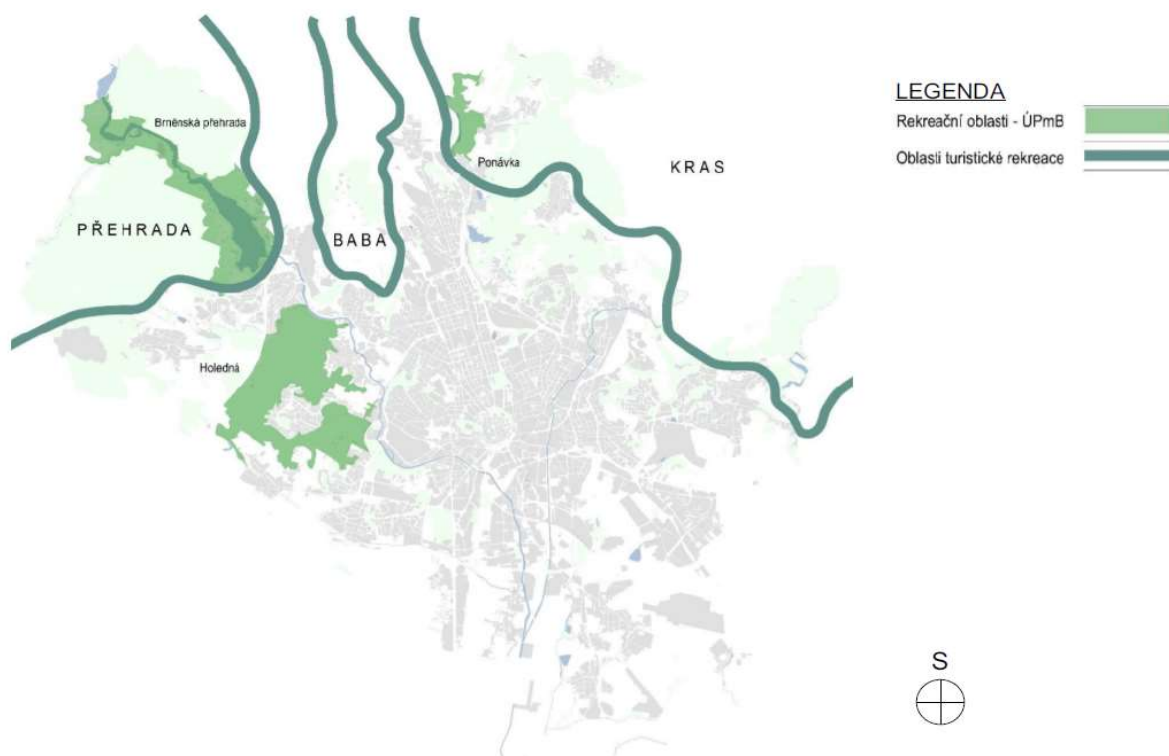
Tato varianta se jeví jako příjemný kompromis mezi pěší chůzí a využíváním městské hromadné dopravy či vlastního auta. Dokonce volba zapůjčení kola může významně urychlit přesun, zejména v dopravních špičkách, kdy se tvoří několikaminutové kolony. Další výhodou je parkování, kolo se odloží do vyznačených stojanů (obr. 6) a odpadá tak stres z hledání parkovacího místa, i tato maličkost ušetří spoustu místa.

6.3 VODNÍ SPORTY

Vodní sporty jako kanoistika, veslování, jachting se využívají při Brněnské přehradě, konkrétně tok řeky Svratky. Venkovní bazény slouží výhradně pro rekreační a kondiční plavání. Nemají zázemí pro sportovce a jejich využívání je ovlivněno počasím. Největší koupalištěm, a to přírodním, je areál Riviéra. Pro plavání a rekreaci se v roce 2012 stala důležitá skutečnost, že čistota vody v Brněnské přehradě opět umožňuje její využívání pro tyto účely. ^[6]

6.4 TURISTIKA A REKREACE

Pro město Brno jsou podstatné přírodní a rekreační vazby na jeho přírodní zázemí.

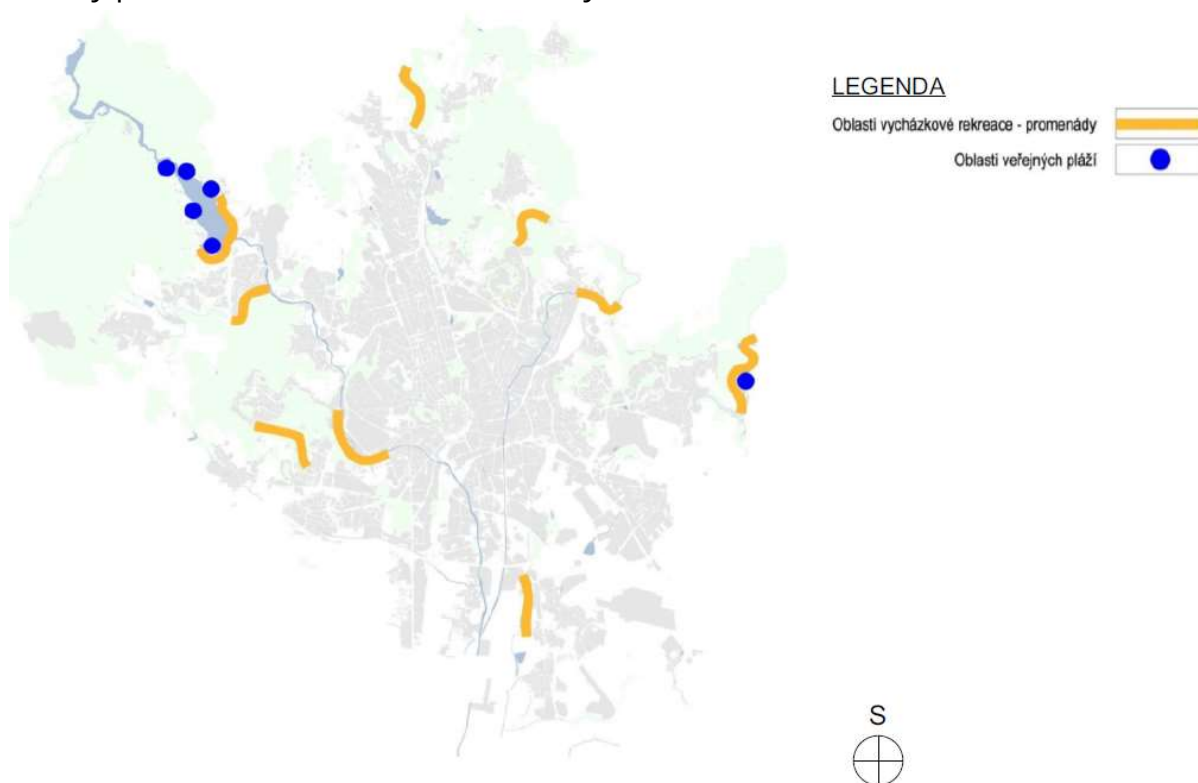

Obrázek 7 : Oblasti rekreační turistiky v Brně
Zdroj: ^[6], úpravy autor práce

Oblast turistické rekreace Kras je vymezena rozsáhle severně až východně od zastavěného území města Brna. Jde o území s mimořádným rekreačním významem daným soustředěním různých rekreačních atraktivit – zejména krasových jevů, pestrého reliéfu a rozsáhlých lesů. Rozvinuty jsou zde především různé formy každodenní a víkendové rekreace – pěší turistika, cykloturistika, vycházky, chataření. Míra rekreačního využití je z velké míry ovlivněna nutností zohlednit zájmy ochrany přírody a krajiny.

Jako oblast turistické rekreace Baba je vymezeno neosídlené území na severním pomezí města Brna. Rozvinuty jsou zde především různé formy každodenní a víkendové rekreace – vycházky, zahrádkaření, pěší turistika, cykloturistika.

Dále oblast turistické rekreace Přehrada je vymezena severozápadně od zastavěného území města Brna. Jde o území s mimořádným rekreačním významem představovaným Brněnskou přehradou a Podkomorskými lesy. Nachází se zde nejvýznamnější rekreační aktivity města Brna vázané na přehradní jezero. Bohatě jsou zde rozvinuty různé formy každodenní i víkendové rekreace – koupání, chataření, vycházky. Pěší turistika a cykloturistika jsou pak vázány především na Podkomorské lesy. ^[6]

Obrázek 8: Oblasti vycházkové turistiky a veřejných pláží
Zdroj: ^[6], úpravy autor práce

Pro rekreační sezonu je Ministerstvem zdravotnictví ČR (hlavní hygienik, krajské stanice hygieny) vydán a zveřejněn „Seznam přírodních koupališť na povrchových vodách, ve kterých nabízí službu koupání provozovatel a dalších povrchových vod ke koupání“. Pro tyto koupaliště je v koupací sezóně prováděno monitorování jakosti vody ke koupání. Kontrola kvality vody se provádí i v přírodním koupališti „Biotop“ Brno - jih, otevřeném v roce 2015.^[6]

Rekreaci je možno chápat především jako rekreaci:

1. veřejnou
2. soukromou

v dalším členění pak jako

1. každodenní
2. víkendovou
3. pobytovou

Rekreace každodenní je ve městě představována především městskou zelení. Ta se v případě města Brna z hlediska využití území dělí na plochy parků, plochy rekreační zeleně, plochy městské zeleně ostatní a plochy hřbitovů. Rekreace víkendová s podílem rekreace každodenní a někdy i pobytové je pak představována rekreačními oblastmi.

Rekreace v rekreačních oblastech – cílem je ochrana přírodních a rekreačních hodnot území a vzájemné vyvážení jednotlivých funkčních složek tak, aby nedošlo k porušení hlavního cíle, což je rekreační funkce. Ve městě Brně jsou územním plánem vymezeny rekreační oblasti Brněnské přehrady, Holedné a Ponávky. Rekreační oblasti by měly prioritně zajišťovat podmínky rekreačního využití území založené na jeho přírodních hodnotách. Důležitým aspektem je také možnost rekreace u vody.^[6]

7. VEŘEJNÝ PROSTOR V INTERAKCI SE SVÝM OKOLÍM

Doc.PhDr. Petr Kratochvíl, CSc, rozděluje prostor využívaný veřejně lidmi do tří kategorií, kterým se dále tato práce bude zabývat, a to podle :

přístupu – především tedy VZHLED A POHODLÍ

chápaní – AKTIVIT

způsobu analyzování daného veřejného prostoru – DOSTUPNOSTÍ^[14]

7.1 VZHLED A POHODLÍ

Veřejné prostory by měly být navrženy tak, aby lákaly lidi k zastavení, posezení, odpočinku, relaxaci. Na místech, kde se lidé nevyskytují a nezastavují, tedy zejí prázdnotou, se nikdo nechce zdržovat déle než je nutné a tato místa jsou i více ohrožena kriminalitou a vandalismem. Mladí lidé vyhledávají spíše sekundární místa k sezení, které lze chápat jako schody, zídky, sokly, truhlíky, pro jejich dobré výhledové podmínky ve stupních. Po lepší komunikaci by lavičky měly být umístěny do oblouku nebo do tvaru písmene L. Místa k sezení by měla být orientována směrem k ruchu daného prostoru, do centra dění. Základním aspektem při plánování prostoru je určení, k čemu se bude prostor využívat, poté by návrh měl podporovat estetiku prostoru. ^[15]

7.2 AKTIVITY

Aktivity udávají možnosti využití veřejného prostoru, do kterého lidé přicházejí. Každý prostor, který je veřejně zpřístupněn lidem, má své jedinečné a specifické charakteristiky pro vykonání chtěné aktivity. Využívání prostoru je volba jedince, která by měla být co nejvíce podporována. Aktivity mohou být podpořeny vhodnou volbou prvků (lavičky, prolézačky, pískoviště, možnosti občerstvení, možnost odpočinku, a jiné) umístěných v prostoru.

Aktivity ve veřejném prostoru jsou rozděleny na:

- nezbytné
- volitelné
- společenské

Každá z aktivit klade specifické požadavky na hmotné prostředí.

Nezbytné aktivity probíhají dennodenně po celý rok za všech okolností, zároveň ale tyto aktivity nekladou velký důraz na kvalitu veřejného prostoru.

Tato fáze aktivity se bude u veřejného sportovního prostoru vyskytovat zřídka. Využitelnost veřejného sportovního prostoru je spíše volbou každého občana.

Volitelné aktivity probíhají jen za předpokladu, že člověk chce, udělá si na ně čas nebo je k nim vybízen prostředím a momentální situací. Do této skupiny náleží aktivity jako sportování, zdokonalování se ve sportovních aktivitách, trénování, slunění, dobrovolné postávání a pozorování, hraní si s dětmi na pískovišti či procházky. Tyto aktivity probíhají pouze za předpokladu optimálních venkovních

podmínek a kladou velký důraz na venkovní materiální podmínky. Čím je veřejný prostor kvalitnější, tím více volitelných aktivit je v něm odehráváno.

Tento druh aktivity budeme především vídat u veřejných sportovních prostor. Sportoviště jsou pro ně přizpůsobená a určená.

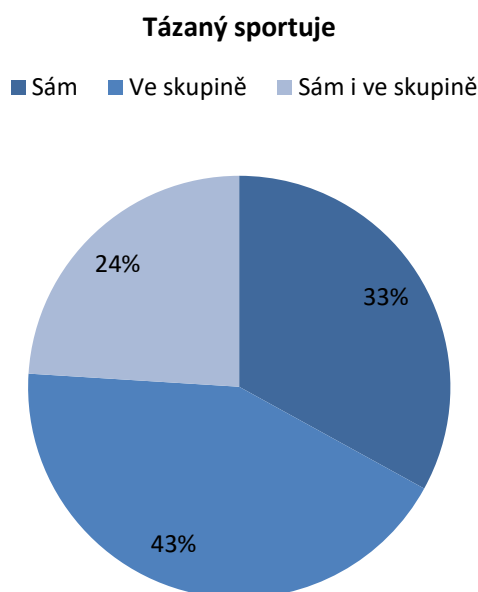
Společenské aktivity vyžadují přítomnost jiných lidí ve veřejných prostorech, aby bylo umožněno vzniku aktivních i pasivních kontaktů. Zde jsou zahrnuty aktivity jako zdravení, konverzace, hrající si děti, proto tedy tyto aktivity mohou být považovány za výsledné, jelikož vznikají z aktivit volitelných i nezbytných a rozvíjejí je. Vznikají zcela spontánně v místech s vyskytujícími se lidmi a společně vytvářejí interakci. Charakter těchto aktivit je závislý na místě vzniku. ^[16]

Venkovní sport může být často vyhledáván i pro anonymitu a „soukromý“ sportovců. Pokud někdo vyhledává samotu, je venkovní sport paradoxně ideální volbou. Zejména sport v přírodě, ale i na vyhrazených místech pro sport jako jsou právě cyklostezky. Pokud jde sportovec účelně sportovat sám, bude se jako každý sportovec na daném místě, věnovat svému sportu a nebude rušit své okolí od sportu, nebude tedy pravděpodobně ani on sám rušen. Proto se anketa zabývá i otázkou, *jestli sportovec sportuje sám nebo ve skupině*, ale také i *za jakým účelem sportoviště navštěvuje*. Druhá otázka je vyhodnocena díky možnostem, že je tázaný *sportovec, divák* nebo *dozor*.

Až 38% tázaných cvičí pouze ve skupině, 29% vyhledává sport o samotě, sportují tedy sami, kombinace těchto dvou možností se vyskytla u 21% tázaných, zbylých 12% nenavštěvuje venkovní sportoviště. Kdyby tedy vyhodnocení proběhlo jen u těch tázaných, kteří sportují, tedy u 88% (to je 88 dotazovaných) z ankety vyplyne, že 43% cvičí pouze v kolektivu, 33% volí sportování o samotě a 24% tázaných sportovců kombinuje sport o samotě se sportem s ostatními. Pro lepší přehlednost byla vypracována tabulka a graf.

	SÁM	VE SKUPINĚ	SÁM i VE SKUPINĚ	celkem
% zastoupení	33%	43%	24%	100%
Počet tázaných	29	38	21	88

Tabulka 1: Rozdělení sportovců podle využívání kolektivu
Zdroj: autor práce

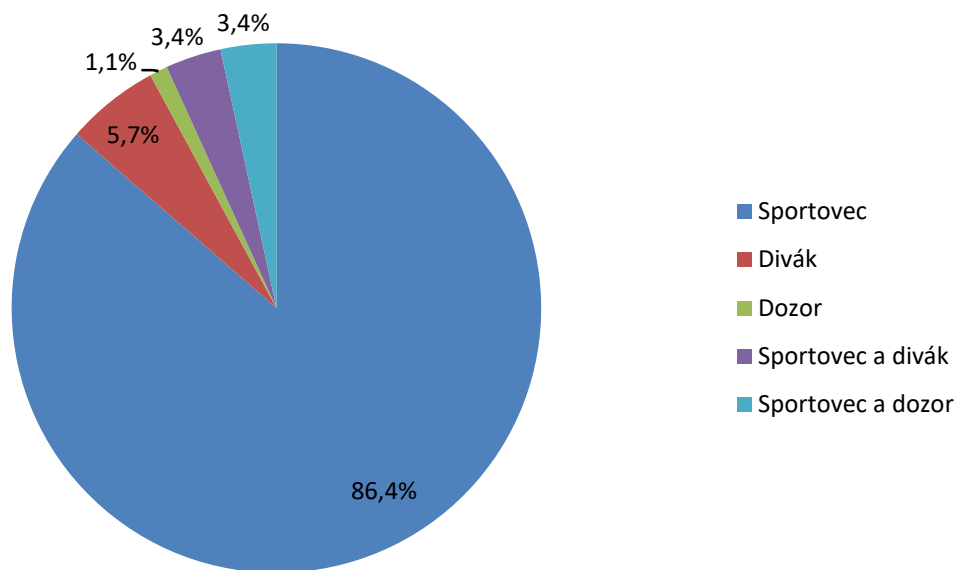

Graf 14: Vyhodnocení ankety, využití kolektivu ve sportu tázanými
Zdroj: autor práce

U druhé otázky se shoduje procentuální počet nesportovců na venkovních sportovištích s předchozí otázkou, bude tedy proto vyhodnocení probíhat už na zbylých 88 tázaných ze 100, kteří využívají venkovní sport. Největší zastoupení měla skupina sportovců, a to až v 86,4%. Je tedy patrné, že většina zúčastněných na venkovním sportovišti doopravdy účelně sportuje. Některá sportoviště, zejména dětská hřiště, vyžadují dozor dospělé osoby u menších dětí, většinou je stanovená hranice 6 nebo 10 let. Pouze dozor se tedy vyskytuje v anketě v jediném případě a má tedy procentuální zastoupení 1,1%. Dále se ale dozor objevuje v kombinaci se sportovcem, nejčastěji se tato kombinace objevuje u rodin s dětmi, pak má tato kategorie zastoupení v 3,4%. Stejné zastoupení má pak kategorie sportovec a zároveň divák. Samostatné zastoupení diváka se objevilo v 5,7%. Pro lepší přehlednost byla vypracována tabulka a graf.

	Sportovec	Divák	Dozor	Sportovec + divák	Sportovec + dozor	celkem
% zastoupení	86,4 %	5,7%	1,1%	3,4%	3,4%	100%
Počet tázaných	76	5	1	3	3	88

Tabulka 2: Rozdělení sportovců důvodu návštěvy veřejného sportoviště
Zdroj: autor práce

Graf 15: Vyhodnocení ankety, rozdělení sportovců důvodu návštěvy veřejného sportoviště

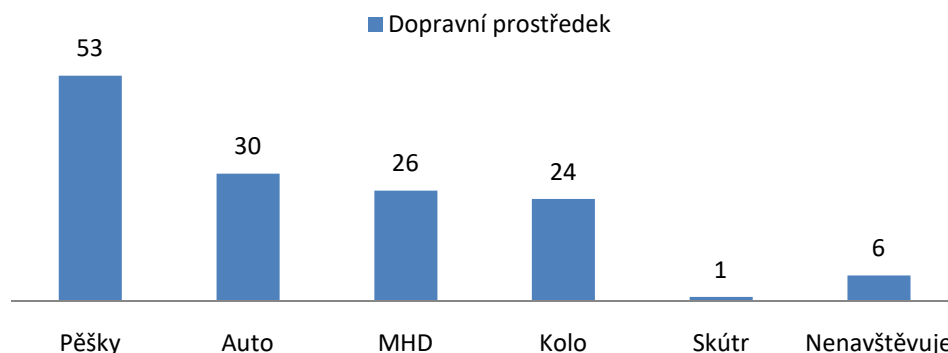
Zdroj: autor práce

7.3 DOSTUPNOST

Jeden z hlavních ukazatelů kvalitního veřejného prostoru je jednoduchá a nejsnazší dostupnost na prostory sportovišť nebo jiného místa určenému ke sportu. Kvalitu dostupnosti můžeme definovat dle bezproblémové orientace, snadného přístupu, minimálního výskytu bariér a překážek. Nejpřirozenější a nejekologičtější dopravou pro lidstvo je pěší (chůze). Překážka by se tedy v tomto případě mohla jevit v nadchodech, podchodech, špatné úpravě terénů, nevyskytujícím se chodníku. Lidé preferují nejkratší trasy přímým směrem bez překážek. ^[16]

Až 70% dotazovaných uvádí, že mají ve svém okolí v blízkosti do 1 km možnost provádět jimi zvolený venkovní sport a již zmíněné obrázky č. 2, č. 3, č. 6, č. 7 a č. 8 z kapitoly 6. *Využití veřejného prostoru pro sportovní aktivity*, dokazuje rozlehlou síť těchto sportovišť. Mezi méně dostupná sportoviště patří ta, která jsou umístěna na okrajích města. Tato sportoviště jsou vázána svou polohou, v severní části města Brna se nachází přírodní prostředí, které nabádá ke sportu v přírodě, jako třeba k turistice a k vodním sportům. Lépe dostupné jsou menší sportovní prostory, které nejsou závislé na svém okolí. Hřiště je často vyhledávané u sídlišť, bytových domů, škol a školek. Cyklotrasy, které jsou využívány i bruslaři, mají hustou síť po celém městě.

Na otevřenou otázku, *jak se tázaný dopravuje na sportoviště*, žádný neodpověděl, že by bylo jim vybrané sportoviště pro něj nedostupné, předpoklad je tedy 100% dostupnost na všechna sportoviště města Brna. Dotazovaní nejčastěji volí dopravu pěšky, a to až v 53%, následuje doprava autem (30%) a městská hromadná doprava (26%), kolo využívá 24% tázaných a v jediném případě se vyskytl skútr.

Graf 16: Vyhodnocení ankety, jak se tázaný dopravuje na sportoviště

Zdroj: autor práce

Zdá se, že problém již vytvořených sportovišť, není v rozmanitosti ani v dostupnosti, ale v počtu a kvalitě. Touto problematikou se práce bude věnovat dále v kapitolách 9. Dispoziční, provozní a technické zásady

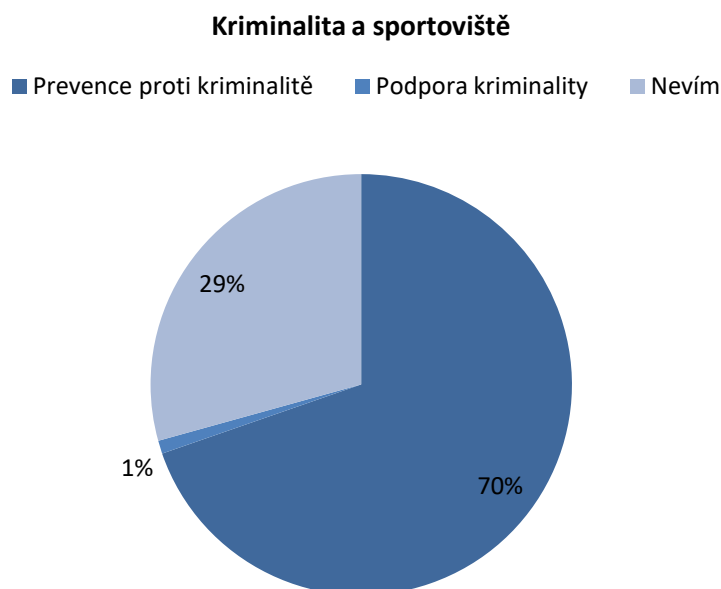
8. PREVENCE KRIMINALITY

Tato kapitola se bude zabývat vyhodnocením subjektivního cítění tázaného. Ve veřejném prostoru libovolného typu je kladen důraz na to, aby se zde jedinec cítil bezpečně a neohroženě, stejně jako aby i tak sám činil. Prostor sportoviště by mohl přispět k prevenci proti kriminalitě pořádáním různých akcí naučného typu. Takové akce již byly v České republice v minulosti zaznamenány, jejich povědomí by se tedy mělo dále šířit i do velkých měst a zamezit tak šíření vandalismu.^[17]

„Je prokázáno, že dobře naplánované strategie prevence kriminality nejenže předcházejí trestné činnosti a viktimizaci, ale podporují bezpečnost společnosti a přispívají k udržitelnému rozvoji států. Zlepšují kvalitu života a přinášejí dlouhodobé výhody ve smyslu snižování nákladů spojených se systémem trestní justice i dalších společenských nákladů vyplývajících z trestné činnosti.“

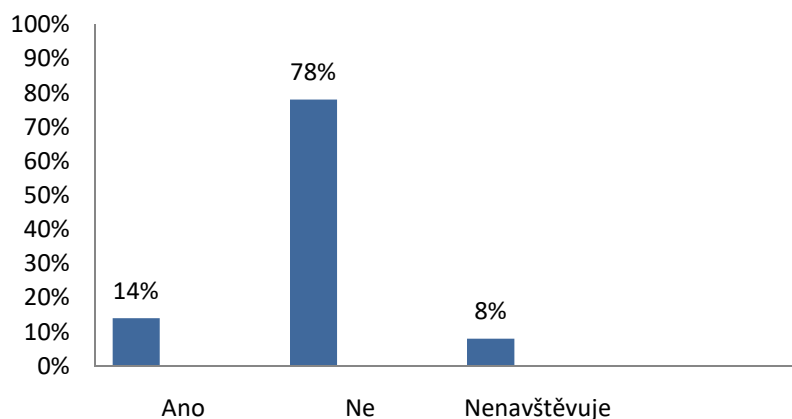
(Směrnice pro prevenci kriminality, rezoluce Hospodářské a sociální rady OSN, č. 2002/13)^[18]

Na otázku, *zdali si tázání myslí, že tato sportoviště slouží jako prevence proti kriminalitě*, odpovědělo 69% kladně. Zbylých 29% zaškrtili odpověď „nevím“. Pouze 1% je toho názoru, že tato sportoviště podporují kriminalitu.

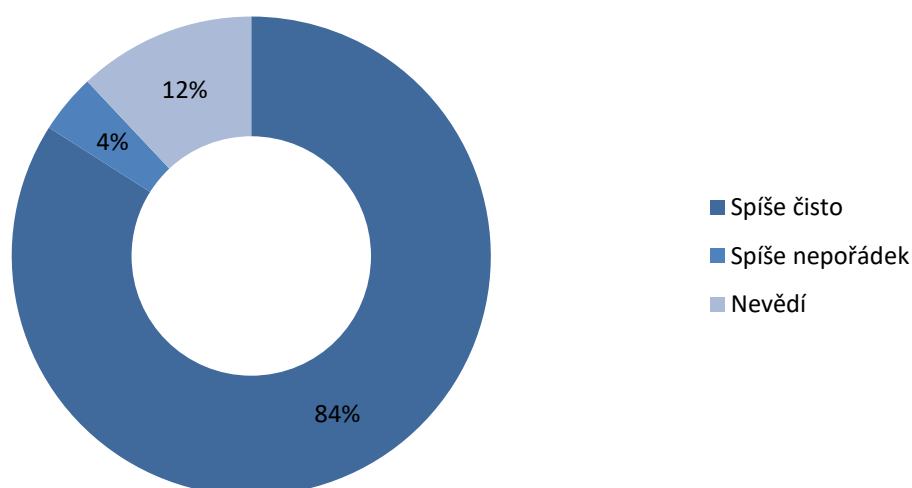
Graf 17: Vyhodnocení ankety subjektivního názoru tázaných na prevenci proti kriminalitě a veřejného sportoviště
Zdroj: autor práce

V anketě následovala otázka, *jestli jeví navštěvované sportoviště tázaného známky vandalismu*. Pokud ano, měl tyto známky vandalismu blíže specifikovat. Klidným dojmem působí vyhodnocené číslo u odpovědí ne, tedy, že nejeví sportoviště známky vandalismu, a to až v 78%. 8% dotazovaných nenavštěvuje žádné sportoviště a kladně, tedy ano, zodpovědělo pouze 14% tázaných. Mezi nejčastější známky vandalismu patří posprejované (až v 10%) a zničené vybavení sportovišť, dále nevhodné zacházení mladistvých s vybavením, kteří, dle jedné odpovědi, i přes upozornění a napomenutí pokračují dále v nevhodném chování. To pak může mít za následky ohnuté nebo utržené konstrukce. Dále se méně často na sportovištích objevují nedopalky nebo lehký nepořádek.

Graf 18: Vyhodnocení ankety subjektivního názoru tázaných na známky vandalismu v navštěvovaných veřejných sportovištích
Zdroj: autor práce

Nepořádkem se zabývala jedna z dalších otázek, kde byly varianty „spíše čisto“, „spíše nepořádek“ a „nevím“. Varianta „nevím“ byla určena pro ty, kteří nesportují, nenavštěvují sportoviště nebo nedokážou posoudit situaci. Jedná se o zcela subjektivní vnímání každého dotazovaného, ale i pocity a vnímání okolí při sportování jsou velmi důležité a utvrzuje sportovce v celkovém dojmu na dané sportoviště. Po vyhodnocení otázky vyplývá, že až 84% dotazovaných zaregistrovalo na svém sportovišti čisto, tedy pořádek. 4% zvolili variantu „spíše nepořádek“ a zbylých 12% nemohou situaci posoudit.

Graf 19: Vyhodnocení ankety subjektivního vnímání nepořádku na veřejných sportovištích
Zdroj: autor práce

Na otázku, *jestli dotazovaní byli svědky vandalismu nebo zaregistrovaly porušování provozního řádu*, kladně odpověděla pouze 3% dotazovaných. Žádné vandaly nezaregistrovalo až 87%. Zbylých 10% nenavštěvují sportoviště. Pouze 2% tázaných porušila provozní řád pitím alkoholických nápojů na sportovišti a venčením svého psa.

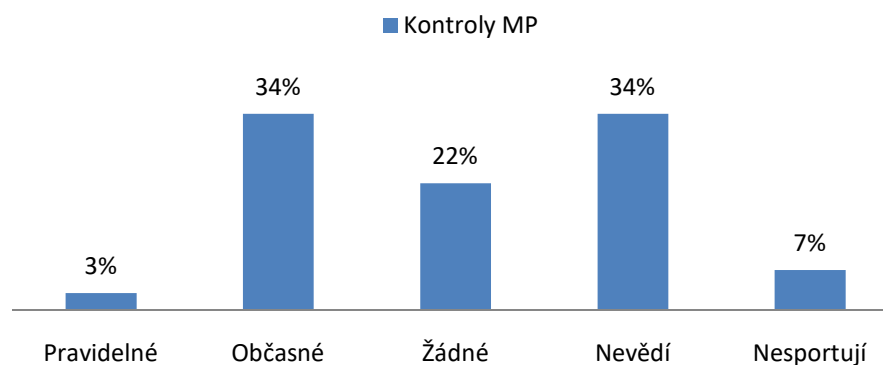

Graf 20: Vyhodnocení ankety subjektivního vnímání, svědci vandalismu na veřejných sportovištích
Zdroj: autor práce

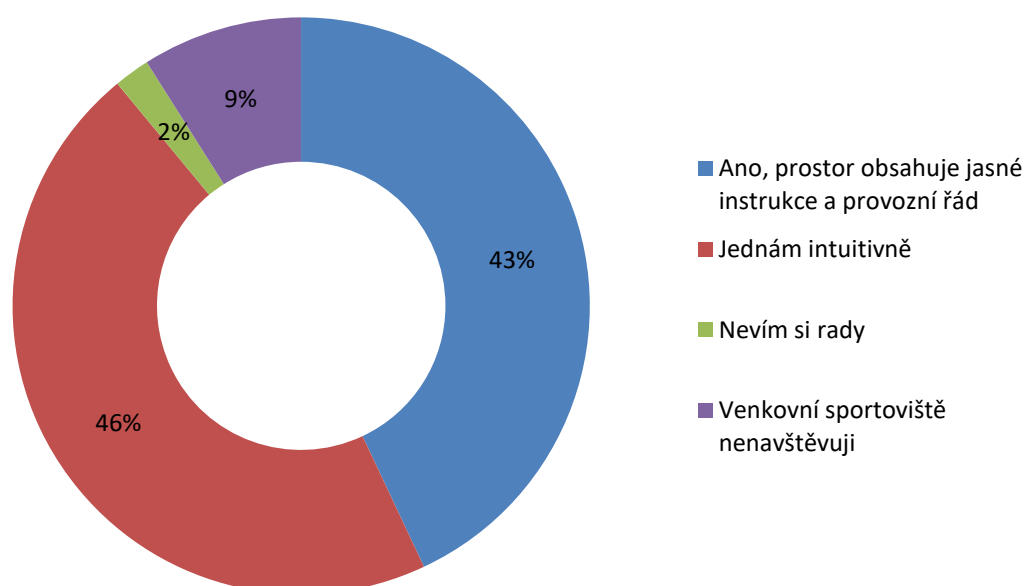
Graf 21: Vyhodnocení ankety subjektivního vnímání, tázaní porušili provozní řád na veřejném sportovišti
Zdroj: autor práce

Jako řešení pro snížení vandalismu nebo porušování provozního řádu by se mohlo jevit jako účinné provádět častější kontroly městskou policií nebo instalace kamerového systému. Neboť na otázku, zdali dotazovaný zaregistroval, že jsou tyto sportovní prostory kontrolovány obchůzkami městskou policií, odpověděli dotazovaní pouze ve 3 případech, že registrují pravidelné kontroly. Občasné kontroly se vyskytly v 34% stejně jako u odpovědí „nevím“. Dokonce 22% tázaných odpovědělo, že nezaregistrovali kontrolu sportovního prostoru městskou policií vůbec. Zbylých 7% sportoviště nenavštěvují.

Graf 22: Vyhodnocení ankety, registruje tázaný návštěvy městskou policií
Zdroj: autor práce

Přestože většina veřejných sportovišť (a každé sportoviště navštívené autorem práce) se vyznačuje provozním řádem, které definuje správné chování sportovců, případně správné zacházení s konstrukcí a vybavením sportoviště, neřídí se pravidly každý návštěvník sportoviště. Po vyhodnocení otázky, *jestli je tázaný dostatečně informovaný, jak se na sportovišti chovat a zdali umí používat vybavení veřejného sportovního prostoru*, vyplývá, že téměř polovina tázaných jedná intuitivně (46%). Následuje odpověď „ano, prostor obsahuje jasné instrukce a provozní řád“ v 43%. 2% tázaných si *neví rady* a zbylých 9% tázaných sportoviště *nenavštěvuje*.

Graf 23: Vyhodnocení ankety, informovanost tázaného, jak se ve veřejném prostoru sportoviště chovat
Zdroj: autor práce

Řešením může být pravidelné pořádání veřejných výukových a instruktážních lekcí kvalifikovaným lektorem nebo instalace výukových tabulí. Nyní se na některých workoutových hřištích vyskytují pouze názorné tabule s možnostmi provedení cviků na jednotlivých konstrukcích sportoviště.

Obrázek 9: Názorná tabule s vysvětlením provedení cviků na jedné z konstrukcí na sportovišti Na vyhlídce. Cviky jsou proveditelné od základních až po pokročilé. I tak už ale předvídají samostatnost a zdatnost sportovce.

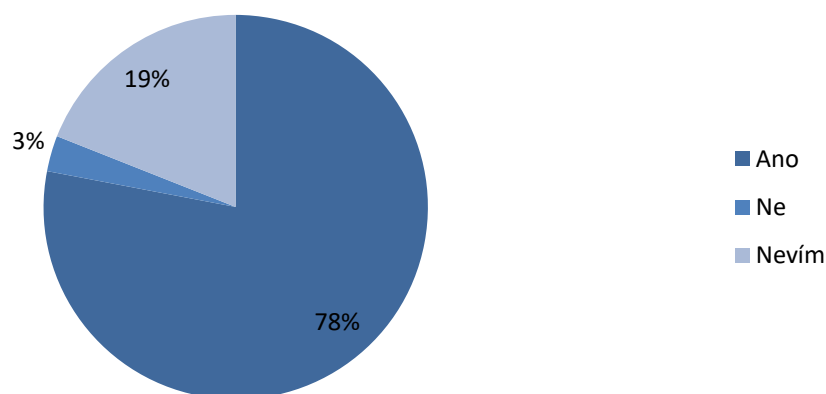
Zdroj: Autor práce

9. DISPOZIČNÍ, PROVOZNÍ A TECHNIČKÉ ZÁSADY SPORTOVIŠŤ

Tato kapitola se bude z větší části zabývat technickými zásadami jednotlivých sportovišť, konstrukce jsou detailněji popsány. Vyjmenované zde jsou i zásady pro nejvíc možnou bezpečnost sportovců při pravidelném používání. Návrhy a vizualizace již vyhotovených konstrukcí jsou přidány pro představu, řezy a detaily pro technické pochopení konstrukce a nákresy sportovních ploch pro dodržení parametrů pro daný sport.

Anketa se zabývala i otázkami bezpečnosti v prostoru a bezpečnosti konstrukcí. Tázaný mohl stanovit ze své zkušenosti, zdali jsou tyto jím navštěvované veřejné prostory určené pro sport bezpečné pro návštěvníky, případně pokud ne, měl specifikovat blíže nebezpečné prvky sportovního prostoru. Po vyhodnocení 78% zaregistrovalo bezpečné prostředí vhodné pro sport. Situaci nemůže posoudit 19% a zbylá tři procenta tázaných se na těchto sportovištích necítí bezpečně, která se vyjádřila v otevřených odpovědích, kde zmiňují za nebezpečné nevhodné chování dětí a mladistvů v prostorách pro sport, které ovlivňuje sportování druhých, dále je zde zmíněn nevhodný nebo nefunkční povrch.

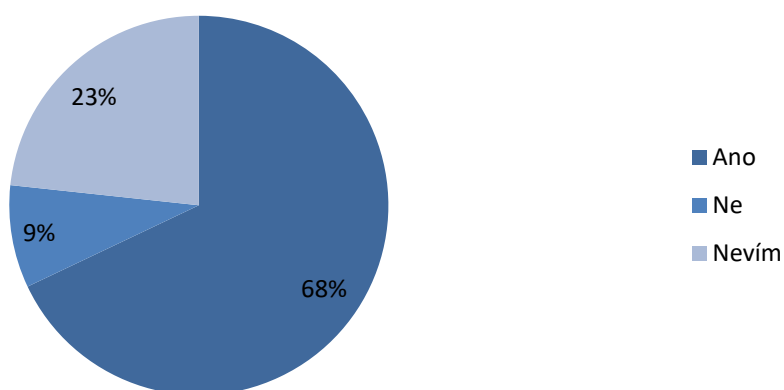
Je prostor bezpečný?

Graf 24: Vyhodnocení ankety, jak vnímají tázaní prostor pro venkovní sportování
Zdroj: autor práce

Další otázka cílila už na konstrukce sportovišť a jejich bezpečnost. Konstrukce a vybavení za bezpečné označilo 70% tázaných, 24% nemůže situaci posoudit a 9% pokládá konstrukce hřišť za nebezpečné. V otevřené odpovědi následně vysvětlovali své tvrzení tím, že se často objevují utržená šlapátka, sedátka, nefunkčnost konstrukcí, konstrukce vržou a jsou rezavá, často neopravována i po upozornění správce nebo opravy trvají dlouho. Dále se vyskytují díry, posypy a jiné překážky na cyklotrasách.

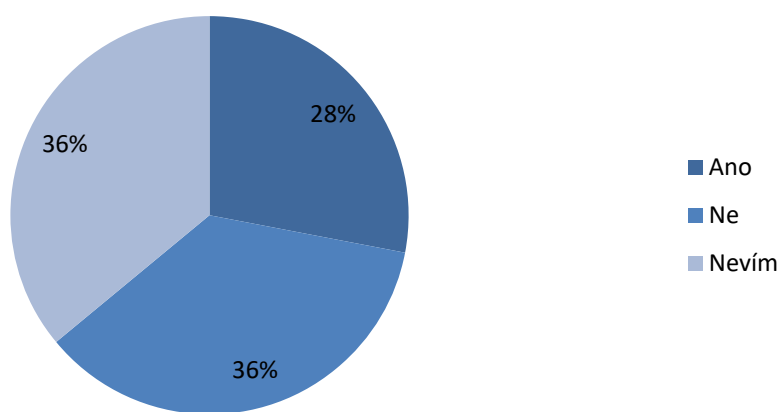
Jsou konstrukce bezpečné?

Graf 25: Vyhodnocení ankety, jak vnímají tázaní konstrukce v prostoru pro venkovní sportování
Zdroj: autor práce

Na místě je zde tedy otázka, jestli dotazovaný návštěvník zaregistroval pravidelnou údržbu, kontrolu nebo opravy těchto konstrukcí. Opravy ani jiné údržby sportoviště nezaregistrovalo až 36% tázaných. Stejný procentuální poměr vybralo odpověď „nevím“ a pouze 28% dotazovaných si při své návštěvě všimlo oprav a podobných udržovacích prací, které sportoviště vyžaduje. Řešením by bylo stanovit pravidelné kontroly kompetentních osob, popř. by tuto činnost z části mohli pojmout lidé, kteří vykonávají veřejně prospěšné práce.

Zaregistrovali jste při své návštěvě veřejného sportovního prostoru pravidelnou údržbu, kontrolu nebo opravy?

Graf 26: Vyhodnocení ankety, jak vnímají tázaní udržovanost sportovního prostoru

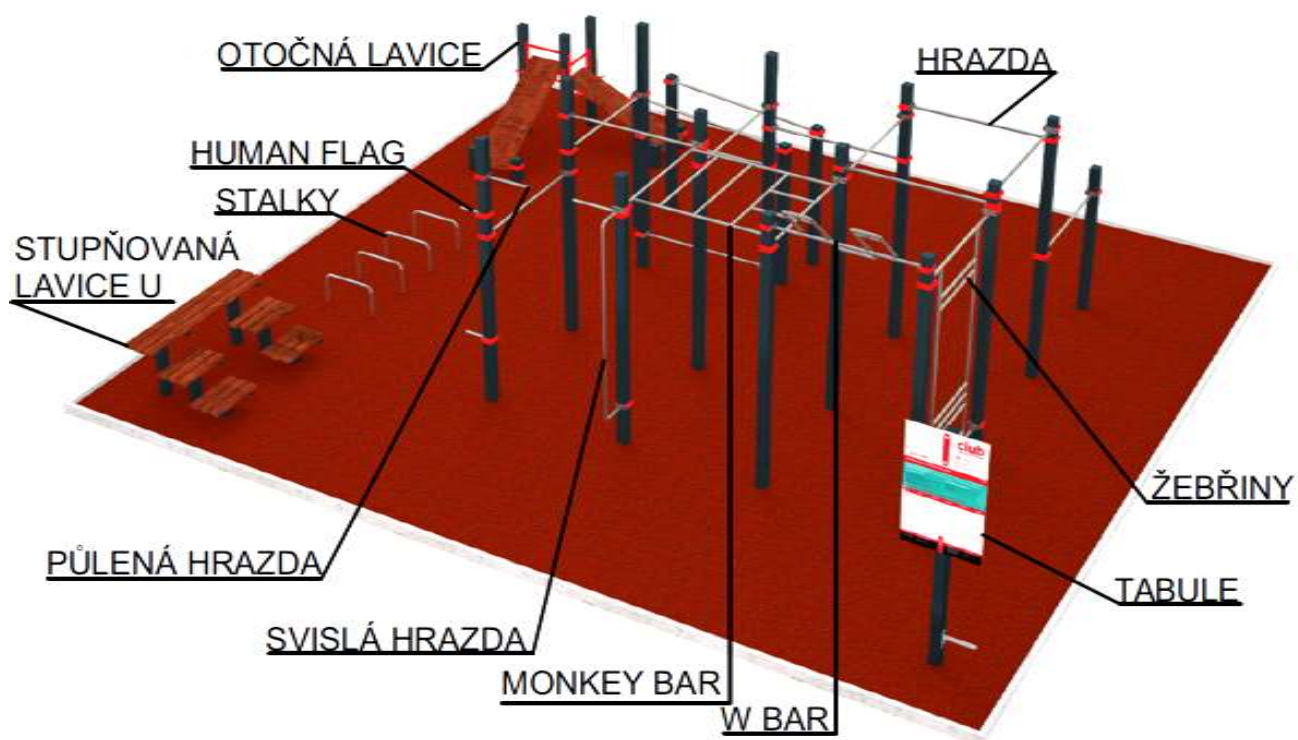
Zdroj: autor práce

9.1 HŘIŠTĚ

9.1.1. KONSTRUKCE

Mezi nejčastěji používané materiály ve výrobě konstrukcí pro workoutová hřiště patří ocel zaopatřená protiskluzovým práškovým nástřikem a nerez. Ojediněle jsou k vidění dřevěné či jiné konstrukce, neboť by mohly být náročné na provoz a údržbu. Pro maximální bezpečí se jako spoje používají objímky, díky kterým lze regulovat výšku konstrukce, a šrouby znesnadňující demontáž konstrukce. ^[8]

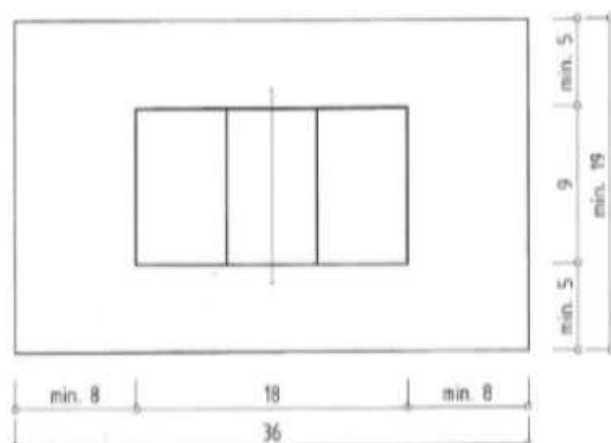
Na obrázku 10 je znázorněn výpis základních konstrukčních prvků konkrétně od firmy WO CLUB PARKS s.r.o., kde jsou nejčastěji k vidění hrazdy různého typu, například půlené, svislé, vodorovné v různých výškách a podobně. Dále mezi základní vybavení patří stalky, monkey bar a žebřiny. ^[8]

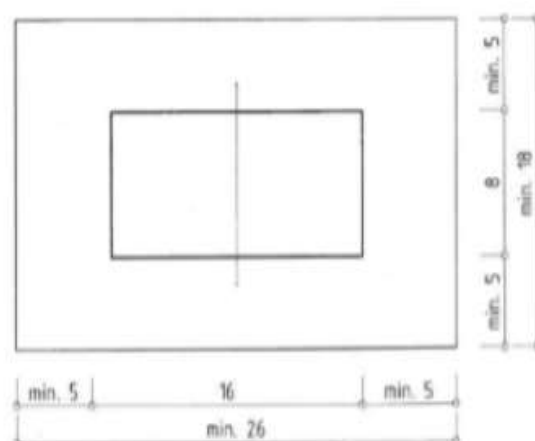
Obrázek 10: Popis konstrukce workoutového hřiště
Zdroj: [8], úpravy autor práce

9.1.2 SPORTOVNÍ PLOCHY

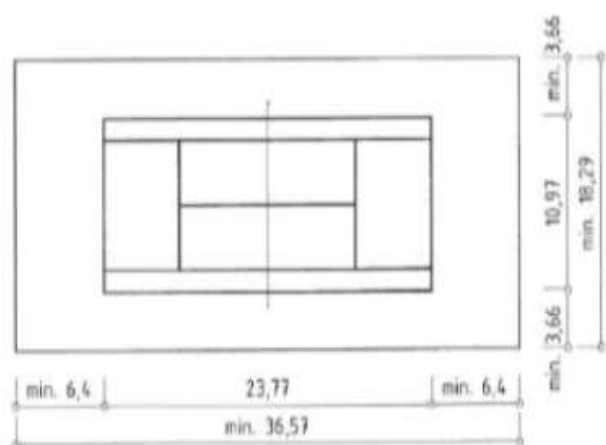
Každé hřiště je specifické a musí splňovat parametry pro hru, pro které je hřiště určené. Tato kapitola se bude dále zabývat nejčastějšími typy hřišť a jejich rozměry. Ty jsou často rozhodující v místech s omezujícím prostorem. Proto jsou nejčastěji k vidění badmintonová, tenisová nebo například volejbalová hřiště. Skupina hřišť větších rozměrů, do které spadá i fotbalové hřiště, potřebuje díky svým rozměrům kvalitní a velikostně odpovídající plochu pro umístění.

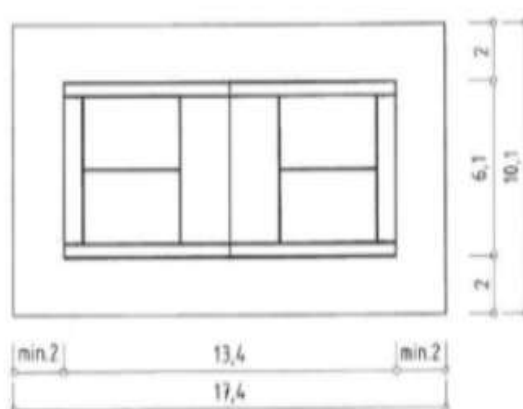
Volejbal

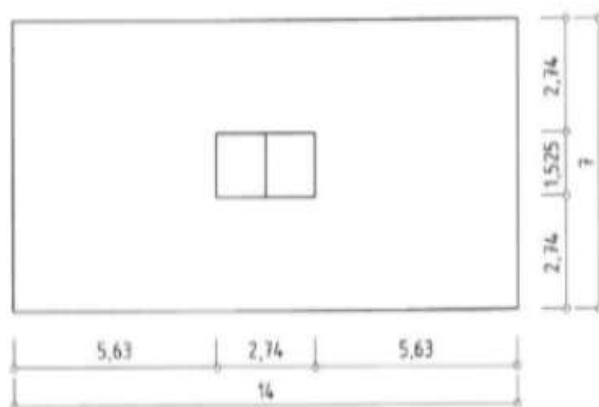
Beach volejbal

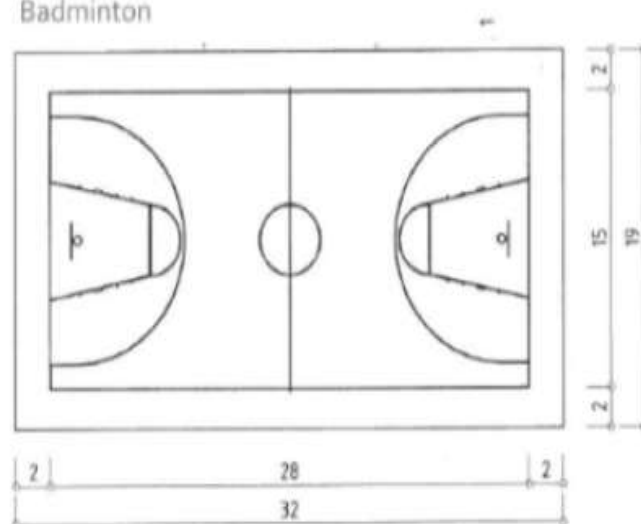
Tenis

Badminton

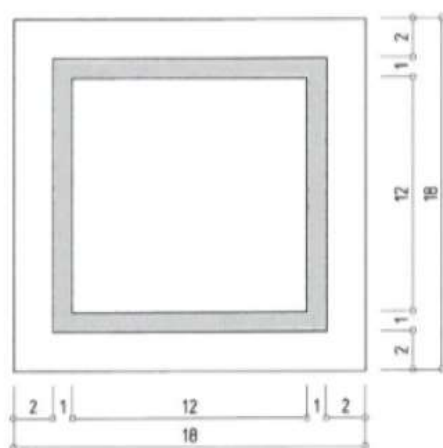

Stolní tenis

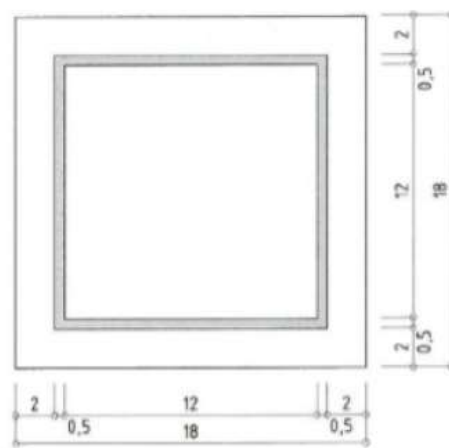

Obrázek 11a : Rozměry hřišť

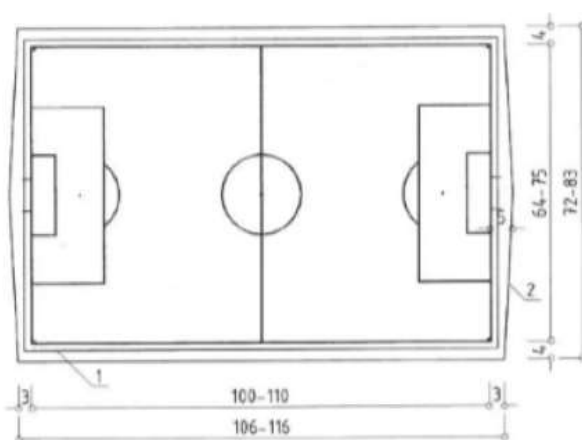
Zdroj: ^[4]NAVRÁTIL, Arnošt, Václav MUDRA a Jaroslav MALÝ. *Sportovní stavby: [vysokoškolská učebnice]*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2010. ISBN 978-80-01-04525-1.

Gymnastika – prostná

Moderní gymnastika

Fotbal

1 – konec trávníku, 2 – hranice volného prostoru

Obrázek 11b : Rozměry hřišť

Zdroj: [4]NAVRÁTIL, Arnošt, Václav MUDRA a Jaroslav MALÝ. *Sportovní stavby: [vysokoškolská učebnice]*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2010. ISBN 978-80-01-04525-1.

9.1.3. POVRCHY A KONSTRUKCE SPORTOVNÍCH

Sportovní plocha je důležitou součástí sportoviště. Povrch nesmí omezovat snahu sportovců pro dosažení co nejlepších výkonů, ale musí umožnit uspokojení plynoucí ze sportovního pohybu a v obou případech musí chránit zdraví sportovce. Podklad (tj. podloží a konstrukční vrstvy) má rozhodující význam pro kvalitu a životnost každého sportovního povrchu. Pokud není sportovní povrch proveden na kvalitním a pro daný povrch vhodném podkladu, pak při jeho sebelepších vlastnostech a údržbě dojde k poruchám. Mezi základní požadavky na vlastnosti všech sportovních povrchů patří:

Neutralita vůči sportovnímu výkonu – jestliže povrch neovlivňuje svými vlastnostmi sportovní výkon, znamená to, že na určitém povrchu nelze jeho působením dosáhnout lepších výsledků než na jiném.

Stálost vlastností – sportovní plocha musí mít naprosto stejné fyzikální vlastnosti (rovnost, pružnost, skluznost, nasákavost apod.) ve všech bodech povrchu a za každých podmínek.

Šetrnost ke zdraví sportovců – při konání sportu působí síly, které lze rozdělit na svislé a vodorovné. Účinek horizontálních sil je ovlivňován skluzností povrchu. Velikost svislých sil záleží do značné míry na pružnosti povrchu.

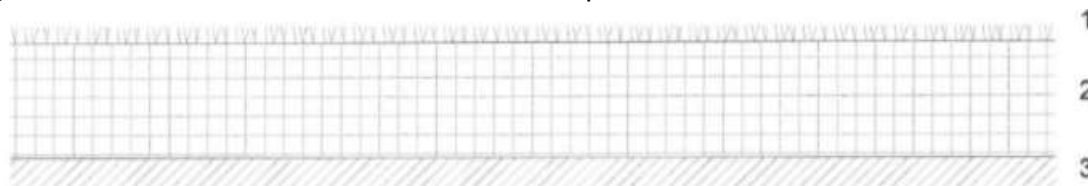
Přiměřené nároky na údržbu – údržba hraje významnou roli především v nákladech na provoz sportovního zařízení.

Před zahájením výstavby každé venkovní sportovní plochy musí být geologickým průzkumem pečlivě vyšetřeny vlastnosti staveniště, kde se zkoumají především tyto vlastnosti:

- dlouhodobá bilance srážek a teplot
- úroveň hladiny spodní vody
- schopnost podloží vsakovat deštivé srážky do hloubky, kterou stanoví geolog. Výsledek této penetrační zkoušky rozhoduje v návrhu drenážních systémů.
- Mechanické vlastnosti zeminy v podloží^[4]

Travnatá hřiště

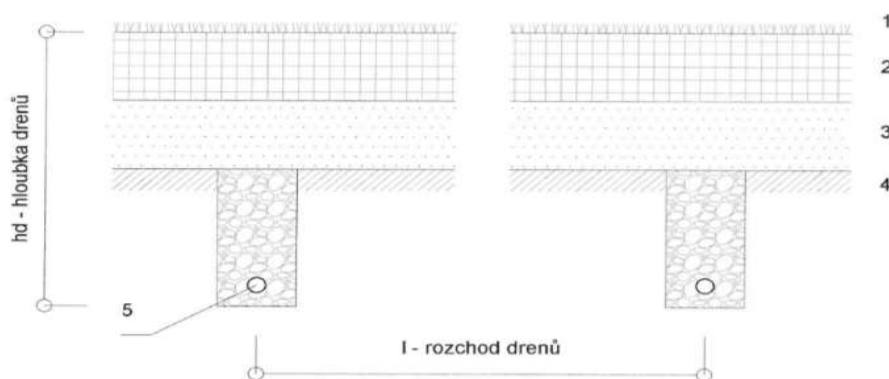
Tento povrch je vhodný zejména pro fotbal nebo tenis. Jedná se o přírodní, odborně pěstovaný vegetační kryt. Travnaté hřiště je vybudované z několika vrstev. Složení vrstev se liší podle vlastností podloží, především podle jeho schopnosti vsakování atmosférické srážky a podle hloubky hladiny spodní vody pod terénem. Na řádně upravené propustné podloží je nanesena vegetační vrstva, tedy hlinitá směs v síle 120 – 170 mm vhodná pro pěstování trávniku. Na vegetační vrstvě leží travní vrstva travního porostu^[4]

1. travní porost, 2. vegetační vrstva 12-17 cm, 3. propustný základ hřiště

Obrázek 12a : Řez přírodním travnatým povrchem na propustném podloží

Zdroj: ^[4]NAVRÁTIL, Arnošt, Václav MUDRA a Jaroslav MALÝ. *Sportovní stavby: [vysokoškolská učebnice]*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2010. ISBN 978-80-01-04525-1

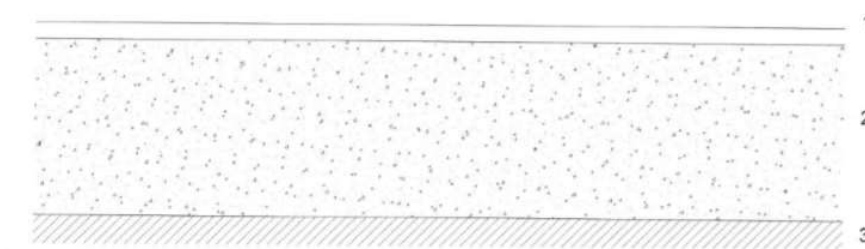
1. travní porost, 2. vegetační vrstva 12-17 cm, 3. drenážní vrstva 10-20 cm, 4. nepropustný základ hřiště, 5. trubkový dren

Obrázek 12b : Řez přírodním travnatým povrchem na nepropustném podloží

Zdroj: [4]NAVRÁTIL, Arnošt, Václav MUDRA a Jaroslav MALÝ. *Sportovní stavby: [vysokoškolská učebnice]*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2010. ISBN 978-80-01-04525-1

Antuková hřiště

Tento povrch je oblíbený pro jeho šetrnost k pohybovému ústrojí hráčů. Nevýhodou je náročná údržba dvorců. Antuka je jemnozrnný materiál vzniklý mletím pálených střešních tašek. Hrací vrstvy se kladou na vrstvy drenážní a drenážní opatření jsou dimenzována podle schopnosti podloží vsakovat dešťovou vodu. Pod svrchní vrstvou antuky jsou většinou vrstvy odleželé škváry různé hrubosti, které drží vlhkost. Na dokonale urovnaný a zhutněný škvárový podklad se nanáší tenká vrstva antuky o maximální tloušťce 10 mm.^[4]

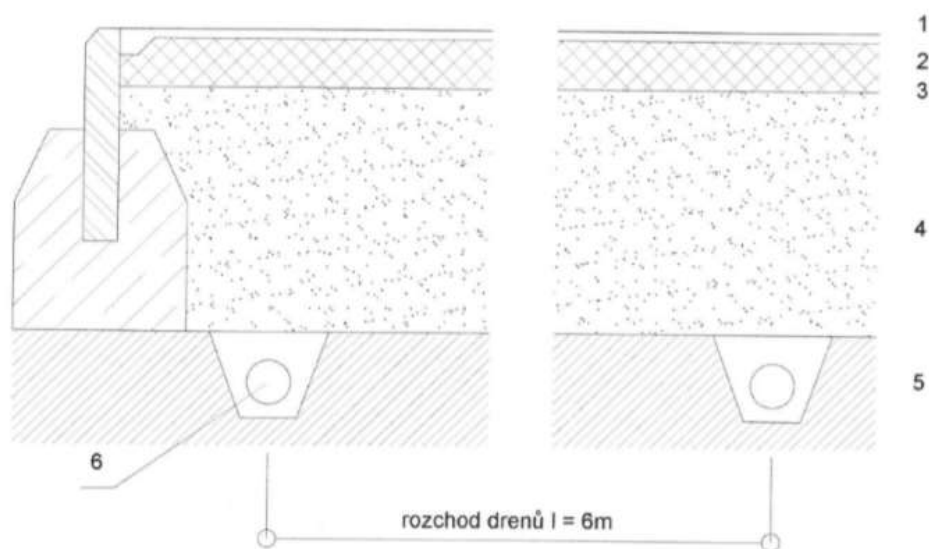
1. antukový povrch 4 vrstvy – celkem 1,5-2 cm, 2. podkladová škvára 30 cm, 3. podloží

Obrázek 13 : Řez antukovým povrchem

Zdroj: [4]NAVRÁTIL, Arnošt, Václav MUDRA a Jaroslav MALÝ. *Sportovní stavby: [vysokoškolská učebnice]*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2010. ISBN 978-80-01-04525-1

Umělý trávník

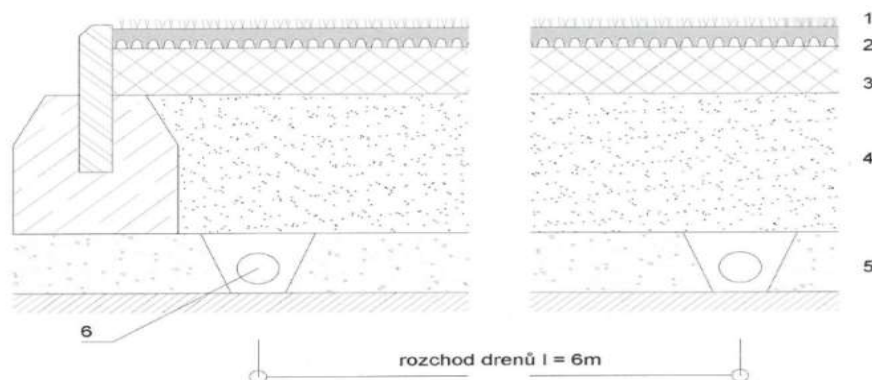
Jedná se o relativně málo nákladný povrch s velkou životností, který lze využít pro široké spektrum sportů. Skládá se z pískového vsypu, který je vkládán do koberce z polyetylenových vláken dlouhých 40 – 60 mm. Dále je na písek nanesená vrstva gumových granulí černé barvy z rozemletých určitých částí pneumatik. Trávník může být kladen na vodopropustný asfalt nebo i nezpevněné zhutněné vrstvy štěrkopísku. Pod trávník se na asfaltobetonové podloží ještě pokládá 25 – 30 mm silná pružná gumová vrstva. Posunutí koberce brání váha vrstvy křemičitého písku. Plastové stéblo trávy se vyrábí jako vytlačovaný profil nebo jako proužek fólie rozdělené na vlákna.

1.umělý trávník, 2. AKJD drenážní asfalt 30 mm, 3. AKOVH drenážní asfalt 50 mm, 4.nezpevněná podkladní vrstva, 5.podloží, 6.trubkový dren

Obrázek 14 : Řez umělým trávníkem druhé generace

Zdroj: ^[4]NAVRÁTIL, Arnošt, Václav MUDRA a Jaroslav MALÝ. *Sportovní stavby: [vysokoškolská učebnice]*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2010. ISBN 978-80-01-04525-1

1.gumový granulát, 2.křemičitý písek, 3.elastická vrstva 25-35 mm, 4.nezpevněná podkladní vrstva min. 15 cm, 5.filtrovní vrstva (při sdruženém podloží) min. 6 cm, 6.trubkový dren

Obrázek 15 : Řez umělým trávnikem třetí generace

Zdroj: ^[4]NAVRÁTIL, Arnošt, Václav MUDRA a Jaroslav MALÝ. *Sportovní stavby: [vysokoškolská učebnice]*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2010. ISBN 978-80-01-04525-1

Osvětlení

Osvětlení veřejného prostoru má značný vliv na orientaci, bezpečí a vizuální kvalitu v denní době, kdy se začíná stmívat^[14]

Osvětlení sportovišť může být denní (přirozené), umělé nebo sdružené. Účinek denního světla má tři významy: ^[4]

1. provozní význam
2. psychologický význam

Jde o celkovou pohodu prostředí, na kterou má denní osvětlení a přímé sluneční záření značný vliv

3. biologický

ten byl zdůrazňován především v období funkcionalismu, kdy se zdál hygienický význam denního osvětlení (vliv slunečního záření na mikroorganismy) větší, než skutečně je.

Umělé osvětlení je speciální problematika, kterou je nutno od začátku řešit se specialistou. Je nutné vytvořit optimální předpoklady pro umístění speciálních osvětlovacích těles, jejich instalaci, kontrolu, údržbu a případnou výměnu. U osvětlení venkovních sportovišť nejde jen o oslňování sportovců či jejich návštěvníků, ale také o možné oslňování prostorů mimo sportoviště – veřejných městských prostorů, komunikace, bytů, apod. Sdružená osvětlení často řeší problematiku energetické náročnosti. Současně se využívají přirozená a umělá osvětlení. Z hlediska dosažení požadovaných světelných podmínek se však jedná o složité řešení. ^[4]

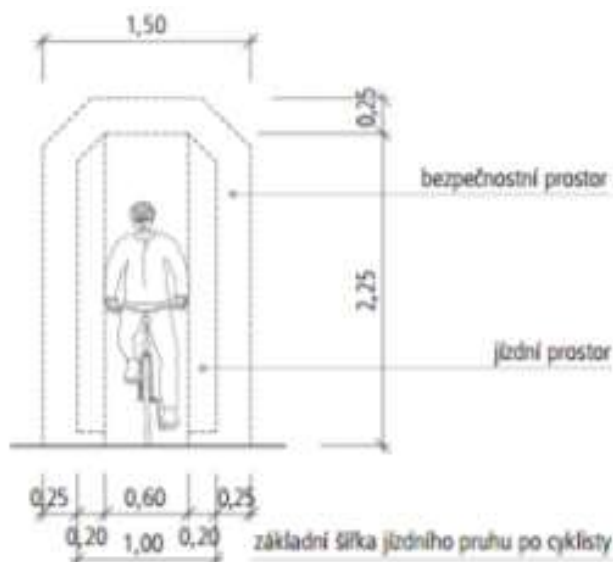
9. 2. CYKLOSTEZKY

Cyklostezky a cyklotrasy jsou obsahově méně náročné na vybavení oproti hřištím různého typu, ale dbá se na kvalitu povrchu, jeho životnost a odolnost. V této kapitole se práce zabývá technickými parametry, které jsou nutné pro kvalitní, dlouhodobou a bezpečnou funkci cyklokomunikací při maximální využitelnosti sportovci. V první části se tato kapitola zabývá technickými parametry, mezi které patří bezpečné délky rozhledů, nebo přesné číselné minimální prostorové nároky. Ve druhé části je rozebrán detailně povrch do vrstev a jsou zde vysvětleny důvody používání různých materiálů. Třetí část doplňuje vybavení, které zpříjemní uživateli sportování a posilní mu zážitek z jízdy. ^[19]

9.2.1. TECHNICKÉ PARAMETRY

Délka rozhledu pro zastavení - platí pro návrhovou rychlost 20km/h – 15m, která může být v oblasti křižovek redukována na 10km/h a pro 30km/h – 25m, tyto hodnoty platí pro mokré asfaltový povrch. Pro povrchy nezpevněné a v klesáních se sklonem větším na 5% se vzdálenosti potřebné k zastavení prodlužují o 50%.

Prostorové nároky - pro jednoho cyklistu je jeho volný prostor složen z jízdního prostoru, kam nesmí zasahovat žádné pevné překážky. Volná výška nad komunikací: nejméně 2,50 m, šířka jízdního pruhu činí v základní hodnotě 1,00 m, při podélném sklonu ve stoupání větším jak 6%: rozšíření na 0,25 m. ^[19]

Obrázek 16 : základní šířka pruhu pro cyklisty

Zdroj: [19] POLITIKA JAKOSTI POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ: Navrhování komunikací pro cyklisty, 2006, č.j. 158/06-120-RS/1

POVRCH

Svrchní krycí část cyklistických stezek, tedy jejich povrch, zabezpečuje plynulou a pohodlnou jízdu a měl by být odlišný od souběžných druhů dopravy. Povrch může být tvořen několika následujícími způsoby:

- Asfalt (živičný povrch) – asfalt patří mezi nejvyužívanější povrchy cyklistických stezek. Zpracování tímto způsobem bývá zpravidla za tepla, za studena je prováděn akorát emulzní kalový zákryt používaný hlavně k opravám a při údržbě
- Betonová dlažba – tento povrch má výhodu barevného odlišení, nasákavosti ve spárách a snadného rozebrání v případě potřeby rekonstrukce inženýrských sítí
- Kamenná dlažba – je nejčastěji volena v historické zástavbě, zpevnění okrajů pomocí vhodného typu je nutností
- Ostatní: betonový povrch, u něhož je nutné dodržení technologie pokládky, frézovaná drť se spojovacím postřikem, penetrační makadam, štěrk, zemina vylepšená vápnem, asfaltové nátěry, kalený štěrk a jiné. ^[19]

VYBAVENÍ

Doprovodné cyklistické vybavení zlepšuje podmínky pro užívání jízdního kola nad rámec základní infrastruktury a opatření určených přímo pro jízdu samotnou. Jedná se o dílčí prvky a soubor úprav, které zvyšují atraktivitu prostředí pro uživatele-cyklisty a usnadňují manipulaci s jízdním kolem. Výrazně rozdílné požadavky s ohledem na prostředí jsou zejména:

v historickém jádru města:

- na předměstí
- na návsi
- ve volné krajině
- v přírodně cenném území

Za doprovodné, mnohdy ale i nezbytné vybavení lze pokládat stojany pro pakování jízdních kol, mapy a infopanely, které mají především napomáhat v orientaci v okolí a také informovat o širších vztazích, odpočívky, které slouží k zastavení a odpočinku s možným sezením a odložením kol, odpadkové koše, pítka a případně i toalety. ^[19]

10. DŮLEŽITOST ZELENĚ V OKOLÍ MÍSTA URČENÉHO PRO SPORT A REKREACI

Zeleň ve městech představuje potřebnou, nenahraditelnou a nutnou složku. Dle mnoha studií má zeleň zdraví prospěšný vliv, pouhý pohled na plochy zeleně přispívá k obnově a posílení fyzických i mentálních sil a snižuje stres. Průzkumy Kevina Lynche dokazují, že lidé si velmi váží zeleně ve městech a chtějí ji tam mít, neboť je pro ně nezbytnou součástí. ^[14]

Ve městech vznikají tzv. tepelné ostrovy, které zapříčiňují úniky tepla z budov a dopravy a značných ploch betonových a asfaltových povrchů, které pohlcují sluneční záření a přehřívají se, jsou průměrné teploty ve velkých městech vyšší než v okolní krajině 9 o 1,5 – 3 °C. Veřejné prostory jsou jedny z míst ve městech, kde je zeleň umisťována a tím může zásadně ovlivnit městské mikroklima (snižování teploty a prašnosti, zvyšování vlhkosti, provětrávání prostoru díky vypařování, eliminace hluku, vsak vod). Mezi nejvýhodnější městskou zeleň patří listnaté stromy. Díky mohutným korunám je vytvářeno zastínění. Plochy listů pohlcují sluneční záření a prach. Dále jsou využívány k velké produkci kyslíku a vlhkosti. ^{[1] [15]}

11. VLIV SPOROTVNÍCH ÚZEMÍ NA MĚSTO JAKO CELEK A KROKY PRO JEHO ÚSPĚŠNÉ PLÁNOVÁNÍ

V poslední otázce ankety měli dotazovaní podat svůj návrh pro zlepšení veřejného sportování, dle jejich cílů a požadavků. Odpovědi byly vypracované a shrnuté do 7 skupin se stejným významem. Každá skupina je doplněná doslovnou citací odpovědi, které se u otázky vyskytovaly.

Podle dotazovaných by město Brno mělo podpořit stávající i budoucí sportoviště především finančně. Do této skupiny odpovědí potom spadají všechny ostatní návrhy, neboť každý návrh musí být finančně ohodnocen.

Rozšíření a vybudování nových sportovišť navrhuje až 38 dotazovaných, kdy navrhují pro výstavbu využít staré haly či jiné nepoužívané prostory města Brna. Jeden respondent specifikoval i lokalitu, která by se měla nacházet v blízkosti centra města pro lepší dostupnost.

„Běhám na hřišti nebo v parku, ale uvítala bych místo pro běh určené. Kde se nebudu muset vyhýbat lidem s kočárky a podobně. Vybudovat prostory pro běžce.“

„Spíše chybí místa pro realizaci nových sportovišť.“

„Využít nějakou nepoužívanou halu pro krytý skatepark, kde se mohou pořádat i soutěže.“

„Rozšířit a zkvalitnit cyklo trasy. Postavit něco jako fitness centra na čerstvém vzduchu.“

Za lepší kvalitu vybavení a multifunkčnost již stávajících hřišť stojí 24 dotazovaných.

„Odlišit trasy podle náročnosti jako sjezdovky. Podpořit finančně.“

„Sice mi zde nechybí žádný druh sportu, ale město by mohlo aspoň finančně přispět na kvalitu dosavadních míst. Ta jsou opotřebovaná neudržovaná a zastarala.“

„Udržovat, vytvářet nová v blízkosti např. škol a kolejí, v případě poškozování bezp. kamery.“

Námět na lepší údržbu, servis a opravy sportovišť se v odpovědích vyskytl ve 21 případech a 9 odpovědí zahrnuje pravidelné kontroly městskou policií a umístění kamerového systému pro pocit bezpečí.

„Údržba! Nestačí postavit a nechat ladem. Udržovat a inovovat.“

„Vyčlenění pracovníci pro pravidelné obchůzky. Ideálně vypsání lekcí s instruktorem. Myslím si, že by to přilákalo nové potenciální sportovce.“

„Pravidelně je servisovat a sledovat kamerovým systémem.“

„Obchůzky policii ve všech denních dobách nebo umístění kamer, v některých částech se necítíme bezpečně.“

„Více kontrolovat stav strojů, rychleji je opravovat, více hřiště vybavovat a hlavně zajistit více kontrol a drobné postihy za vandalismus - typu zničí stroj, tak se budeš podílet na opravě a zbytek strojů vyčistiš- veřejné prospěšná práce.“

Veřejné akce, lepší propagace a reklama, lekce s instruktorem nebo pravidelné kurzy zaměřené na daný sport, přítomnost osobních trenérů a lepší informovanost by podle 15 tázaných měla napomoci k vědomí sportovního využití.

„Více na ně upozornit v médiích, podporovat akce na nich.“

„Například venkovní závody, exhibice aj.“

„Lepší informovanost, kde jsou a jak se dají využívat.“

„Konat pravidelné programy pro rodiče s dětmi nebo jen pro děti, kde se naučí správnou techniku.“

„Pořádat občasné společné instruktáže.“

Sportovní vyžití se stává významnou složkou životního stylu. Volný čas začal být chápán jako čas umožňující pobyt ve volné přírodě, čas věnovaný pohybu a společenskému životu. Sportovní území kladně přispívá na kvalitu území, spokojenost a zdraví obyvatel. Přiměřený a vyvážený vývoj sportovních a rekreačních území, jejich umístění a kapacita je předmětem celospolečenského zájmu.

Přijetím zákona č. 115/2001 o podpoře sportu se vymezuje postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšnou činnost a stanovuje úkoly ministerstev, správních institutů, a působnost územních a samosprávních celků při podpoře sportu.

Neorganizované formy, zaměřené na celkovou tělesnou zdatnost, uspokojení z pohybu, rekreaci a udržování zdraví lze provozovat ve volné přírodě nebo ve veřejných, komerčně zaměřených sportovních zařízeních.

Úlohou územního plánování a urbanismu je rozmístit v organismu urbanistického celku nebo v krajině funkce pro různé účely a potřeby podle jejich vzájemných vztahů a dalších okolností a podmínek.

Základním podkladem pro řešení územního plánování je zjištění potřeb v jednotlivých činnostech. Vývoj v této oblasti nelze spolehlivě a racionálně zjišťovat ani odhadovat, protože se jedná o činnosti, které podléhají mnoha vlivům.

Pro stanovení optimálních potřeb je však nutné provést důkladné průzkumy a rozborů území. Je třeba uvážit polohu sídla a dostupnost jiných, dostatečně vybavených území, vazbu na přírodní prostředí (např. vodní plochy) a další okolnosti, které mohou ovlivnit plošné potřeby.

V současné době nemalý vliv na druhy sportovní vybavenosti mají módní trendy a měnící se obliba sportovních i rekreačních činností.

Při urbanistickém řešení se vychází z konkrétních podmínek, které se rozdělují na:

- Přírodní podmínky, do kterých patří například klimatické nebo geografické podmínky. Klimatické a mikroklimatické podmínky ovlivňují především

otevřená sportoviště. Je tedy třeba uvážit vliv směru a síly převládajících větrů, prašnost, vliv škodlivých exhalátů a hluku, oslunění, nadmořská výška. Negativní dopad některých z těchto vlivů lze v míře zamezit výstavbou zeleně, terénní nebo umělou bariérou, orientací.

- Podmínky dané existujícím stavem a jeho urbanistickou, architektonickou a technickou kvalitou

Stejně jako může mít okolí vliv na sportoviště, může sportoviště prokazovat negativní vliv na své okolí. Proto u sportovních staveb je podle zákona č. 100/2001 Sb. nutno doložit Oznámení k posouzení vlivů na životní prostředí.^[4]

11.1 ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

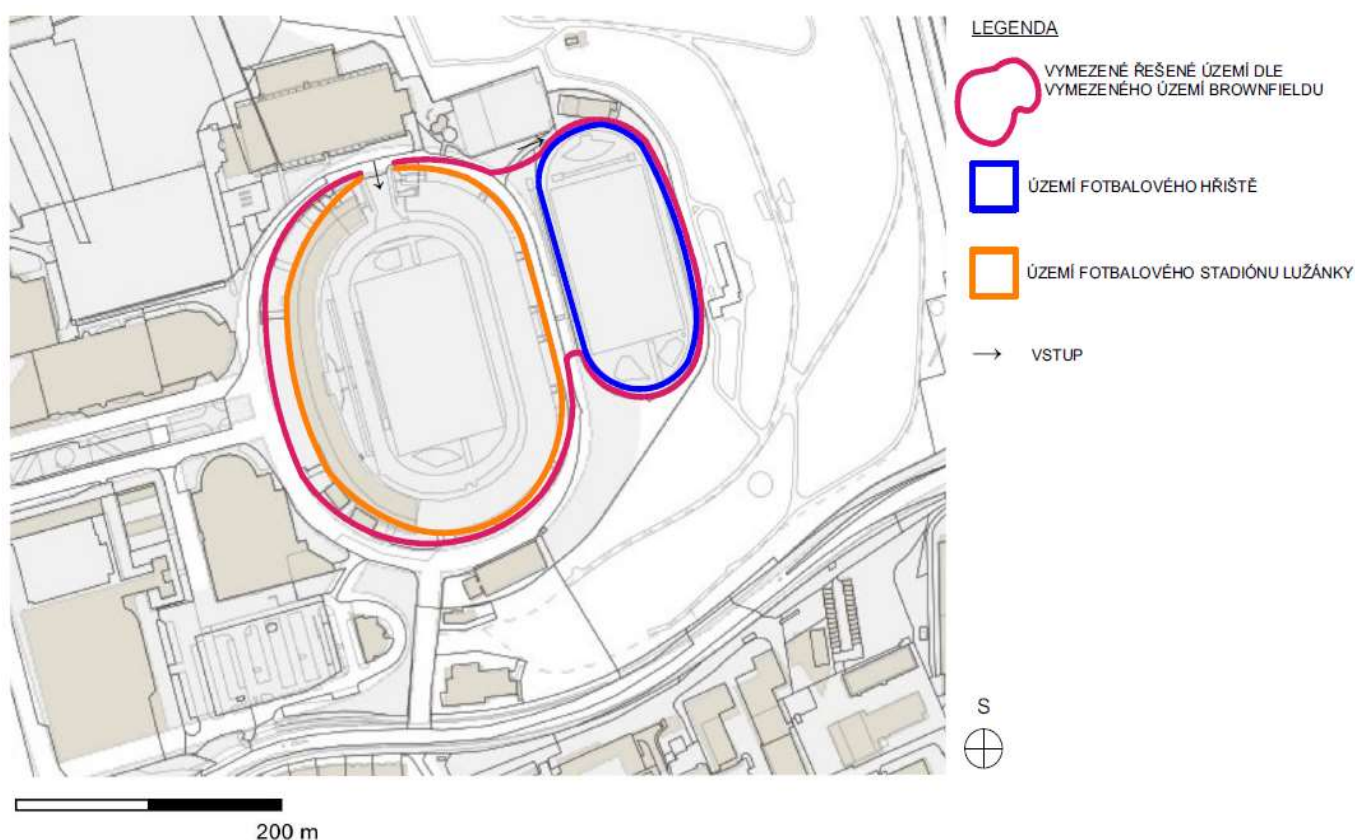
Cíle a úkoly územního plánování jsou upravovány zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a dále se územního plánování týkají prováděcí vyhlášky k zákonu č. 183/2006 Sb.:

- Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti
- Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využití území
- Vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu
- Vyhláška č. 498/2006 Sb., o autorizovaných inspektorech

Působnost ve věcech územního plánování vykonávají orgány obce, kraje a Ministerstva pro místní rozvoj. Hlavním cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, zároveň nesmí být ohroženy podmínky života budoucích generací. Územní plánování chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví.^[20]

12. ANALÝZA ZVOLENÉHO ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

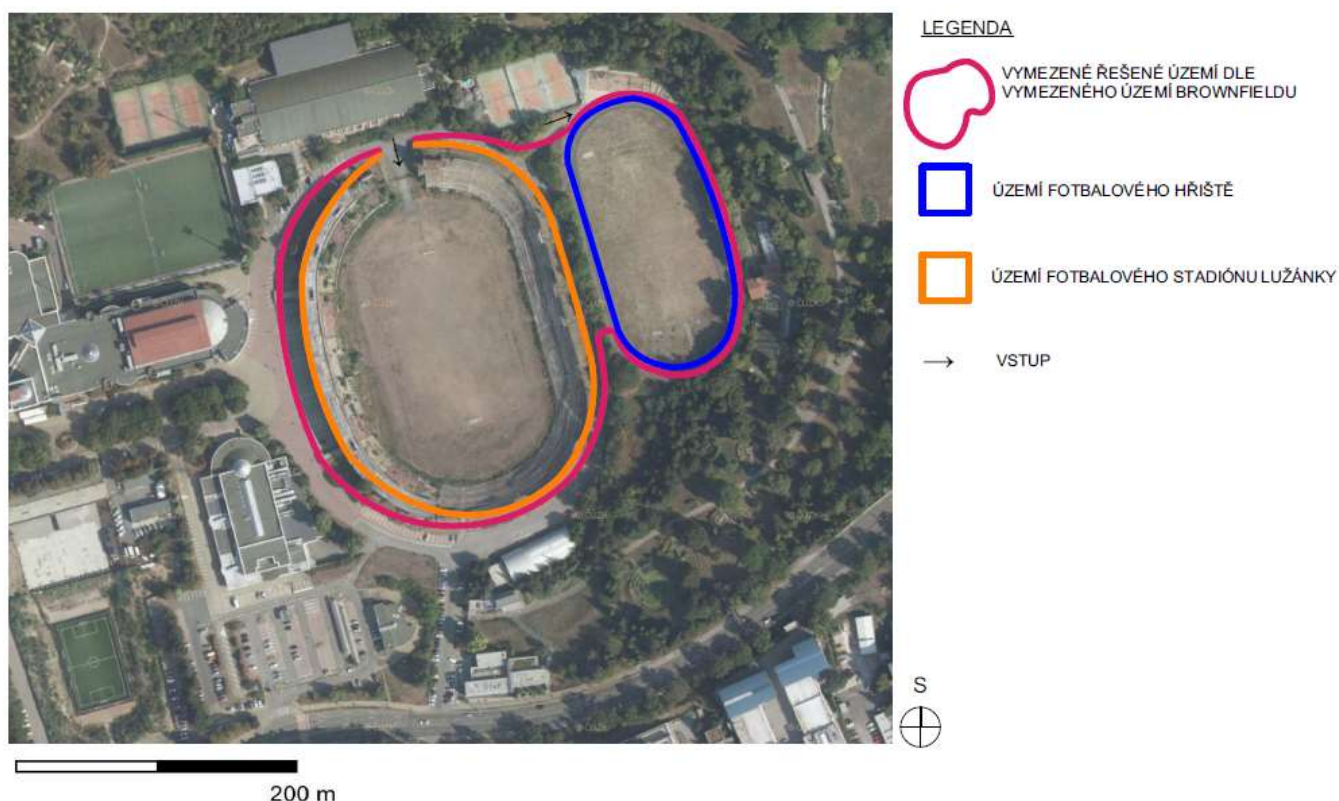
12.1 VYMEZENÍ ZVOLENÉHO ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Obrázek 17a : Vymezení řešeného území
Zdroj: autor práce

Řešený veřejný prostor, sportovní areál Ponava, se nachází 2 kilometry severně od centra Brna. Prostor obklopuje ze západní strany neplacené parkoviště, které je libovolně přístupné. Západní stranu lemuje lesopark Planýrka s botanickou zahradou Mendelovy univerzity.

Řešené území lze vymezit z několika hledisek. Dle území brownfieldu, které je obsáhlé a dostatečně určuje prostoru tvar a charakter. Území brownfieldu zahrnuje další dvě územní vymezení, a to území fotbalového stadiónu Lužánky a navazujícího území fotbalového hřiště. Z tohoto vymezení budou vycházet následující analýzy, které povedou spolu s vyhodnocením poslední otázky ankety k návrhu pro revitalizaci řešeného území.

Obrázek 17b : Vymezení řešeného území – ortofoto mapa
Zdroj: autor práce

Řešené území spadá do ploch městem uznaných jako brownfield – rozvojové plochy. Brownfield je nemovitost, která je nedostatečně využíváná, zanedbaná a může být i kontaminovaná. Vznikat může jako pozůstatek průmyslové, zemědělské, vojenské či jiné aktivity. Tuto plochu nelze vhodně a efektivně využívat, aniž by proběhl proces její regenerace (definice dle Národní strategie regenerace brownfieldů). Na základě podmínek (lokality s rozlohou nad 0,5ha s plošným využitím lokality do 30% nebo lokality s plošným využitím nad 30% z celkové plošné rozlohy, ale jedná se o lokality zdevastované), které musí brownfield splňovat je v Brně vymezeno 124 lokalit o celkové rozloze 418 ha. Tímto procesem revitalizace sportovního areálu Ponava s doporučením využitím pro zvláštní plochy pro rekreaci o rozloze 5,06ha by mohly být vyslyšeny žádosti dotazovaných o četnější využití sportovních kvalitně vybavených ploch. Také by tento proces přispěl ke kvalitnějšímu životu v této lokalitě Brna. ^[21]

Zvolené území spadá do městské části Královo pole, s rozlohou vymezenou dle katastru nemovitostí na 34 170 m², využíváno jako fotbalový stadion Lužánky. Toto území je vlastnictvím města Brna. ^[21]

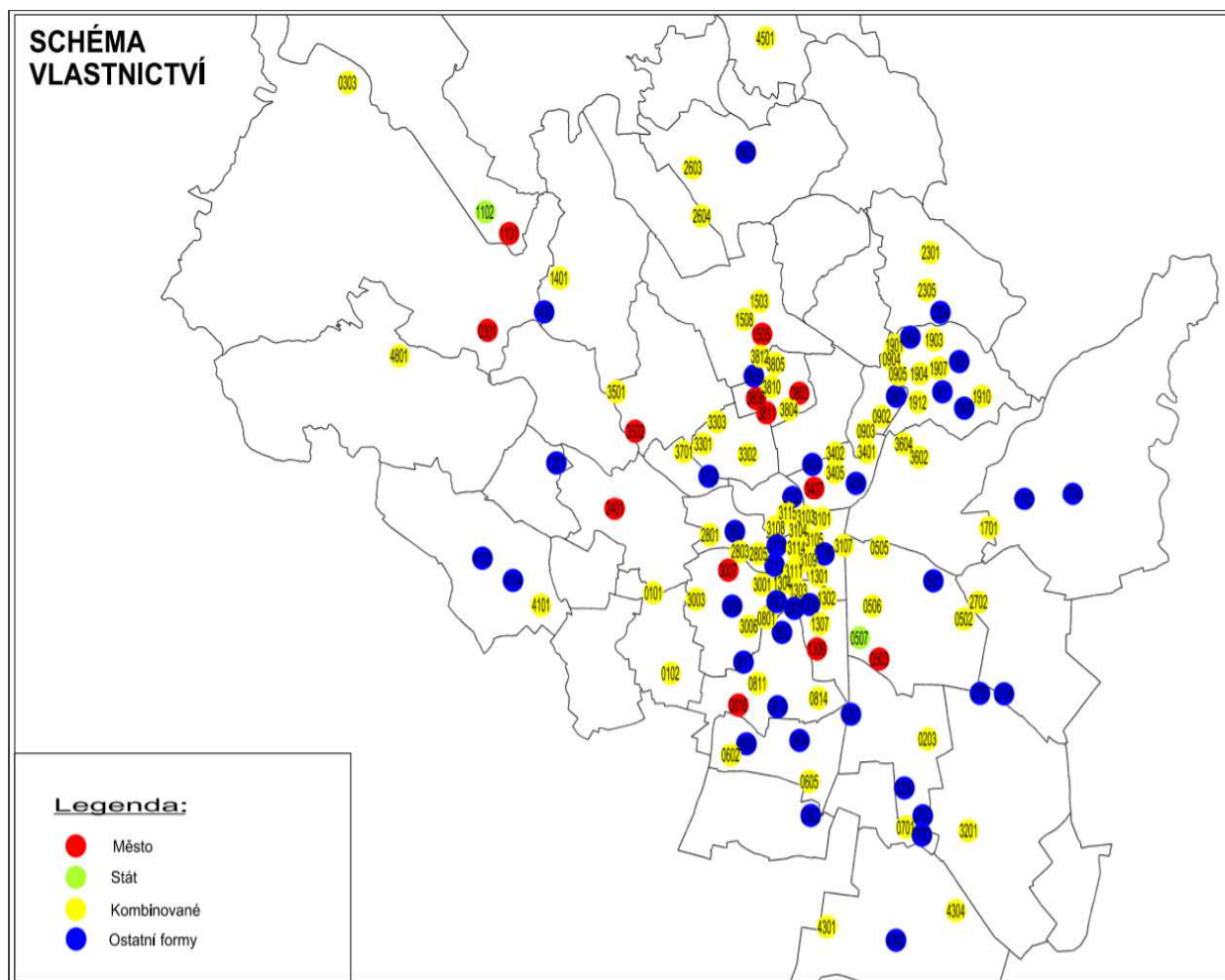
Obrázek 17c : Vymezení řešeného území – stávající stav
Zdroj: autor práce

Dle fotodokumentace z vlastního průzkumu prostoru je patrný na obrázku 17c upadající stav řešeného území, který jeví známky opotřebení, chátrající konstrukce, limitované využívání prostoru, ale i vandalismu v podobě posprejovaných zdí venkovní i vnitřní části stadionu, zničené konstrukce samotného stadionu nebo i plotu a nepořádku v blízkém okolí.

Mobiliář se již na první pohled jeví jako nedostačující. Místa k sezení v podobě betonových tribun působí zanedbaným dojmem, neboť povrch je prorostlý trávou a mechem. Znát je také absence odpadkových košů nepořádkem kolem sportoviště.

Jako udržovaný prostor se zdá být samotné místo určené k vykonání sportu, kde je povrch upravený a bez známky většího opotřebení.

Celkový dojem z prostoru není dobrý, během vlastního průzkumu z něj dýchá negativní atmosféra.

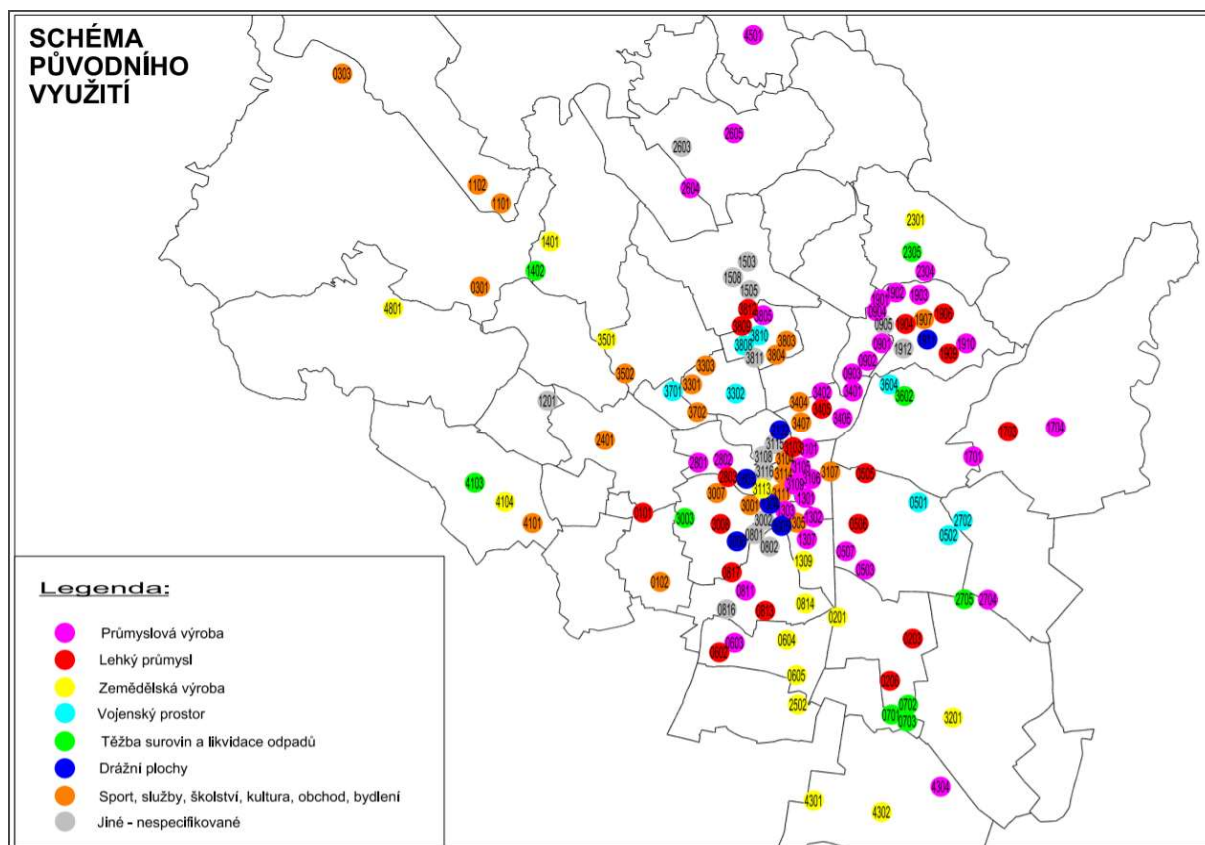

Obrázek 18 : Schéma vlastnictví

Zdroj: [22]Vlastnická struktura: mapa [online]. In: . [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: [https://gis.brno.cz/mapa/assets/local/documents/rozvojove_lokality/informations/mapa_vlastnicka_struktur a.pdf](https://gis.brno.cz/mapa/assets/local/documents/rozvojove_lokality/informations/mapa_vlastnicka_struktur_a.pdf)

Dle schématu vlastnictví, kde lze řešené území dohledat pod červeně vyznačeným číslem 3803, je značné, že místo patří do vlastnictví města.

Ze schématu původního využití, kde je řešenému území přiřazená oranžová barva se stejným číslem 3803, plyne, že i v minulosti bylo toto území využíváno pro sport. Proto by bylo vhodné pokračovat dále v tomto využití, rozšířit jeho možnosti o další sportovní aktivity a přispět tak městu dalším kvalitním multifunkčním sportovním prostorem.

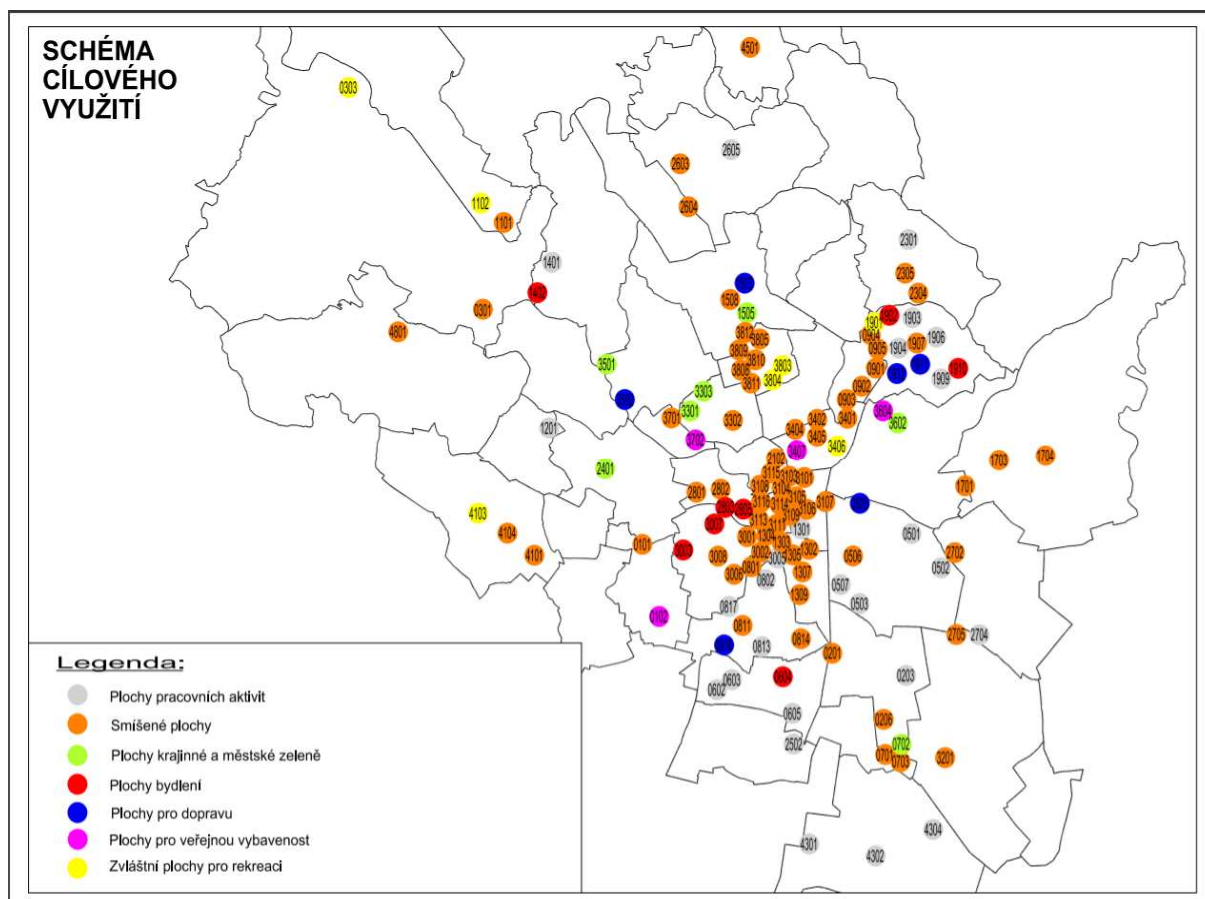

Obrázek 19 : Schéma původního využití

Zdroj: ^[23] *Původní využití: mapa* [online]. In: . [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: https://gis.brno.cz/mapa/assets/local/documents/rozvoje_lokality/informations/mapa_puvodni_vyuziti.pdf

Dle schématu cílového využití poukazuje na to, že je tento prostor, stále dohledatelný pod číslem 3803, avšak žluté barvy, určen k využití pro rekreaci, do které spadá sportovní využití. Bylo by vhodné v procesu regenerace určit i místa cílená pro rekreaci, zóny odpočinku a vymezit různé sportovní aktivity.

Dále stojí za povšimnutí, jak malé množství ploch je určených pro rekreaci. Pouze šest ploch cílí na toto využití. Proto je důležité tyto plochy využít multifunkčně a dostatečně.

Obrázek 20 : Schéma cílového využití

Zdroj: ^[24] *Cílové využití: mapa* [online]. In: . [cit. 2020-04-15]. Dostupné z:

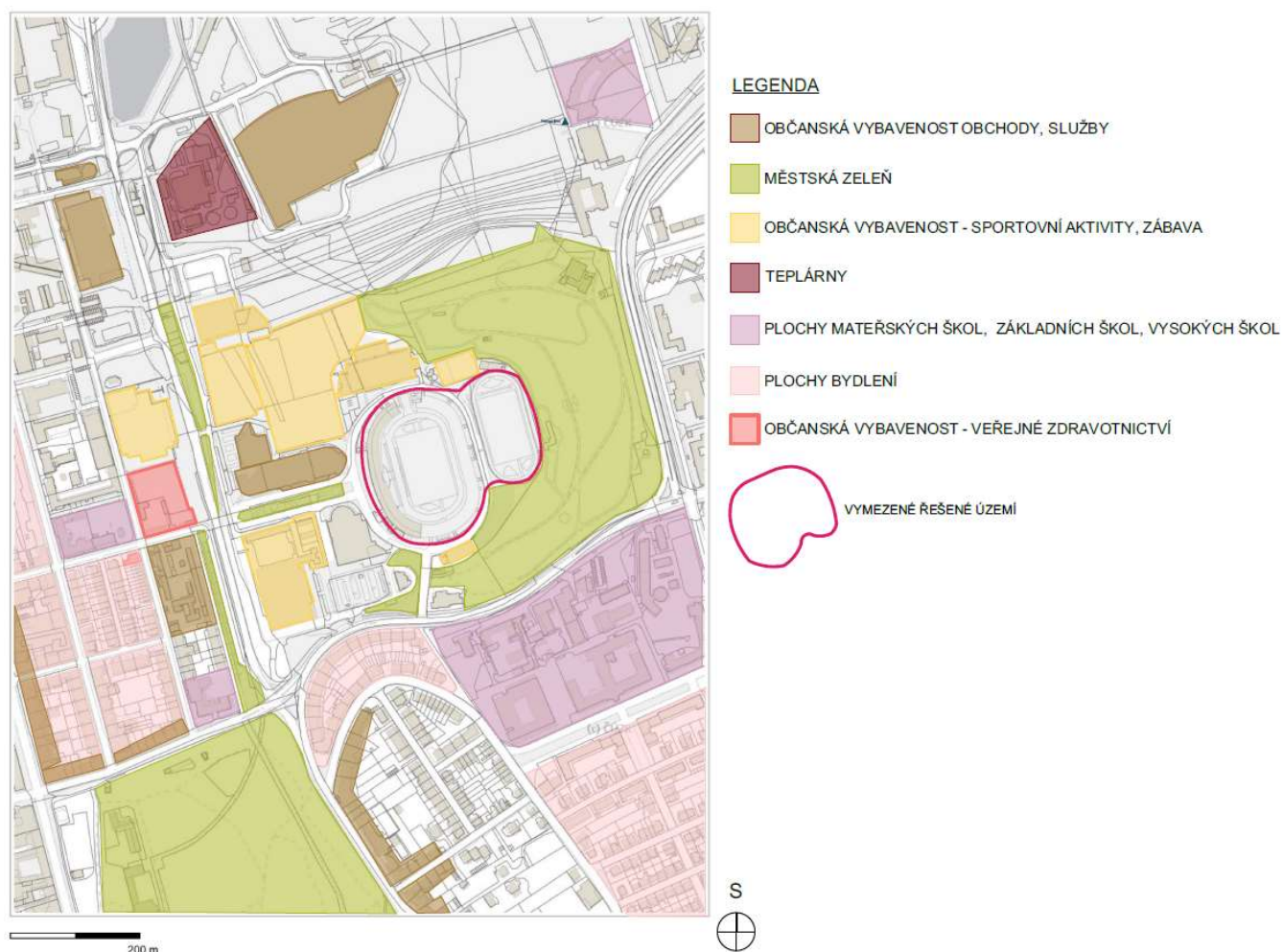
https://gis.brno.cz/mapa/assets/local/documents/rozvoje_lokality/informations/mapa_cilove_vyuziti.pdf

12.2 SOUČASNÉ VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Dále se tato práce bude podrobně zabývat zmíněnou vymezenou plochou a jejím blízkým okolím. Vymezené území se vyskytuje v městské čtvrti Ponava, která spadá pod městskou část Královo pole. Ve velmi výhodné lokalitě, v blízkosti škol, školek, sportovních i obchodních center. Ze severovýchodní strany se napojuje na lesopark Planýrka. Na toto území je velmi dobrá dostupnost pěší, automobilovou i městskou hromadnou dopravou. Ze západní strany vymezeného území přiléhá rozsáhlé parkoviště, tři minuty rychlou chůzí se nachází nejbližší autobusová zastávka. Vymezené území areálu je obklopeno třemi důležitými komunikačními trasami a to ulicí Sportovní, ulicí Drobného a třídou Generála Píky.

Z výkresu současného využití území Územně analytických podkladů vyplývá, že vymezené prostory částečně tvoří plochy specifického vybavení a částečně plochy pro sport a rekreaci, je tedy v evidenci brownfields. V blízkosti se

objevují plochy občanské vybavenosti obchodů jako supermarket Tesco nebo Kaufland, služeb, veřejného zdravotnictví, plochy různorodých sportu, zejména fitness center, tenisových kurtů nebo plaveckého bazénu, prostory vzdělávacích institucí a plochy bydlení. Řešené území má tedy četnou a pestrou spádovost potencionálních návštěvníků

Obrázek 21 : Současné využití území
Zdroj: Autor práce

Obrázek 22 : Vybrané veřejné prostory
Zdroj: Autor práce

12.2.1 ŘEŠENÉ ÚZEMÍ

Řešení vychází z koncepce vycházející z Územních plánů města Brna, tedy zachovat sportovní aktivity a možnosti, které zde vznikaly od poloviny minulého století. Dosavadní stavební objekty sportovních aktivit postupně přestaly vyhovovat současným potřebám, proto se začlenily na seznam brownfields, město je tedy schopno podporovat jejich přestavbu, která do této lokality postupně vrátí jejich dřívější celoměstské využití.

12.2.2 DOPRAVA

V první řadě je nutno připustit, že pokud by nebyla adekvátně řešena otázka dostupnosti na sportoviště, mohla by být ohrožena funkce celého areálu. Ulice sportovní může být chápána jako hlavní organizační a provozní osa, která zajišťuje napojení území severním směrem k velkému městskému okruhu a jižním směrem k centru města. Mezi další významné ulice, které z velké části navržené území ovlivňují především svou hustou dopravou, patří ulice Drobného a třída Generála Píky. Toto území má velmi výhodnou polohu, a to především pro

zajištění hromadné dopravní dostupnosti, a to jak tramvajové, tak i trolejbusové a autobusové. Automobilová doprava je umožněna díky parkovacím prostorům až k samotnému areálu, stejně jako pěší doprava, která pohodlně navazuje na hromadnou městskou dopravu bezpečnými trasami.

Tramvajová doprava

linka	interval	zastávka	dostupnost
1	5 minut	Pionýrská	750 m
6	5 minut	Pionýrská	750 m
X9	10 minut	Lesnická	550 m
11	10 minut	Lesnická	550 m

Tabulka 3: Tramvajová doprava

Zdroj: autor práce

Trolejbusová doprava

linka	interval	zastávka	dostupnost
25	5 minut	Zimní stadion	280 m
26	5 minut	Zimní stadion	280 m

Tabulka 4: Trolejbusová doprava

Zdroj: autor práce

Autobusová doprava

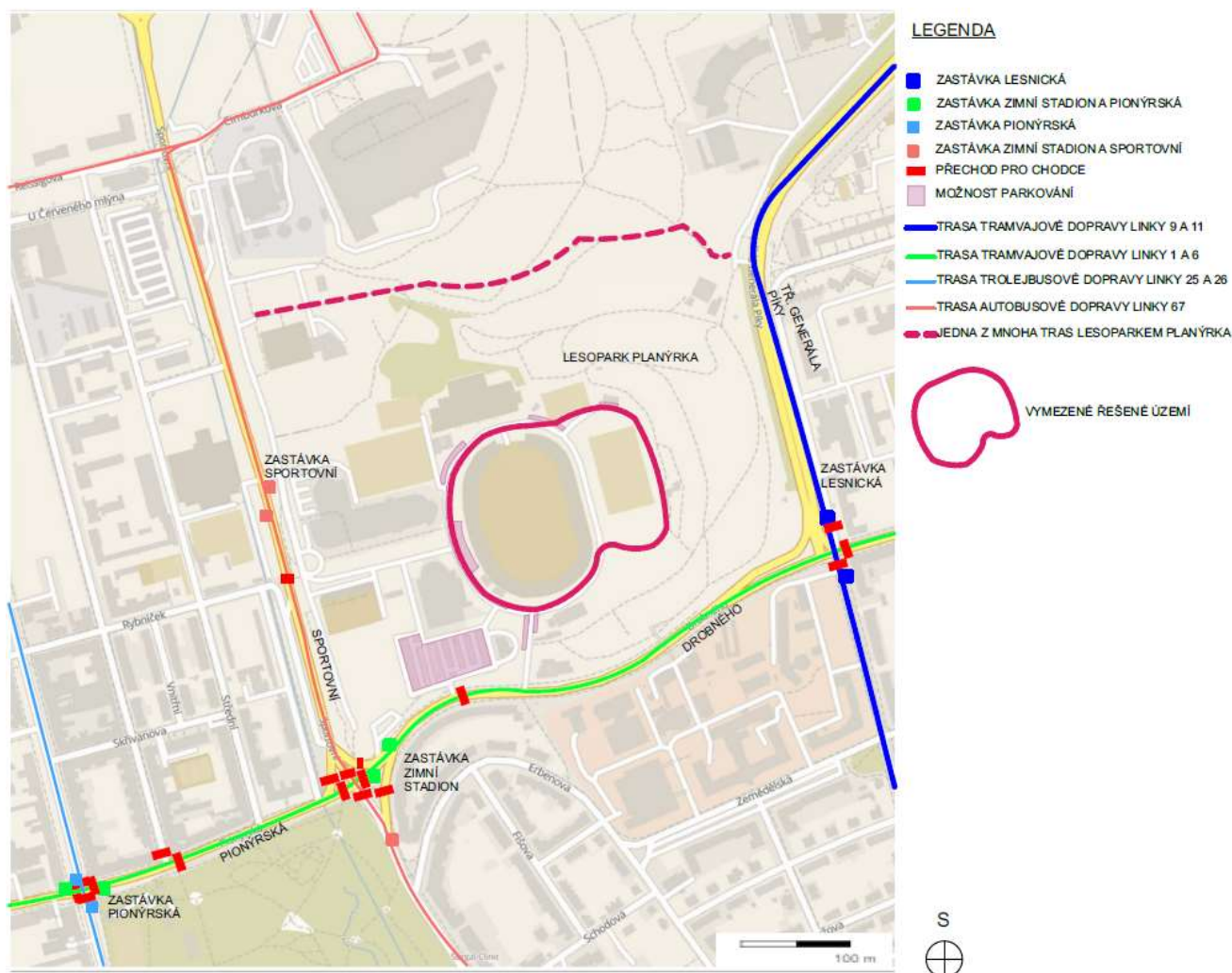
linka	interval	zastávka	dostupnost
67	10 minut	Sportovní	270 m
		Zimní stadion	450 m

Tabulka 5: Autobusová doprava

Zdroj: autor práce

Řešený prostor je tedy kvalitně zásobován hromadnou městskou dopravou, což potvrzuje i obrázek 21, kde jsou vyznačeny zastávky městské hromadné dopravy i jejich trasy, které se doplňují s tabulkami 3 – 5, kde je znázorněn interval příjezdů jednotlivých typů dopravy. Pro bezpečnější přemístění ze sportoviště k zastávce MHD přes frekventovanou křižovatku ulic Sportovní a

Pionýrské nebo ulice Drobného a třídy Generála Píky jsou na obrázku 21 vyznačeny i přechody pro chodce. Zároveň k řešenému území náleží parkovací možnost, se 160 parkovacími místy, pro návštěvníky sportovního areálu. Platí ale tady nepřímá úměra, tedy čím lepší dostupnost městskou hromadnou dopravou, tím menší nároky na parkovací místa, neboť při dobré dostupnosti lidé raději využijí MHD.

Obrázek 23 : Řešení dopravy
Zdroj: Autor práce

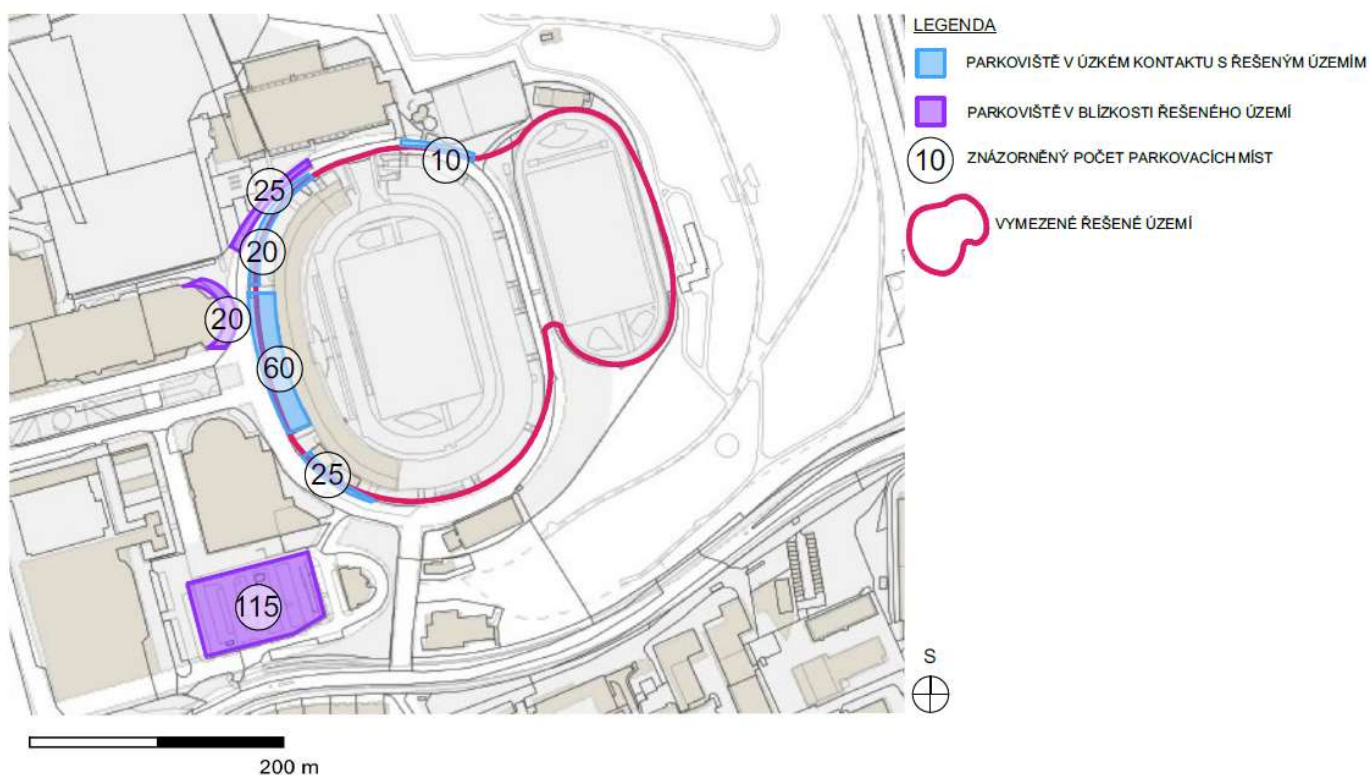
PĚŠÍ A CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Navržený areál umožňuje plynulé napojení na dosavadní komunikace, do kterých spadá i pěší a cyklistická doprava. Areál volně navazuje na chodníky a cesty lesoparku Planýrka, stejně tak i na ostatní komunikace. Bezpečnou funkci pěší dopravy, která kříží významné silnice, zajišťují semaforey. Významný pěší tah

představuje spojení mezi areálem a lesoparkem Planýrka. Pěší trasa je od areálu vedena přes volné plochy se vzrostlou zelení. Pohyb cyklistů je v rámci ulice Sportovní umístěn na souběžnou místní komunikaci, ale v rámci ulice Drobného je pohyb cyklistů ponechán na komunikaci.

STATICKÁ DOPRAVA

Při řešeném území je vymezena oblast parkoviště určená pro návštěvníky areálu. Tato oblast má kapacitu 115 parkovacích míst a na obrázku 22 je znázorněna modrou barvou. Návštěvníci však mohou využívat i ostatní parkoviště v blízkosti sportoviště s kapacitou až 160 parkovacích míst, která jsou na obrázku vyznačena fialovou barvou.

Obrázek 24 : Řešení dopravy – parkovací místa
Zdroj: Autor práce

Obrázek 25a : Řešení dopravy – možnost parkování

Zdroj: Autor práce

Obrázek 25b : Řešení dopravy – možnost parkování

Zdroj: Autor práce

12.2.3 PŘÍRODNÍ HODNOTY A ZELEŇ

Zeleň je nedílnou součástí kvalitního venkovního sportování. Z vlastního průzkumu byly zaznamenány typy zelení, které ovlivňují nebo by mohly ovlivňovat vybrané řešené území sportovního areálu. Areál ze severovýchodní strany obklopuje lesopark Planýrka, kde má svou botanickou zahradu Mendelovy univerzity. Lesoparkem vedou pěší stezky, vyskytují se zde vzrostlé stromy a nižší keře, převážně je lesopark ale tvořen travnatým povrchem. Vymezené území sice není v úzkém kontaktu s volně přístupným Lužaneckým parkem, ale tento park bude značně ovlivňovat sportoviště pro jeho velkou návštěvnost. Předpokládá se tedy, že pokud by v řešeném území byly navrženy sportovní konstrukce, běžecké trasy nebo místa určená pro odpočinek a rekreaci, část návštěvníků Lužaneckého parku přesměruje právě na toto území. Městská zeleň, byť nenabývá velkého prostoru, tvoří důležitou složku koncepce města samotného, proto i zde je její výskyt v menších dávkách často ke spatření.

Obrázek 26a : Městská zeleň, ulice Sportovní

Zdroj: Autor práce

Obrázek 26b : Zeleň při stadionu

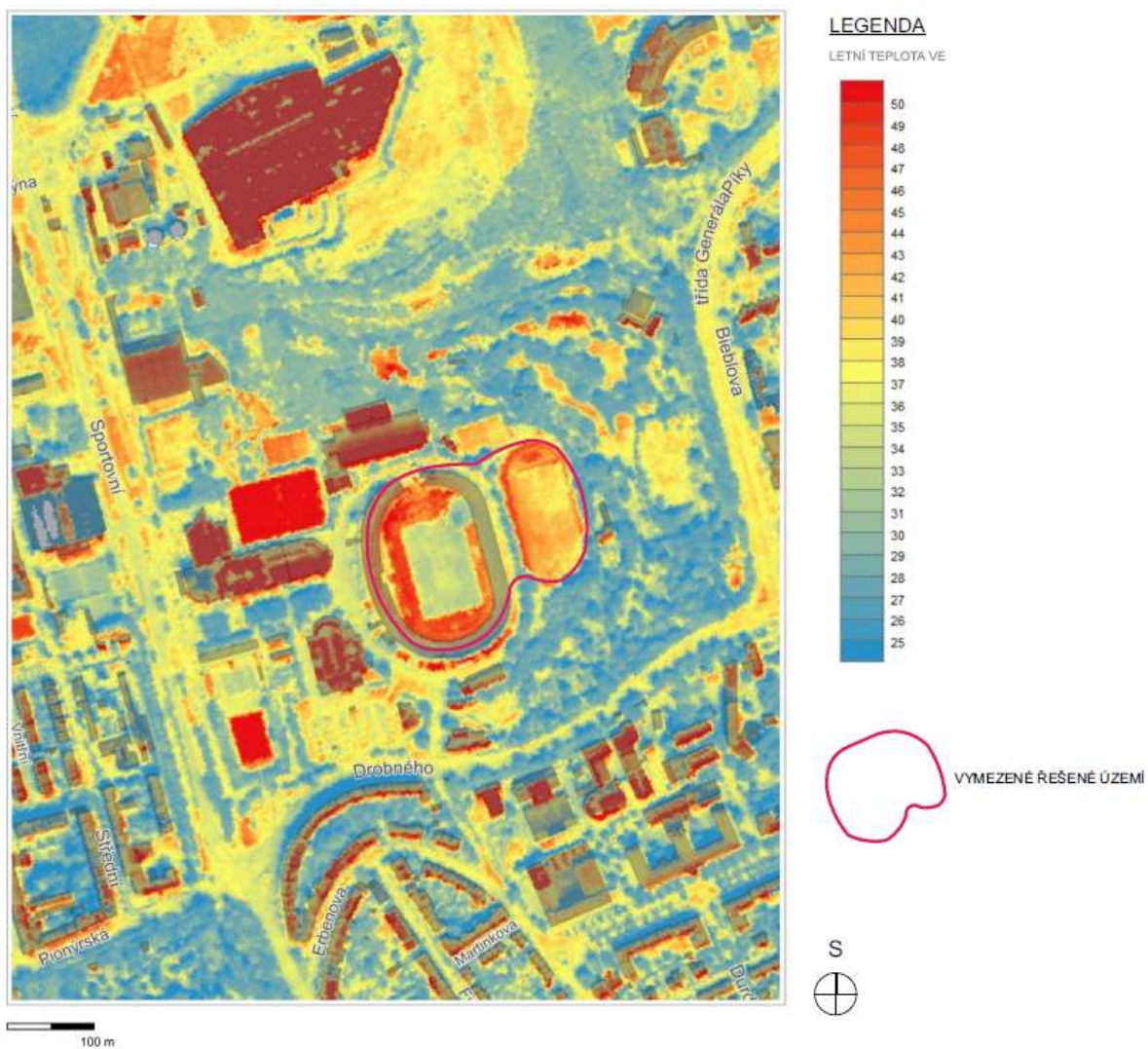
Zdroj: Autor práce

Obrázek 27 : Zeleň
Zdroj: Autor práce

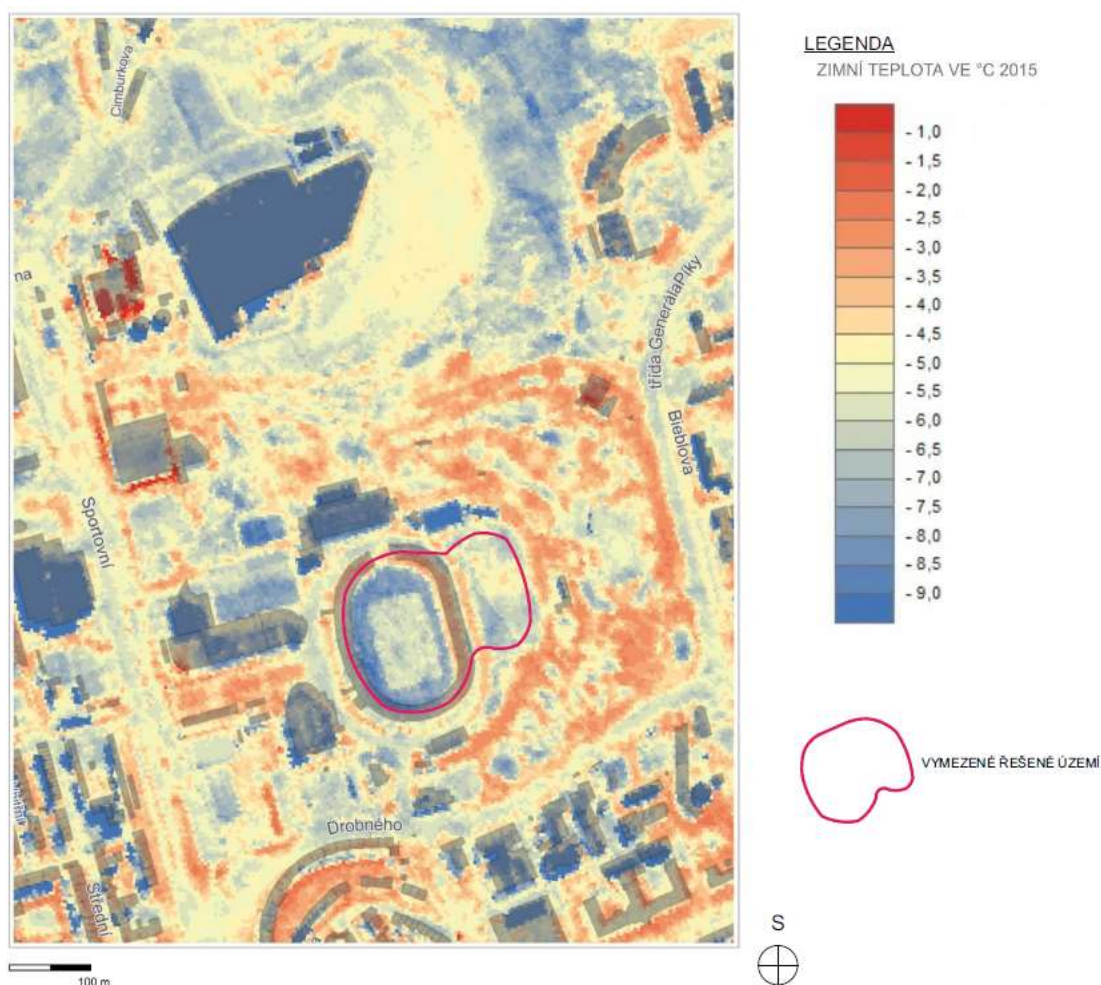
V rámci veřejných prostranství je významně do projektu návrhu multifunkčního sportovního areálu zapojena zeleň jako jeden z hlavních architektonických prvků, které by mohl přispět do lepší kvality životní úrovně v městě a obohatit tak tuto městskou část o další přírodní prvek.

Dosazením zeleně do projektu by také mohlo zmírnit teplotní rozdíly v letních i zimních obdobích, které vychází z teplotních map vytvořené v zimním období roku 2015 a letním období roku 2019. Kovová konstrukce a povrch bez možnosti samoochlazení přitahuje sluneční záření, a tak plochu v letních teplých měsících ohřívá až na teplotu přes 50 °C. V zimních chladných dnech naopak teplota těchto konstrukcí a povrchů klesá pod bod mrazu, a i tak způsobuje velké teplotní rozdíly s okolím. Tento problém by mohl vyřešit travnatý povrch a vzrostlá zeleň, která by držela přirozenou vlhkost.

Obrázek 28 : Teplotní mapa v letním období roku 2019

Zdroj: ^[27], úpravy autor práce

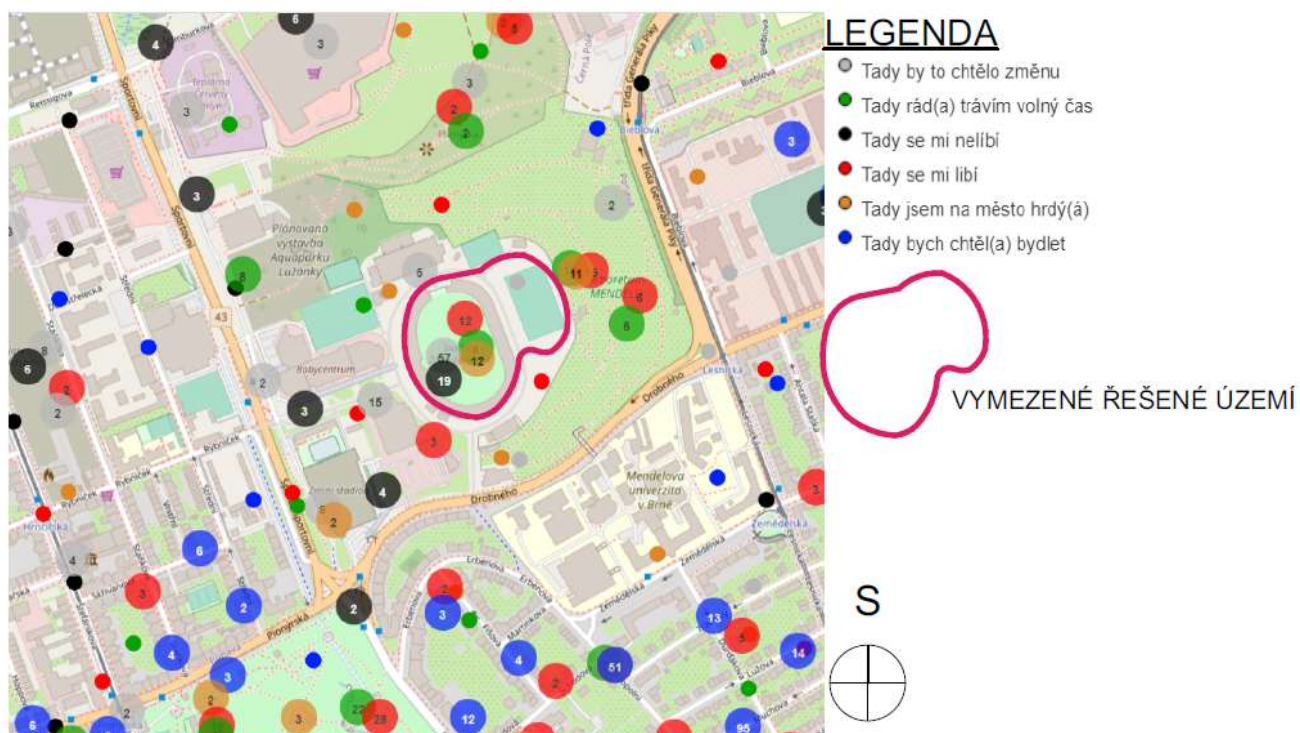

Obrázek 29 : Teplotní mapa v zimním období roku 2015

Zdroj: ^[27], úpravy autor práce

12.2.4 POCITOVÁ MAPA

Na obrázku 22 je zobrazena pocitová mapa řešeného území sportovního areálu, která byla vytvořena městem a nachází se na serveru www.pocitovemapy.cz ^[25]. Pocity ze sportovního areálu a jeho úzkého okolí je rozděleno do šesti kategorií. Červenou barvou jsou znázorněna místa, kde se lidem líbí. Jedná se převážně o plochy zeleně a sportu. Tyto plochy jsou pak doprovázeny i zelenou barvou, tedy touto barvou lidé označili plochy, kde rádi tráví volný čas. Naopak černou barvou jsou znázorněny místa, kde se lidem nelíbí. To jsou místa kolem silnice, křižovatek, a dokonce i v současném stavu řešeného území, kde se vyskytla i šedá barva znázorňující plochu pro změnu. Plochy pro bydlení jsou převážně označeny modrou barvou, která znázorňuje místa, kde by lidé chtěli bydlet. Tato mapa potvrzuje, že řešené území žádá změnu i ze strany obyvatel.

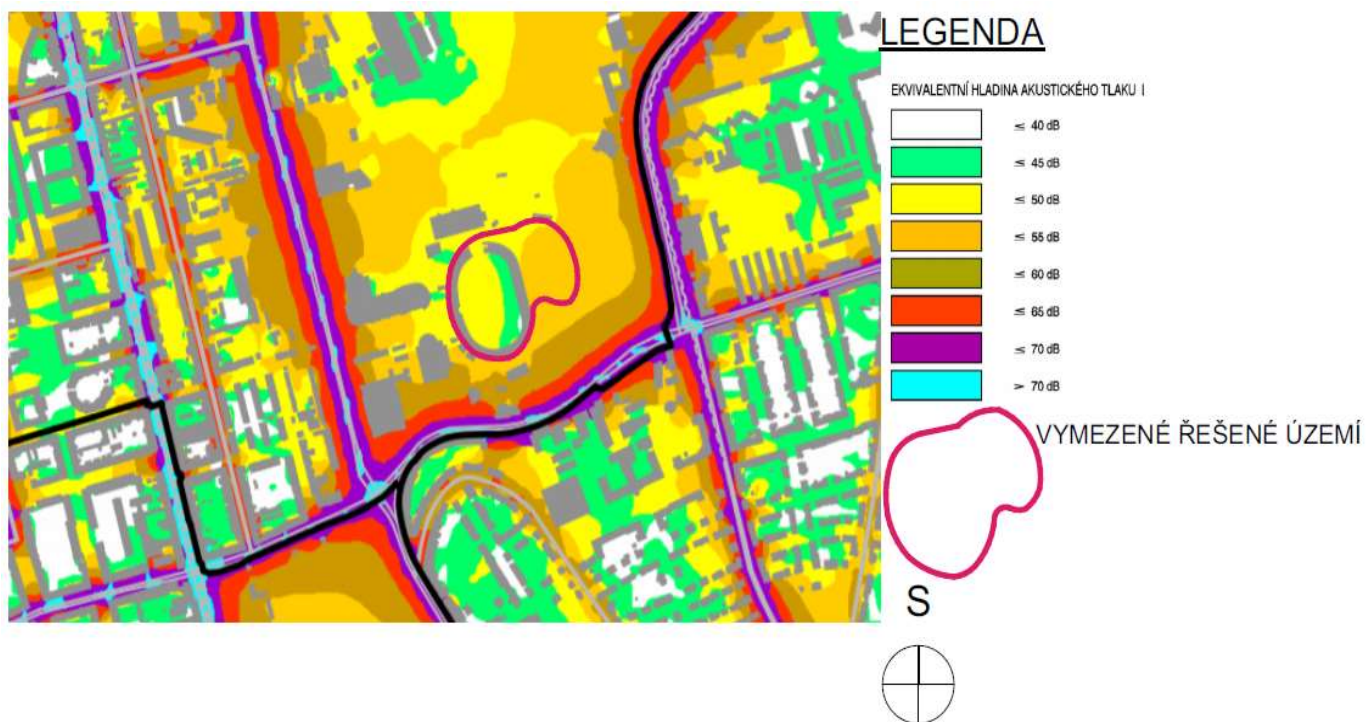

Obrázek 30 : Pocitová mapa
Zdroj: ^[25], úpravy: autor práce

12.2.5 HLUKOVÁ MAPA

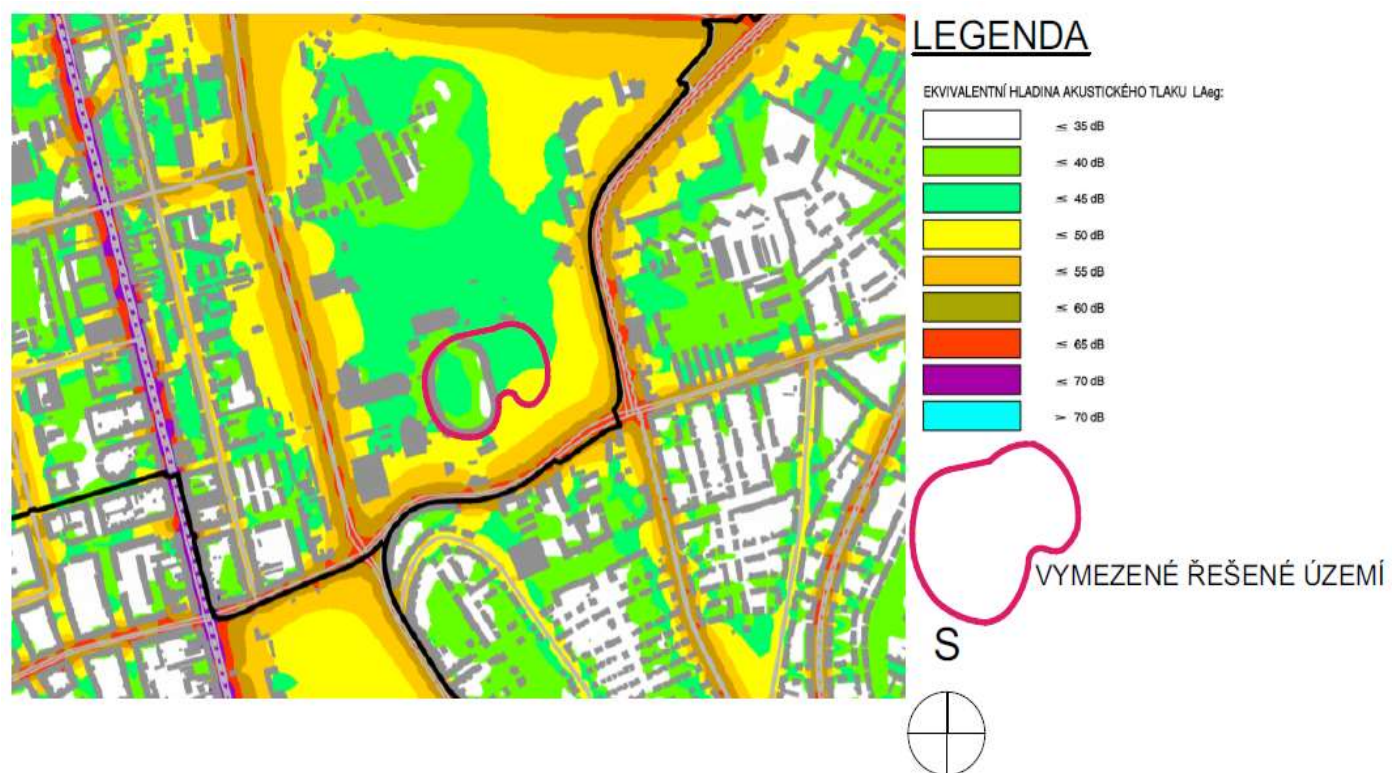
Hluková mapa z pozemní dopravy pro územní statutární město Brna je dle ÚPP rozdělena do dvou denních dob. Denní doba je stanovena od 6:00 do 22:00 hodin. Noční doba je od 22:00 do 6:00 hodin. ^[26]

Jak ovlivňuje intenzita dopravy řešený veřejný prostor sportovního areálu lze vidět na obrázku 23 pro denní dobu a na obrázku 24 pak pro noční dobu. Je patrné, že komunikace je největší hlukovou příčinou, kdy v denní dobu dokonce přesahuje hranici 70 dB. V noční dobu pak hluk ustává na snesitelnou hladinu 40 dB – 50 dB.

Obrázek 31 : Hluková mapa u pozemní dopravy, denní doba

Zdroj: ^[26], úpravy: autor práce

Obrázek 32 : Hluková mapa u pozemní dopravy, noční doba

Zdroj: ^[26], úpravy: autor práce

12.2.6 VYHODNOCENÍ ANALÝZ

Při vyhodnocení analýz došlo k zjištění, že řešené území nemá funkčně využitý potenciál. Dílčím problémem v stávajícím území jsou nedostatečně využitě prostory, které chátrají a nepůsobí bezpečným ani estetickým dojmem. Dalším dílčím problémem jsou konstrukce, které brání správnému chodu sportoviště, nenaplnují tak cílené požadavky na prostor. Téměř nefunkční mobiliář v podobě osvětlení či laviček nelze brát jako vyhovující.

Za vhodné je považováno zasazení území do přírodního rázu z východní strany, na které nynější stav navazuje. Veřejnosti nepřístupná botanická zahrada a arboretum Masarykovy univerzity nepřímo pozitivně ovlivňuje své okolí. Další varianta vyskytujícího se přírodního aspektu v podobně lesoparku Planýrka, která rovněž kladně nepřímo zasahuje do řešeného území je už veřejně přístupná.

Ačkoli toto území slouží zejména pěším, je ovlivněno hlukem z přilehlé frekventované čtyřproudové komunikace křížící se s frekventovanou dvouproudovou komunikací dosahující hlučnosti přes 70 dB v denní době. Avšak díky těmto dopravním trasám je do území snadná dostupnost v docházkové vzdálenosti do 5 min ze zastávky MHD.

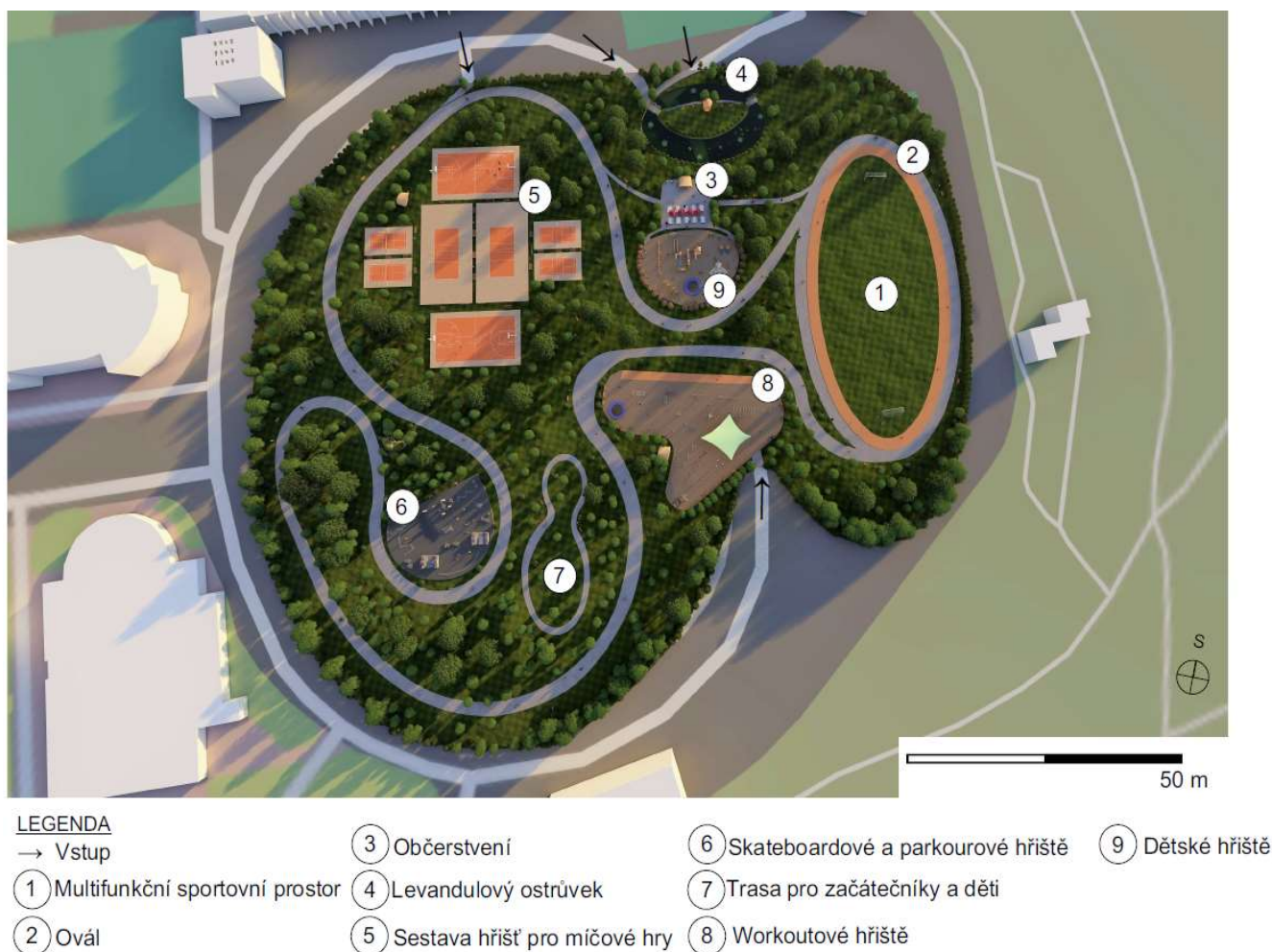
Z analýzy pocitové mapy bylo zjištěno, že lidé tento prostor vnímají spíše negativně, dokonce místo označují jako vhodné pro změnu. Toto zjištění vedlo k utvrzení, že je nezbytné navrhnout revitalizaci.

Silné stránky	Slabé stránky
Dostupnost Možnost parkování Občanská vybavenost okolí Úzká vazba s dalšími veřejnými prostory	Mobiliář Hluk z komunikace Nedostatečně využitě prostory Teplotní podmínky Neestetický pohled
Příležitosti	Hrozby
Zaktivnění prostoru Revitalizace Odstranění neestetických prvků Funkční mobiliář Multifunkční využití prostoru	Zhoršení stávajícího stavu Bezpečnostně nevyhovující prvky Hluk nezvyšující se intenzity dopravy

Tabulka 6: Vyhodnocení analýzy
Zdroj: autor práce

12.3 NÁVRH NA REVITALIZACI ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Návrh řešeného území vychází z požadavků tázaných, důraz se tedy klade na kvalitu a multifunkčnost. Prostor je navržený pro běžné uživatele, kteří chtějí využít svůj volný čas pro sport nebo odpočinek, a to v libovolnou denní hodinu, neboť sportoviště bude veřejně přístupné nonstop. Provozní doba na vypůjčení cvičebních pomůcek, využití znalostí trenéra či občerstvení bude stanovena od 7:00 do 20:00 v ročním období od 1.3. do 31.10.

Obrázek 33 : Návrh řešeného území

Zdroj: Autor práce

Jak vyplývá již z provedených analýz a vlastního průzkumu stávajícího území, prostor je velmi dobře situovaný s velmi dobrou dostupností. Navrhované území navazuje plynule na stávající stav komunikací a parkovišť, které obklopuje revitalizovaný nově navržený prostor o rozloze 4,5 ha. Přítomná zeleň zabráni nadměrnému kolísání teplot oproti okolí v zimním i letním období a dodá prostoru svěží atmosféru. Povrch je zatravněn a je přizpůsoben běžně k chůzi.

Navržená hřiště jsou doprovázena cyklistickou cestou navrženou pro cyklisty, inline bruslaře nebo pro běžnou chůzi, o šířce minimálně 4 metrů, rozšíření se vyskytuje ve strmých zatáčkách pro bezpečnější průjezdnost doplněna o lavičky, odpadkové koše, osvětlení a stojany na kola. Tato cyklistická cesta měří 1 kilometr a napojuje se z obou stran na ovál. Navržené území se dále skládá z:

- 1) Multifunkčního sportovního prostoru o ploše 5,17m², který lze využít i jako provizorní (zmenšené) fotbalové hřiště, neboť se zde nachází dvě fotbalové branky. Travnatý povrch je přizpůsobený pohybu po něm, nutná kontrola a případná údržba bude prováděna každý den po ukončení provozní doby.

Obrázek 34 : Návrh řešeného území – multifunkční sportovní prostor
Zdroj: Autor práce

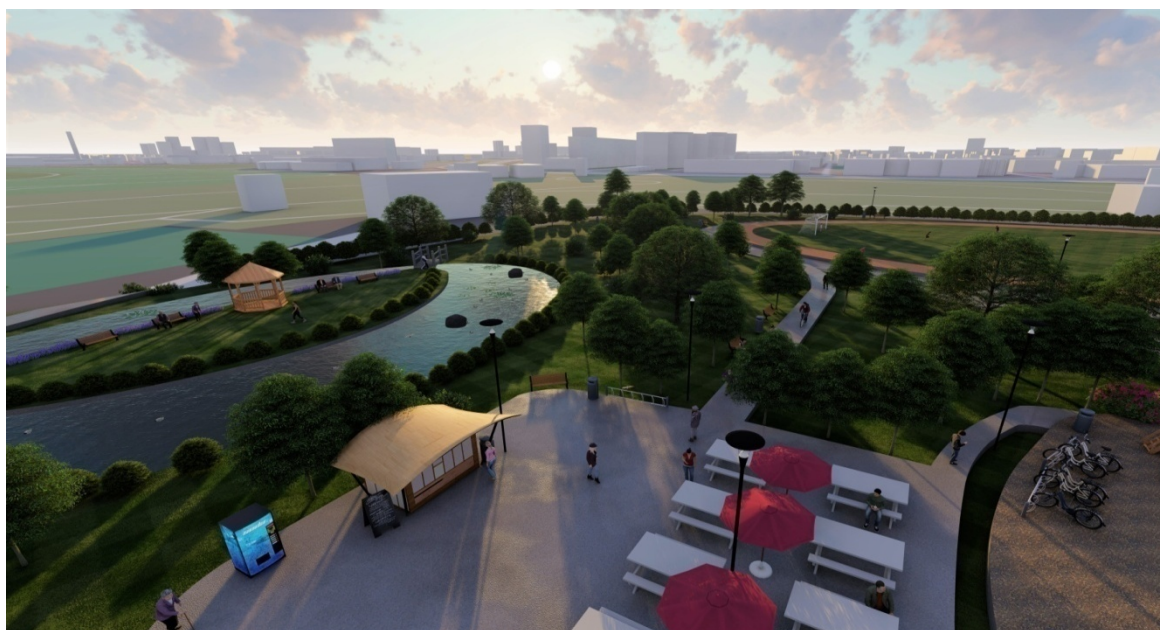
- 2) Oválu, který lemuje multifunkční sportovní prostor. Vnitřní ovál je určen pro běžce s celkovou délkou 300m. Antukový povrch je přizpůsoben pro sportovce a dovoluje kvalitnější odrazy, tedy i lepší výkon a výsledek, než tvrdé asfaltové povrchy. Vnější ovál, nese stejné vlastnosti jako cyklistická cesta na něj napojená.

Obrázek 35 : Návrh řešeného území - ovál

Zdroj: Autor práce

- 3) Občerstvení, které má na sportovišti velký význam, zejména v teplých dnech, kdy sportovec potřebuje mít při svém výkonu dostatečné množství tekutin a zdroj rychlé energie na dosah. Tuto potřebu zajišťuje stánek s občerstvením a toaletami. Je ale myšleno i na sportovce, kteří sportoviště využijí mimo provozní dobu, tedy v čase, kdy stánek bude zavřený. V této situaci návštěvníci mohou využít automat. Pro pohodlnou konzumaci je v blízkosti stánku zajištěno posezení s deseti stoly, lavicemi i slunečníky, ze kterého je dohled bez překážky na dětské hřiště.

Obrázek 36 : Návrh řešeného území - občerstvení

Zdroj: Autor práce

- 4) Levandulového ostrůvku, neboť je známo, že levandule má blahodárné účinky na uklidnění mysli i těla, a tak se tento ostrůvek nachází v klidné části, kde se dle hlukových map nachází i nejtišší místo z celého sportovního areálu. Tento prostor má navodit příjemnou atmosféru klidu a pohody, které dopomůže a umocní i hladina vody jezírka s lekníny. Volně žijící kachny dodají místu další prvek přírody i v centru města. Ostrůvek bude využíván pro předem stanovené vedené lekce ranní jógy s instruktorem. Mimo tyto lekce bude ostrůvek ale běžně přístupný všem, kteří budou chtít nasát pozitivní energii, uklidnit mysl a relaxovat.

Obrázek 37 : Návrh řešeného území – levandulový ostrůvek
Zdroj: Autor práce

- 5) Sestavy hřišť pro míčové sporty, mezi které patří dvě volejbalová hřiště, dvě basketbalová hřiště a dvě badmintonová hřiště. Hřiště splňují parametry pro hru a jejich povrchy jsou navrženy tak, aby podporovaly výkony sportovců a nelimitovaly je v pohybu. V blízkosti hřišť se nachází půjčovna sportovních potřeb otevřená ve stanovené provozní době. Rozmístěné lavičky umožňují divákům komfortní sledování hry z bezpečné vzdálenosti.

Obrázek 38 : Návrh řešeného území – sestava hřišť pro míčové sporty
Zdroj: Autor práce

- 6) Skateboardového a parkourového hřiště, kde se vyskytují zabezpečené konstrukce pro maximální využitelnost hřiště. Ve středu hřiště je snížený povrch, který má zvýšit obtížnost zkušených jezdců a tak zpestřit jejich jízdu.

Obrázek 39 : Návrh řešeného území – skateboardové a parkour hřiště
Zdroj: Autor práce

- 7) Trasy pro začátečníky a děti. Pro ty, co s jízdou na kole, koloběžce nebo inline bruslích začínají je navržena trasa, kde se budou cítit bezpečně. Začátečnický okruh má sloužit jako předstupeň běžnému provozu na cyklistické cestě.

Obrázek 40 : Návrh řešeného území – začátečnická trasa
Zdroj: Autor práce

- 8) Workoutového hřiště, které je z jedné části zakryté, tedy chrání sportovce před deštěm či ostrým slunečním zářením. Zátěže a drobné prvky lze zapůjčit v půjčovně, která je součástí workoutového hřiště. Běžecká dráha o délce 50 metrů je příjemným doplňkem silové části sportoviště. Je zde také automat na sodu, pro případ, že by sportovec navštívil hřiště mimo provozní dobu.

Obrázek 41 : Návrh řešeného území – workoutové hřiště, zakrytí
Zdroj: Autor práce

Obrázek 42 : Návrh řešeného území – workoutové hřiště
Zdroj: Autor práce

- 9) Dětského hřiště, které bude mít upravený provozní řád, a to pro maximální bezpečí nejmenších návštěvníků. Vybavení je uzpůsobeno pro děti předškolního i školního věků, tedy pro začínající nejmladší sportovce, i pro ty zdatnější. Dítě zde může trénovat motoriku a samostatnost nebo například interakci s jinými dětmi. Objevování nových možností se zde meze nekladou. Houpačky, prolézačky, skluzavky, trampolína, pískoviště, hrazdy a hrady jsou konstrukce, které dítě rádo využívá ve svém volném čase.

Obrázek 43 : Návrh řešeného území – dětské hřiště
Zdroj: Autor práce

Obrázek 44 : Návrh řešeného území – dětské hřiště
Zdroj: Autor práce

Obrázek 45 : Návrh řešeného území - dětské hřiště

Zdroj: Autor práce

12.3.1 MOBILIÁŘ

Mobiliář je nedílnou součástí sportoviště pro pohodlí návštěvníka, prostor dělá útulnějším, bezpečnějším a příjemnějším. Zóny odpočinku pak navozují uklidněný pocit. Navrhovaný prostor je tedy obohacený o tyto prvky:

- Lavičky, které se zde vyskytují v mnoha podobách. Při cestě a na okrajích jednotlivých hřišť jsou umístěny jednostranné, jednoduché a nevýrazné, tedy snadno splynou s přírodními prvky v okolí, lavičky, které jsou na dosah každých 20 metrů, často jsou si i blíže tak, aby žádný návštěvník nebyl limitovaný obsazeností. U sestavy hřišť pro míčové sporty jsou navrženy speciální oboustranné lavičky, pro maximální využití místa mezi hřišti a neomezené sledování hry. Dále jdou zde navrženy sestavy lavic a stolů, a to u občerstvení, které doprovází slunečník.
- Odpadkové koše jsou rozmístěny téměř při každé lavičce nebo je jí na dosah, aby se zabránilo odhazování odpadků. V místech zvýšeného výskytu návštěvníků se počet odpadkových košů rozšiřuje, zejména tedy v místě občerstvení. Správným rozmístěním odpadkových košů se podpoří čistota a pořádek. Důraz se klade na pravidelné vyprazdňování těchto košů.

- Místní osvětlení se bude spínat automaticky s veřejným osvětlením, kterým je součástí. Lamy jsou rozmístěné v pravidelných odstupech tak, aby se zde návštěvník cítil bezpečně i v době po setmění.
- Stojany na kola se vyskytují v dostatečném počtu na všech jednotlivých prostorách určené pro sport nebo rekreaci a odpočinek. Předpoklad je, že většina návštěvníků se dopraví na sportoviště na kole, musí jim být tedy umožněno bezpečné odložení svého kola.

12.3.2 PŘÍRODNÍ HODNOTY A ZELEŇ

V návrhu bude výstavba zeleně řešena proto, aby obohacovala prostory o vlhkost, kyslík a snižovala tepelné rozdíly, co nejméně omezovala sportovce alergiky a umocňovala celkový pozitivní dojem navrhovaného prostoru. Její plocha je vypočítána až na 33 500 m², tedy na 74,4% z celkové plochy nově navrhované revitalizované plochy. Zeleň musí být odolná slunečním paprskům i tuhé zimě, nenáročná na údržbu. Území je definované živým plotem. V prostoru navrhovaného území se dále bude zeleň řešit podle patrové struktury rostlin, tedy na travnatém povrchu se nejbližše cestám bude nacházet keřovité patro a nižší stromy. Nejbližše středu zelené plochy budou umístěné nejvyšší stromy, které také poskytují největší plochu svého stínu. Jako další přírodní prvek je navržena skála a jezírko.

Obrázek 46 : Návrh řešeného území – přírodní hodnoty - skála
Zdroj: Autor práce

12.3.3 ÚDRŽBA

Je nezbytně nutné, aby byl nově navržený prostor pravidelně udržován, kontrolován a při vzniklých škodách opravován. Pro tyto potřeby budou stanovena pracovní místa, každý pracovník bude mít na starost danou práci, která bude přispívat ke kvalitě a dlouholetosti sportoviště. Pravidelné obchůzky a kontroly budou eliminovat následné škody či zranění.

12.3.4 TRENÉRSTVÍ

S ohledem na požadavky a návrhy tázaných bude možné využít trenérské nabídky. Licencovaní trenéři se zaměřením na konkrétní sport budou po domluvě s klientem připraveni po dobu provozní doby. Učit se budou moci jednotlivci i celé skupinky, výukový program tedy bude navržen i pro školky a školy. Přítomen bude alespoň jeden specializovaný pracovník – trenér- míčových sportů, inline bruslí a kola, skateboardingu, parkouru, fitnessu a jógy. Tyto lekce nejsou hrazené městem, klient si je objednává na své náklady sám.

12.4 VYHODNOCENÍ REVITALIZOVANÉHO ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Revitalizace řešeného území se komplexně zabývá všemi vyskytujícími se aspekty. Klade důraz na náměty návrhů a požadavků na sportoviště respondentu vyhodnocené ankety. Hledá nejefektivnější řešení v návaznosti na dokumenty územního plánování. Návrh pro území brownfieldu řeší problematiku vycházející ze SWOT analýzy, tedy zabývá se multifunkčním zaměřením na využití sportovního prostoru obohacený o vhodný mobiliář a dbá na estetické cítění celého prostoru. Dále se zabývá zamezením současných hrozeb, nebezpečné prvky jsou zlikvidovány nebo nahrazeny, tak aby místo bylo bezpečné a stav se dále nezhoršoval. Teplotní rozdíly, které se nyní značně vyskytují na území brownfieldu, budou omezeny výstavbou vzrostlé zeleně, jenž dodá prostoru vlhkost a okyslíčí ho.

Navržené revitalizované území využije i kladné stránky stávajícího stavu, parkovací místa, která se zde vyskytují, budou dále sloužit veřejnosti pro lepší dostupnost. Stejně tak je výhodou velmi dobrá dostupnost pěší, cyklistickou i motorovou dopravou po vlastní ose návštěvníků nebo za využití MHD.

Tento návrh je přínosný pro město z několika hledisek, kde na první místo rozhodně patří spokojenost návštěvníka, dále je vhodně a multifunkčně využitý prostor, zaktivnění místa, přenesení přírody do centra města a v neposlední řadě také další estetický prvek.

13. ZÁVĚR

Veřejné prostory utvářejí kostru měst a scelují jejich části, které díky využitelnosti a kvalitě dodávají městu charakter a jedinečně osobitý směr. Má-li být veřejný prostor aktivně využíván, musí být pro lidi příjemný, neboť pokud nebude prostor lidmi využíván, bude z urbanistického hlediska nepovedený. Přestavbou může dojít ke zkvalitnění po stránce funkční, klimatické či estetické. Tato přestavba by pak měla vést k logičtějšímu prostorovému uspořádání.

Cílem bakalářské práce bylo propojit a sjednotit do celku znalosti o veřejném prostoru týkajícího se veřejného venkovního sportování v městě Brně se zkušenostmi a pocity tázaných formou ankety, případně navrhnout řešení na výslednou problematiku. Pro rozsah této práce bylo vybráno území sportovního areálu Ponava vedené jako brownfield, tedy prostor s potřebou revitalizace.

Celý prostor byl komplexně zanalyzován, aby došlo k bližšímu popsání a chápání celého řešeného území. V době zpracování této práce, tedy výskytu koronaviru COVID – 19, kdy jsou nařízená opatření a zákaz vycházení, analýza pohybu osob by byla irelevantní. I přes to byl ale navržen revitalizovaný prostor multifunkčního sportoviště, který byl zpracován ze závěrečného zhodnocení SWOT analýzy shrnující veškeré zjištěné poznatky a poznatků a návrhů tázaných.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ČABLOVÁ, Markéta, Václav MUDRA a Jaroslav MALÝ. *Prostory: průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství*. Brno: Partnerství, 2013. ISBN 978-80-904918-6-1
- [2] § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. *Zákony pro lidi.cz* [online]. [cit. 2020-01-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>
- [3] § 7 odst. 1,2 zákona č.501/2006 Sb., vyhláška o obecných požadavcích na využívání území. *Zákony pro lidi.cz* [online]. [cit. 2020-01-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-501>
- [4] NAVRÁTIL, Arnošt, Václav MUDRA a Jaroslav MALÝ. *Sportovní stavby: [vysokoškolská učebnice]*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2010. ISBN 978-80-01-04525-1.
- [5] *Mapový portál města Brna: Mapa historických sportovišť Brna* [online]. In: . [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://gis.bрно.cz/portal/>
- [6] *Územně analytické podklady: Rekreační a sport* [online]. In: . [cit. 2020-04-09]. DOI: Územně analytické podklady. Dostupné z: https://www.bрно.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/magistrat_mesta_brna/OUUPR/UPP/UAP_2016/11_Sport_a_rekreační.pdf
- [7] *Dračí lodě* [online]. In: . [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <http://dragonclub.cz/co-jsou-draci-lode/>
- [8] *Workoutová hřiště* [online]. In: . [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.woclub.cz/o-nas/info-woclub>
- [9] *CYKLOSTEZKY A CYKLOTRASY - TERMINOLOGIE* [online]. In: . [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: http://www.praha.eu/public/b4/38/11/1104048_140344_Cykloterminologie.pdf
- [10] *Cyklistická doprava v Brně* [online]. In: . [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.bрно.cz/sprava-mesta/magistrat-mesta-brna/usek-4-namestka-primatorky/odbor-dopravy/oddeleni-koncepce-dopravy/cyklisticka-doprava-v-brne/>
- [11] *Mapový portál města Brna: Cyklistická opatření* [online]. In: . [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://gis.bрно.cz/portal/>

- [12] *Eurovelo: Eurovelo 4* [online]. In: . [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.greenways.cz/EuroVelo/EuroVelo-v-CR/EuroVelo-4?lat=49.52685238548979&lon=15.246749400000015&z=7>
- [13] *Velonet: bikesharing* [online]. In: . [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://brno.velonet.cz>
- [14] LYNCH, Kevin. *Obraz města: <<The >>image of the city*. Praha: Polygon, 2004. ISBN 80-727-3094-0.
- [15] GEHL, Jan. *Život mezi budovami: užívání veřejných prostranství*. Boskovice: Albert, 2000. ISBN 80-858-3479-0.
- [16] GEHL, Jan. *Města pro lidi*. Brno: Partnerství, c2012. ISBN 978-80-260-2080-6.
- [17] *TYPY PROJEKTŮ PREVENCE KRIMINALITY: Ministerstvo vnitra, odbor prevence kriminality* [online]. In: . [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz>
- [18] *Prevence kriminality* [online]. [cit. 2020-04-09]. Dostupné z: <https://prevencekriminality.cz/>
- [19] POLITIKA JAKOSTI POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ: Navrhování komunikací pro cyklisty, 2006, č.j. 158/06-120-RS/1
- [20] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz>
- [21] *BROWNFIELDS: BRNO* [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: https://www.bрно.cz/fileadmin/user_upload/Podnikatel/Brownfields_2013_CZ.pdf
- [22] *Vlastnická struktura: mapa* [online]. In: . [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: https://gis.bрно.cz/mapa/assets/local/documents/rozvojove_lokality/information_s/mapa_vlastnicka_struktura.pdf
- [23] *Původní využití: mapa* [online]. In: . [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: https://gis.bрно.cz/mapa/assets/local/documents/rozvojove_lokality/information_s/mapa_puvodni_vyuziti.pdf
- [24] *Cílové využití: mapa* [online]. In: . [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: https://gis.bрно.cz/mapa/assets/local/documents/rozvojove_lokality/information_s/mapa_cilove_vyuziti.pdf

[25] *Pocitová mapa* [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z:
<https://www.pocitovemapy.cz/brno-2016/#11/49.1974/16.6041>

[26] *Hluková mapa z pozemní dopravy pro území statutárního města Brna* [online]. [cit. 2020-04-15]. Dostupné z: <https://www.brno.cz/sprava-mesta/magistrat-mesta-brna/usek-1-namestka-primatorky/odbor-uzemniho-planovani-a-rozvoje/dokumenty/upp/hlukova-mapa/>

[27] *Teplotní mapa* [online]. [cit. 2020-05-31]. Dostupné z:
https://gis.brno.cz/mapa/teplotni-mapa/?c=-598156%3A-1160771&z=4&lb=of-brno_akt&ly=tepmap02019&lbo=1&lyo=

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Mapa historických sportovišť od roku 1900 až po současnost	5
Obrázek 2: Výskyt workoutových hřišť v Brně	17
Obrázek 3: Cyklotrasy v Brně	18
Obrázek 4: Intenzita cyklistu v roce 2018	19
Obrázek 5: Cyklotrasa Eurovelo 4 přes Brno	20
Obrázek 6: Výskyt bikesharing v centru Brna	20
Obrázek 7: Oblasti rekreační turistiky v Brně	21
Obrázek 8: Oblasti vycházkové turistiky a veřejných pláží	22
Obrázek 9: Názorná tabule s vysvětlením provedení cviků	33
Obrázek 10: Popis konstrukce workoutového hřiště	36
Obrázek 11a: Rozměry hřišť	37
Obrázek 11b: Rozměry hřišť	38
Obrázek 12a: Řez přírodním travnatým povrchem na propustném podloží	39
Obrázek 12b: Řez přírodním travnatým povrchem na nepropustném podloží ...	40
Obrázek 13: Řez antukovým povrchem.....	40
Obrázek 14: Řez umělým trávnikem druhé generace	41
Obrázek 15: Řez umělým trávnikem třetí generace	42
Obrázek 16: základní šířka pruhu pro cyklisty	43
Obrázek 17a: Vymezení řešeného území	49
Obrázek 17b: Vymezení řešeného území – ortofoto mapa	50
Obrázek 17c: Vymezení řešeného území – stávající stav	51
Obrázek 18: Schéma vlastnictví	52
Obrázek 19: Schéma původního využití	53
Obrázek 20: Schéma cílového využití	54
Obrázek 21: Současné využití území	55
Obrázek 22: Vybrané veřejné prostory	56
Obrázek 23: Řešení dopravy	58
Obrázek 24: Řešení dopravy – parkovací místa	59
Obrázek 25a: Řešení dopravy – možnost parkování	60
Obrázek 25b: Řešení dopravy – možnost parkování	60
Obrázek 26a: Městská zeleň, ulice Sportovní	60
Obrázek 26b: Zeleň při stadionu	60
Obrázek 27: Zeleň	61
Obrázek 28: Teplotní mapa v letním období roku 2019	62
Obrázek 29: Teplotní mapa v zimním období roku 2015	63
Obrázek 30: Pocitová mapa	64
Obrázek 31: Hluková mapa u pozemní dopravy, denní doba	65
Obrázek 32: Hluková mapa u pozemní dopravy, noční doba	65
Obrázek 33: Návrh řešeného území	67
Obrázek 34: Návrh řešeného území – multifunkční sportovní prostor	68

Obrázek 35: Návrh řešeného území – ovál	69
Obrázek 36: Návrh řešeného území – občerstvení	69
Obrázek 37: Návrh řešeného území – levandulový ostrůvek	70
Obrázek 38: Návrh řešeného území – sestava hřišť pro míčové sporty	71
Obrázek 39: Návrh řešeného území – skateboardové a parkour hřiště	71
Obrázek 40: Návrh řešeného území – začátečnická trasa	72
Obrázek 41: Návrh řešeného území – workoutové hřiště, zakrytí	73
Obrázek 42: Návrh řešeného území – workoutové hřiště	73
Obrázek 43: Návrh řešeného území – dětské hřiště	74
Obrázek 44: Návrh řešeného území – dětské hřiště	74
Obrázek 45: Návrh řešeného území - dětské hřiště.....	75
Obrázek 46: Návrh řešeného území – přírodní hodnoty – skála	76

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Rozdělení sportovců podle využívání kolektivu	25
Tabulka 2: Rozdělení sportovců důvodu návštěvy veřejného sportoviště	26
Tabulka 3: Tramvajová doprava	57
Tabulka 4: Trolejbusová doprava	57
Tabulka 5: Autobusová doprava	57
Tabulka 6: Vyhodnocení analýzy	66

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 : Vyhodnocení ankety, procentuální zastoupení tázaných žen a mužů	6
Graf 2 : Vyhodnocení ankety, procentuální zastoupení věk. hranic tázaných	7
Graf 3a : Vyhodnocení ankety, procentuální zastoupení vyskytujících se účelových skupin tázaných na území města Brna	8
Graf 3b : Vyhodnocení ankety, procentuální zastoupení vyskytujících se konkrétních účelových skupin tázaných na území města Brna	8
Graf 4: Vyhodnocení ankety, jak tázaný využívá svůj volný čas	9
Graf 5 : Vyhodnocení ankety, jak často dotazovaný sportuje	9
Graf 6: Vyhodnocení ankety, kde tázaní nejčastěji sportují	10
Graf 7: Vyhodnocení ankety, které roční období volí tázaný pro sport ve venkovních prostorech	10
Graf 8a : Vyhodnocení ankety, jakou denní dobu tázaní využívají nejčastěji k návštěvě veřejných venkovních prostor určené pro sport	11
Graf 8b : Vyhodnocení ankety, jakou denní dobu tázaní využívají nejčastěji k návštěvě veřejných venkovních prostor určené pro sport	11
Graf 9 : Vyhodnocení ankety, co ovlivňuje dobu sportování ve veřejných venkovních prostor určené pro sport	12
Graf 10 : Vyhodnocení ankety, jsou možnosti venkovního sportování v Brně dostačující	13
Graf 11a : Vyhodnocení ankety, za jakým účelem tázaný sportuje ve veřejných venkovních sportovištích	14
Graf 11b : Vyhodnocení ankety, za jakým účelem tázaný sportuje ve veřejných venkovních sportovištích	14
Graf 12 : Vyhodnocení ankety, tázaný používá ke sportu vybavení	15
Graf 13: Vyhodnocení ankety, nejčastěji volený venkovní sport tázaných	16
Graf 14: Vyhodnocení ankety, využití kolektivu ve sportu tázanými	26
Graf 15: Vyhodnocení ankety, rozdělení sportovců důvodu návštěvy veřejného sportoviště	27
Graf 16: Vyhodnocení ankety, jak se tázaný dopravuje na sportoviště	28
Graf 17: Vyhodnocení ankety subjektivního názoru tázaných na prevenci proti kriminalitě a veřejného sportoviště	29
Graf 18: Vyhodnocení ankety subjektivního názoru tázaných na známky vandalismu v navštěvovaných veřejných sportovištích	30

Graf 19: Vyhodnocení ankety subjektivního vnímání nepořádku na veřejných sportovištích	30
Graf 20: Vyhodnocení ankety subjektivního vnímání, svědci vandalismu na veřejných sportovištích	31
Graf 21: Vyhodnocení ankety subjektivního vnímání, tázaní porušili provozní řád na veřejném sportovišti	31
Graf 22: Vyhodnocení ankety, registruje tázaný návštěvy měst. policii	31
Graf 23: Vyhodnocení ankety, informovanost tázaného, jak se ve veřejném prostoru sportoviště chovat	32
Graf 24: Vyhodnocení ankety, jak vnímají tázaní prostor pro ven. sportování	34
Graf 25: Vyhodnocení ankety, jak vnímají tázaní konstrukce v prostoru pro venkovní sportování	34
Graf 26: Vyhodnocení ankety, jak vnímají tázaní udržovanost sportovního prostoru	35